

DÉLIBÁB

24
FILLÉR

Péchy Erzsébet
ALDORFELY

V. ÉVLYAM 45 SZÁM
BUDAPEST, 1931 NOVEMBER 7
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

PHILIPS RÁDIÓ

KÖZEL 50%^{al} LETT OLCSÓBB
A PHILIPS MINIWATT CSŐVEI
AMELY MOST MÁR NEM CSAK
A LEGJOBB HANEM A LEG-
OLCSÓBB IS! VÁSÁROLJON
PHILIPS MINIWATT CSŐVEI

V. évfolyam

Budapest, 1931 november 7

45. szám

Délibáb

24
fillér

SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félére 5.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon 1s — 24 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2.— cseh korona, Jugoszláviában 4 dinár, Romániában 15 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dehány uca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.

A
PRIMHEGEDŰ

(Byssz Róbert montázs)

CSŐB
ATT CS
MCSAK
LEG -
OLJON
SÖVEI

A Coney Island-i „Miss Venus“ választás győztese

Hogyan mult el a bakfis? Nemesak a szó, a fogalom is? Hogyan mult el? Ha meg akarnók írni a hosszúkontyos, lesütött szemű, anzikkártya mosolyú régi kislányt, a lánciskolai növendéket, azt a kislányt, aki irulva-pirulva hordott az uccán egy kottafüzetet, amelyre otromba betűkkel ez volt ráírva: Musik — és ha vele szembe akarjuk állítani a mai életerős, ezt a ki-spörtölt, felszabadult lánynemzedéket, ha meg akarnók írni, hogyan lettek *olyan* anyáknak *ilyen* gyermekei, akkor meg kelene írni az utolsó húsz év történetét. Háborúkkal, polgárháborúkkal, forradalmakkal, ellenforradalmakkal, inflációikkal, deflációikkal. De ami a csodálatos, ez az új típus, ami itt kialakult és ezekben az időkben alakult ki, nem is ezekből az időkből alakult ki, hanem inkább ezek ellen az idők ellen. Talán mint egy tiltakozás az idők ellen. Röviden, azelőtt az idők voltak különbek, ma a fiatal lányok. A „rég jó világ” jobb volt, de ebben a mai időben egy jobb, egy szabadabb, egy frissebb, egy bátrabb, egy gondolkozóbb női típus él, mint akkor.

mai bakfis

IRTA: LAKATOS LÁSZLÓ

Ha-
ladás?
Föltétlenül.
Az idők romlanak,
de az emberanyag javul.

Igen... Nemcsak Törökországban léptek ki a nők a háremből, hanem minálunk is. Kiléptek a hosszúhajú háremből, ami tele volt titkokkal és átitkokkal, félszepségekkal, képmutatásokkal, hazugságokkal. Az egy fojtott levegőjű világ volt, viszont a mai nemzedék kijutott a szabad levegőre, nemcsak a sportok és a túristáskodás által, hanem erkölcsileg is. Lélekben felszabadultak, testileg pedig kiszépültek. A mai fiatal lányok szebbek, mint voltak anyáik az ókorokban. A világ csúnyább lett, de a lányok szebbek. Megváltozott a női szépségideál és nem most először változik meg, a női szépségideál állandóan változik, de a mai szépségideál határozottan szebb, mint volt a régi. Tessék csak egy húsz év előtti női fotográfiát egy mai női fotográfia mellé tenni. Ezek a régi fényképek. A lányok nem fognak bennük anyáikra ősmerni, de az anyák sem fognak bennük — magukra ősmerni.

Még valami. Azelőtt óriási különbségek voltak, amelyek ma elvesztek. Azelőtt oly élesen különbözött el egymástól a magyar, a német, a francia, az angol lány. Ma? Hollywoodtól Angoráig szinte ugyanaz a típus. Egyforma lett a divat, egyformák a sportok, egyformák az olvasmányok. Két

i
S
LASZLO

Ha-
ladás?
Étlenül.
nlanak,
javul.

ország-
reimből,
a hosz-
olt tit-
gekkel,
al. Az
a mai
nem-
által,
badul-
fiatal
az ó
de a
épség-
meg,
de a
mint
előtti
mellé
k nem
de az
agukra

oségek
tt oly
agyar,
Ma?
naz a
nák a
Két

Liselotte Krämer dortmundi színésznő, aki most ünnepelte tízéves színésznői jubileumát annak ellenére, hogy csak tizenöt éves

dolognak van ekörül különös érdeme, két intézménynek — ne nevéssenek ki ezért, hogy annak nevezzük őket — az egyik a *film*, a másik a *gramofón*.

*

Pekingben ma ugyanazokat a filmeket mutatják be, mint New-Yorkban, Hongkongban ugyanazokra a gramofónlemezekre ugyanazokat a tangókat és ugyanazokat a slowfoxokat táncolják, mint Berlinben. Adjuk még hozzá ehhez a rádiót és jazzt (a jazzt, amit annyian szidnak és ami nélkül ez a mai világ mégse volna az, ami) és akkor megkaptuk, hogy mért hasonlítanak egymásra a különböző országok lánykái. Mért hasonlítanak ma egymásra a fiatalok, a tizennyolc évesek? . . . Pozitív haszon. Ez is. Egy olyan világban, amely — és ha a jazzen át is és ha a gramofónon át is — egymásra

Miss Harlem, a newyorki Harlem néger-negyed szépségkirálynője

Sumatra szigetén ilyen „a
szép barna kistány”

A Bali-szigetek legszebb
„bakfisa”

hasonlít, kevesebb lesz a gyűlölködés, kevesebb a vetélkedés és ritkább a háború. Az a háború, amely alatt ez az új fiatalság a világra jött, de amelytől eltávolodott. Hála Istennek nagyon messzire eltávolodott.

*

Ne haragudjunk hát a gramofónra. És ne haragudjunk a táncra, amely közelebb hozza egymáshoz az embereket. Nemcsak testileg, de (a tánc) lelkileg is. Gramofónbéke a nemzetek közt? Mindegy. Mégis: béke. Béke! Béke! Béke!

*

Ne haragudjunk a gramofónra és szeressük ezt a mai fiatalsgót, amelyet csak szeretni lehet. Ez egy szeretnivaló ifjúság lelkességével és bátorságával. Ez egy mosolygó fiatalság egy lebiggyedt szájú világban. Szeressük az ifjúságot, mert a magunk ifjúságát szeretjük benne. Azt a mi ifjúságunkat, amely — íme — nem mult el, de kiteljesedett. Vér a mi vérünkéből, de... a lelkük az az ő lelkükéből való. És a mosolyuk is az ő mosolyukból. És ez az ő szerenessük.

Kerek Ferkó

Nagys.

Móricz Zsigmond úrnak

Budapest,
Nemzeti Színház.

Kedves Zsiga Bátyám!

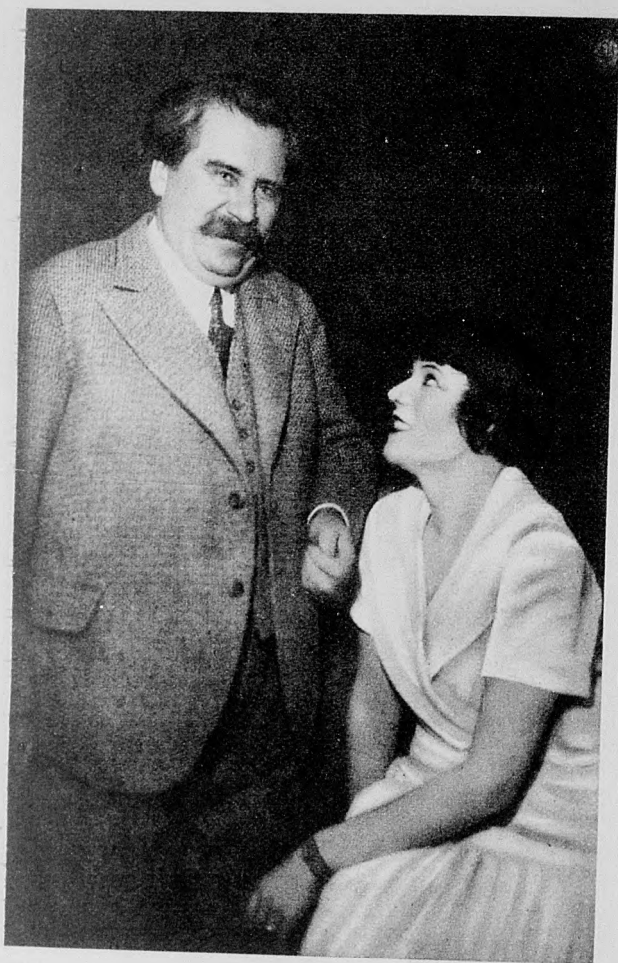
Nekem most arról a *Kerek Ferkó* című színdarabról kellene írnom, amelyet a Te neveddel jegyezve a *Nemzeti Színház* mutatott be a héten. Tudom, nem túlságosan megszokott dolog, hogy a kritikus kiritika helyett levelet írjon a szerzőnek, de kénytelen vagyok veled, azon egyszerű oknál fogva, hogy én *nem hiszem el, hogy ezt a darabot valóban Te írtad.*

Azaz, igen: a *Kerek Ferkó*, a regényt, azt a nagyszerű könyvet Te írtad, nem is írhatta volna más, de éppen ez az, amiért *nem hiszem el*, hogy a *Kerek Ferkó* című színdarabnak is Te volnál a szerzője. Egészen másképp ismerlek és ismerünk Téged mindnyájan, magyar fiatalok.

Mi hiszünk Benned és tudjuk mi van itt, a dolog, a név és a kulisszák mögött. A dramaturgi ceruza, az a nemzetiszínházi szellem, amely annyiban különbözik a jó Istentől, hogy a jó Isten mindent tud, de ez dramaturgi szellem, mindent... *jobban* tud. Mi tehát elhisszük Neked, hogy Te írtad a *Kerek Ferkó* című színdarabot is, de nem azt, amelyet a színpadon látunk — ezért a *Kerek Ferkó*ért az a bizonyos dramaturgi ceruza és szellem felelős.

Pelhő Attila és Rózsashegyi Kálmán
Nemzeti Színház — *Kerek Ferkó*

Mórincz Zsigmond, a szerző és Bajor Gizi
Nemzeti Színház — Kerek Ferkó

Mert azt csak nem fogjuk elhinni senkinek, hogy Kerek Ferkó című regényed keserű, lázongó, a felszín derűje alatt oly mély magyar igazságokat görgető hegyipatakja, amire a könyv lapjairól az országnak állítólag első színpadára érkezett, ilyen sovány, szikkadt és főként ennyire „gutgesinnt” ártalmatlanságú vízeckévé fogyott volna. Nem, — Téged sérténénk azzal, ha ezt elhinnénk. És Téged sérténénk azzal, ha ezt elhinnénk, hogy Te, aki a Kerek Ferkóban oly bátor szókimondással vetted papírra

az úr és paraszt, a dzsentrí és polgár közt látogató szakadék problémáit, ezt a tipikusan magyar és éppen ezért oly értékes és érdekes problémát csak azzal a félszeg bátortalansággal írtad volna drámává, amellyel a színpadi Kerek Ferkó alakjai egy-egy pillanatra felemelik, majd rögtön elejtik a kérdést, hogy rögtön visszabújjanak abba a courtlis-mahleri ártalmatlanságú világba, ahonnan, nem a Te hibádból, hanem a dramaturgi ceruza jóvoltából, úgy léptek elő, ahogy itt előlépnek.

Abba a világba, ahol a Kerek Ferkó regénye mindössze ennyi: hazatér külföldi útjáról ahova apja, az előkelő és gógós földesúr megkomolyodni küldte. Hazatérve azt kívánja tőle az apa, hogy vegyen feleségül egy bárónőt, ha kell, a szíve ellenére. Kerek Ferkó azonban, dacból, megkéri a paraszti származású polgármester Mária leányának kezét. Máriát, aki nem is ismeri Ferkót, ez a dacból történt leánykérés vérig sérti. Családját is, amely azonban a polgárság megalkodásával, még meg is boesátana Ferkónak és előkelő apjának, ha az önérvényes Mária mind-

kettőnek oda nem mondogatja a véleményét. És íme, hiába paraszti góg, dzsentrivirtus, a fiatalok a végén, egyetlen dialógus után, mégis összekerülnek — hogyan? azt csak a jó Isten tudja, helyesebben az a bizonyos dramaturgi szellem, amely mindent... *jobban* tud. Még azt is, hogy Te, Zsiga bátyám, mit akartál írni, mikor a Kerek Ferkót dramatiszáltad.

De van, amit viszont mi, akik Téged szeretünk és Benned hiszünk, még ennél a dramaturgi szellemmel is jobban tudunk.

Például azt, hogy annak a Kerek Ferkónak, amelyet Te színpadra írtál és szántál, nem ez az édeskés Gartenlaube-história volt a meséje, hanem egészen más: ízes, zamatos, magyar derűtől édes, magyar keserűségtől fanyar történet, amilyen a regényé. És tudjuk azt is, hogy ami az egész darabban jó, a második felvonás nagyszerű ember-, jellem- és környezetrajza, az a Tied. De, hogy az első felvonás álmata egyhangúsága és a harmadik felvonás szervetlen, drámátlan, tartalmatlan, snellziderrel felforralt megoldása, az összes Kerek Ferkó-problémák érezhető hiányaival, félszeg csonkjáival és csökevényeivel, men a Tied, azt is tudjuk. Azt is tudjuk, kiéi, csak nem mondjuk.

*

Ilyenformán nem Téged érhet a vád azért sem, hogy *Bajor Gizi* életének első sikerületlen alakítását adja ebben a dramaturgilag papírból kivágott leányalakban, hogy szegény *Petheő Attila* sem nem Kerek, sem nem Ferkó, hanem egy monoton, hamis szereppel küzködő színész, amint viszont a Te érdemed, hogy *Vízváry Mariska*, *Csortos Gyula*, *Rózsahegyi Kálmán* és néhány epizódszereplő alakítása mégis hagynak a dramaturgilag szin, íz és illattalanított darabban valamit, ami mégis emlékeztessen *Móricz Zsigmondra*. És arra a Kerek Ferkóra, amelyet Te eredetileg elgondoltál, megírtál, a színháznak benyújtottál, de amelyet sohasem láthattál viszont színpadon.

*

De ha így van (mert, hogy így van, abban mindenki bizonyos lehet, aki Téged ismer), miért tűrted, hogy ez a dramaturgilag rendreutasított és hivatalosan megnevelt Kerek Ferkó, aki regényedben oly rokonszenvesen heves, míg itt, a színpadon, egyáltalában nem heves többé, de nem is rokonszenves — mért engedted, Zsiga bátyám, hogy ez a Kerek Ferkó, a Te ércsen-

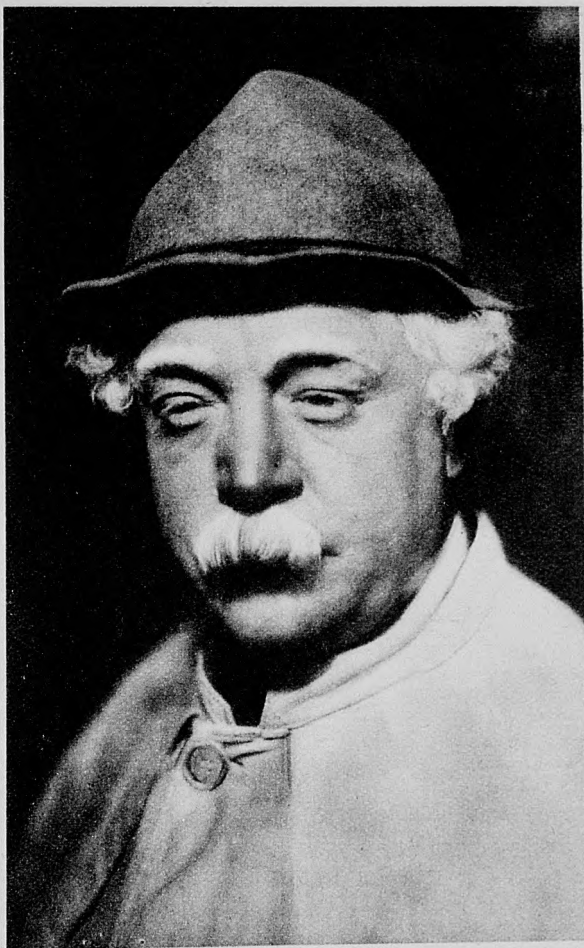
gésű neved valutájával jelenjék meg színpadon?!

Ez az egyetlen, amit ezzel a darabbal kapcsolatban a Te rovásodra írhatunk — a többi nem Téged illet.

Még bocsánatot kérek Tőled, hogy őszinte voltam, de ha érzed, mint ahogy bizton érzed: igazam van — tudom, megbocsátasz

régi hívednek, igaz tisztelő öcsédnek

Fóthy Jánosnak

Csontos Gyula

Nemzeti Színház — Kerek Ferkó

(Áldor felvételei)

A minap egyszer elindultam,
mert nem hagytott békén feleségem,
„Vegyél nekem ezt meg azt is,
annyi mindenre van szükségem!...”
erre bejártam a kereskedők üzletét
és mindenféle iparosnak
különbféle műhelyét.
De nem kaptam tőlük
semmiféle cikket sem,
általában nem fogadtak
egy csöppet sem szívesen.

adjon nekem lisztet olecsón,
„ha lisztet akar”, sügta halkán,
„menjen a

-hoz,
ott árul a sarkon”.

-ot is akartam venni,

Egy ablakban egy táblát láttam,
az állt rajta:

bementem és megkérdeztem:
„hogyan egy kiló liszt?”

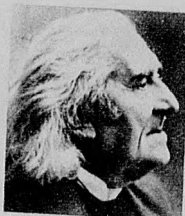
így fogadott:
„Lakatot itt nem kaphat,
nem gyártok, csak — darabot.

A segéd úr kinevetett,
„Ön

Azután a

-hoz mentem,

-et akar kilóra?
Hát megbolondult kegyed,
avagy elment jó dolga?”

Eszembe jutott azután,
hogy fazék is kellene,
elmentem hát

-hoz,

de ő ellenvetette,
hogy fazekat nem árult soha,
majd kidobott és azt mondta:
„Mi vagyok én, fazekaskofa?”

Továbbmentem, lógott az orrom,
hát azt a sok holmit
hol kapom, hol kapom?
Kellene pénz is, tőkést hol kapok,
ajánlottak végül egy

-t,

aki kiutasított:
„Hát maga mit képzelt,
hogy én férfinak pénzt adok?”

S a pech egyre üldözött, üldözött,
mert azután bársonyt akartam venni,
elsiettem hát

-hoz,

aki rám szólt: „nagyot tetszik tévedni,
mert én bársonyt nem adok,
én színésznő vagyok és alakítok.”
„Nagyszerű”, feleltem, van ruhám is,
alakítsa át,
de ő a szabóhoz küldött „az csinál ruhát!”

El is mentem mentem a

-hoz,

kértem, csináljon nekem ruhát
és ha el nem szaladok,
még adott volna „ruhát”.
Igy tértem haza este,
de nem vittem magammal semmit,
feleségem így fogadott kedvesen:
„Miért nem hoztál semmit haza kedve-
sem?”

Én hosszasan magyaráztam azután neki,
hogy Pesten azt a foglalkozását nem űzi
senki,
amit neve mond, rejt és hirdet,
inkább szindarabot írnak s cikket.

Végül mentőötletem támadt,
egy írőhoz mentem

s elővettem
meggyőző dumámat.

Azt mondtam, szindarabot szeretnék
venni

és sok pénzt tudnék vele keresni.
De az író bőszen így felelt:
„Édes öcsém, hát téged meg mi lelt?
Én szindarabot el nem adok,
de kaphatsz nálam fűt, fát s lakatot,
mindenféle árút kaphatsz nálam,
nézz csak körül a szobákban s a konyhában.
Még spájz is rendelkezésedre áll,
megkaphatod, mire a végrehajtó reflektál.”

Ha ő viszi el, egy vasat sem kapok,
ha te viszed, árából jóllakok.
Darabot ne kérj, arra más sors vár,
azt előadják és érte tantiém jár.
Azután jön a végrehajtó és foglal
és én megkönnyebbülök — de csak egy
fokkal.
Mert a hitelezők pénzt így sem kapnak,
de engem egy időre mégis békén hagynak.”

A francia midinettek nem riadnak meg a maguk árnyékától és még a híres amerikai boxbajnokkal, Jack Taylortal is kiállanak boxmeccsre. Ez

A vildor ri

Noel Francis egyik newyorki kabarében énekelt rövid angol dalokat, amikor egy filmvállalkozó véletlenül meghallotta és a legközelebbi angol filmre leszerződtette.

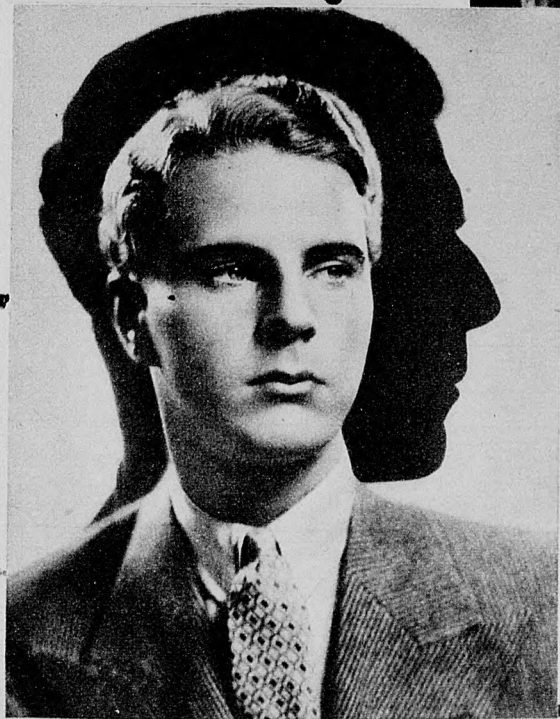
A nagy Carusónak fia énekelni tanul és hozzáértők véleménye szerint hamarosan elérkezik az az idő, amikor a fiatal Caruso esengő tenorjával bearányozza apja halhatatlan nevét.

persze csak egy olyan kis
 étvágygerjesztő boxolás a
 déli szünet alatt, amit
 valószínűleg Jack Taylor
 vesz a legkevésbé ko-
 molyan.

rivaldója

Joan Maude színésznő játszotta először
 Londonban Oscar Wilde „Salome” című
 egyfelvonásosának címszerepét. Ünne-
 pélyes keretek között, elsőrangú színész-
 együttes közreműködésével tartották meg
 a csodálatos szépségű „Salome” első
 előadását Angliában. A darab óriási
 sikert aratott és a közönség végelel nem
 érő tapsokkal ünnepelte Wilde örökbecsű
 alkotását.

Maurice Yates fiatal
 angol mozsínészt
 Németország egyik
 legnagyobb filmgyára
 szerződtette, ahol nem-
 csak főszerepeket fog
 játszani, de a film
 dekorációját is az ő
 tervei alapján készí-
 tik el.

A tömeghatás vastraverzeire van föl-
építve a „Fehér ló” című nagy revüoperett.
Szövegét egy régi, nagyszerű német bohó-
zathól, Blumenthal és Kadelburg „Arany-
kakas”-ából írta Hans Müller. Zenéjét az
operett három mestere, Ralph Benatzky,
Granichstülden és Robert Stolz szerelte.
Ehhez járul még húsz ragyogó színpadi kép,
a görögök és boyok hadseregei, igazi eső, kato-
nabanda, igazi ló, kocsi, kecske a színpadon,
kosuhplattlerok és jódlerek, alpesi falu, ko-
lomp, táncakrobatai mutatványok és végül
a hatások hatása: Első Ferenc Józsefünk
megjelenítése.

A multat és jelent szerenésesen egyeztetni
össze ez az operett. A régi, békebeli Ausztria
dícsőítésének is lehetne tekinteni. De zenéje,
szcenírozása, egész játékszínpada csak félig
a múlté. Inkább az Amerikából importált
revüoperett jellemét viseli magán. Ez abban
is megnyilvánul, hogy a cselekmény csak
koszorúfűzér, amely a hatásosnál hatásosabb
színpadi képeket összeköti.

Végezzünk először is ezzel a füzéssel.
Egy alpesi falu — Sankt Wolfgang — „Fehér
ló” szállójában találkoznak a vidám nyara-
lók, Giesecke, a trikógyáros (Rátkay) és
bűbájos leánya, Ottli (Kosáry Emmy).
A konkurrens trikógyáros híu, bamba fia,
Sigismund (Kabos Gyula). A spórolós tudós
(Z. Molnár) és pöszén beszélő leánykája,
Klári (Fejes Teri). To-
vábbá a bonviván ügy-
véd, dr. Seidel (Nádor
Jenő), aki Rátkay

Rátkay Márton
Király Színház — Fehér ló

elle
szer
don
Erz
(Ké
S
„Fé
trik
Sigi
a r
har
Ott
ját
mel
is c
ken
D
az o
Blä
kok
A F
Sigi
Klá
mán
I. I
szer
Vog
E
sok

Kosáry Emmy
Király Színház — Fehér ló

ellen viszi a konkurens cég pörét. Fontos szerepe van még a „Fehér ló” kacér tulajdonosnőjének, Vogelhuber Jozefának (Péchy Erzs) és szerelmes főpincérnek, Leopoldnak (Kertész Dezső).

Seidel ügyvéd azzal a feladattal jött a „Fehér ló”-ba, hogy a két Konkurens trikócéget kibékítse olyanformán, hogy Sigismund vegye el feleségül Ottit, amivel a régi hátulgomboló és előlgomboló triko harca véget is érne. De az ügyvéd beleszeret Ottiba és attól fogva a maga kezére igyekszik játszani a trikógyáros leányát. Az ügyvéd mellékesen a „Fehér ló” tulajdonosnőjének is csapja a szelet és ezzel felbőszíti a féltékeny, bögésig szerelmes főpincért, Leopoldot.

De végül rendbe jön minden, mint ahogy az operett szabályai szerint ezek a Fliegende Blätterből az operettszínpadra pattant alakok végre is kénytelenek boldogok lenni. A bonviván ügyvéd elveszi feleségül Ottit, Sigismund is teljesen boldog a pöszén beszélő Klárral, sőt a harmadik párt, a szép kocsmárosnét és főpincérét is összehozza — maga I. Ferenc József, aki fejedelmi jóssággal a szerénység bölcsességére tanítja az ambiciózus Vogelhuber Jozefát.

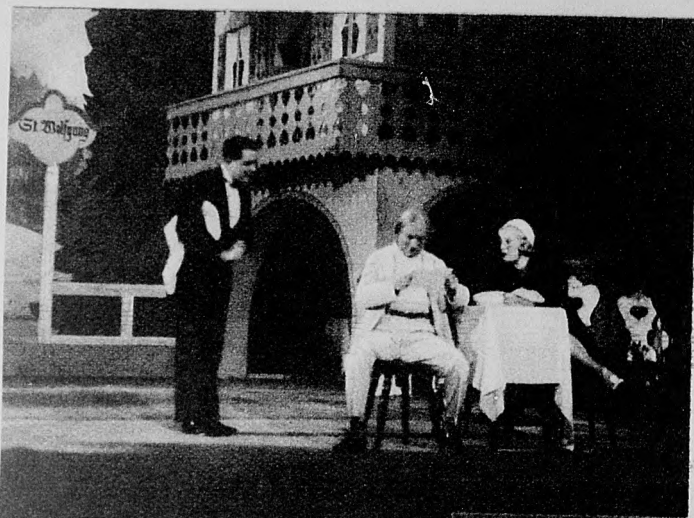
Ennek a szövegnek zenei illusztrálása sokkal modernebb formában történik, mint

ahogy az ember a szöveg alapján várná. A bécsi operett és a népzene, főként a tiroli jódli és schuhplattler a forrása ennek a muzsikának. De uralkodó benne a tánczene, amely modern és ötletes formákat keres. A tánc minduntalan a görlok és boyok kórusává szélesül. A hangszerek festő játéka újszerű koreográfiai formákkal ölelkezik. Az ásó-tánc, köpülő-tánc stb. mind érdekesek. Az érzelmes duók a bécsi operettből, a tréfas duók a modern burleszkből merítenek. Kétlaki zene, egyszerre régi és modern, de többnyire friss, pattogó és kellemes. Az összefoglalás munkája Ralph Benatzky érdeme. A három zeneszerző slágerei nagy népszerűsége tarthatnak számat.

Ahogy a darabot a hatás acélrugói lendítik, úgy a szereposztás is teherbíró, erős vállakat vett igénybe. Talán a legjobbakat, akiket az operett színpada ma felmutat. Kosáry Emmy bűbájosan finom és legelső-rangú színésznő, akinek az énektudás legbővebb regisztere áll rendelkezésére. Mintegy a legjobb pezsgő inyenek számára. Péchy Erzs afféle Dearndl-szerepben mutatta meg, hogy tud izléssel, mértékkel népies és tűzrőlpattant is lenni. Rákkay, mint mindig, most is az élet mély humorából merít, amikor a zsémbes, öröklégedetlen trikógyáros játssza, aki az alpesi faluból természetesen Icsicsibe vágynak. Kabos egészen új szánert teremtett a hülyék ábrázolásában. Ellenállhatatlan, groteszkül jellemfestő komikum van benne. Fejes Teri maga az operett pajzán, rakoncátlan szelleme. Ilyen duó, mint Kabos és Fejes Teri, világszínpadokon sem mindig akad. Nádor Jenő, Kertész Dezső és a tudós figuráját átélő Z. Molnár László az operett sikerének legelső tiszteletdíjai.

Kabos Gyula és Fejes Teri
Király Színház — Fehér ló

*Kertész Dezső,
Rátkay Márton és
Kosáry Emmy a
„Fehér ló” első
felvonásában*

Kisebb szerepekben a kis *Viléz Pista*, *Raskó*, *Veszely*, *Sugár*, *Balassa* tűnnek fel.

Utolsónak említődik, pedig mint vendég és mint művész az első helyet igényelhetné: *Jarno József*, a bécsiek nagy színésze. Ahogy I. Ferenc Józsefet hangban, modorban, megjelenésben, kissé bécsiesen akcentuált magyar beszédében megeleveníti, arra nem tudunk más kifejezést találni, mint — eleven testből való szobrását.

Az ilyen revüoperett előkészítése valamelyest ama hatalmas luxusmozdonyok építésére emlékeztet, amelyeknek száguldásában mindenkinek fontos szerep jut. A szereplők névsorát tehát meg kell toldani mindazokkal, akik a nagy színpadi gépezet robogását elősegítették. A görölk és boyok ütemes mozgásai lelkiismeretes próbákra mutatnak. A jelmezek gazdagok, változatosak. Egy-egy jelenet, mint például az esőben izgatottan szaladgáló kórus, a világítási effektus kigyózó vonalaival együtt, mintaszerű. A mai, takarékoskosságot és rongyosságot mimelő korban ez külön erényszámba megy. A zenei aláfestés mindig helyén van. Egyformán dicséret illeti meg tehát *Tihanyi Vilmos* rendezőt, *Nagypál Béla* karnagyot, *Oláh Gusztáv* díszletfestőt, *Egerváry Bea* táncosnőt — aki a divatos rumbától a „spárga” figuráig mindent tud, — az eredeti tiroli táncosokat, a szorgalmas, tehetséges görölket és boyokat, valamint tanítóikat. Munka és érdem előtt az operettnben is süveget kell emelni.

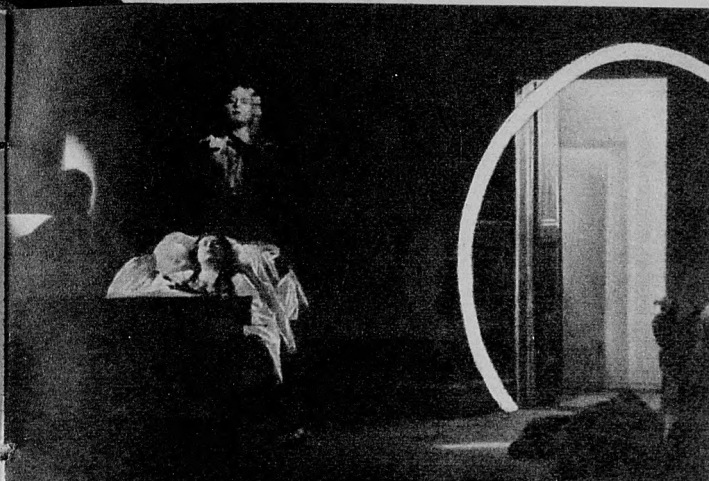
Stella Adorján fordítása és *Harmath Imre* versei a hatás fontos tényezőihez számíthatók.

Szini Gyula.

Jarno József
Király Színház — Fehér 16
(Áldor felvételei)

ezső,
rton és
amy a
első
ban

Hannele

*
GERHARDT
HAUDTMANN
DRÁMÁJA A
KAMARASZÍNHÁZBAN

Ahonyi Géza és Somogyi
Erzsi

Gombaszögi Irén és
Pethes Sándor

Hettyey Aranka és
Somogyi Erzsi
(P. R. Jób felvételei)

(lei)

Egy olasz gróf feleségül veszi Eggerth Márhát

Néhány esztendővel ezelőtt egy gyermekszínésznő tűnt fel Budapesten. A gyermekszínpadon nagy sikere volt és voltak, akik további sikert jósoltak a kis színésznőnek, de legtöbben azzal könyvelték el Eggerth Márta sikerét, hogy ő is a gyermekprimadonnák sorsára jut és sohasem lesz belőle nagy színésznő. Eggerth Márta pár év múlva külföldre került és több kisebb siker után Kálmán Imre *Montmartrai ibolya* című operettjében döntő sikert aratott. Ezután Berlinbe került és filmszínésznő lett. Első nagy sikerét a *Bräutigams Witwe* című filmben aratta; ekkor még csak hétezer márkát kapott a filmért. A *Trara um die Liebe* című filmért már 15.000 márkát kapott és most legutóbb a *Draufgänger* című filmbeli szerepléséért 25.000 márkát adták neki. Ebben a filmben Hans Albers, a világhírű német filmszínész volt a partnere.

A jövő héten kezdi el a *Grand Hotel* című új filmjét, itt is 25.000 márkát kap. Nagy összeg ez a mostani leépített filmgázsik idején.

A kis Eggerth Márta az élet színpadán is nagy szerepre készül. Nemrégiben Olaszországban egy olasz gróffal ismerkedett meg. A gróf csinos fiatalember, gazdag és elegáns. Gyakran lehetett együtt látni a filmszínésznővel és a gyakori tenniszpartikból komoly

szerelme lett. A gróf, aki a legelőkelőbb olasz arisztokrata család tagja, megkérte Eggerth Márta kezét, a filmszínésznő gondolkozási időt kért és ez a gondolkozási idő most járt le.

Enrico de Basso gróftól az elmúlt napokban

Eggerth Márta és Enrico de Basso gróf

Eggert Márta és Hans Albers

távirat érkezett, amelyben az áll, hogy a gondolkozási idő terminusa lejárt és ő személyesen jön el a válaszáért. Eggert Mártának határoznia kell. Valószínű, hogy a kis gyermekprimadonnából olasz grófné lesz és az is valószínű, hogy a legelőkelőbb olasz nemesi család új tagja megmarad filmszínésznőnek. Igaz ugyan, hogy a fasiszta hadseregnél viselt előkelő rangja Olaszországhoz köti a vőlegényjelöltet, de máris felmerült egy terv, amely lehetővé teszi, hogy a filmszínésznő és férje együtt lehessenek. Arról van szó, hogy *Enrico de Bassól* kinevezik a

Jelenet a Draufgänger című Hans Albers—Eggert Márta-filmből

berlini olasz követségre katonai attasénak.

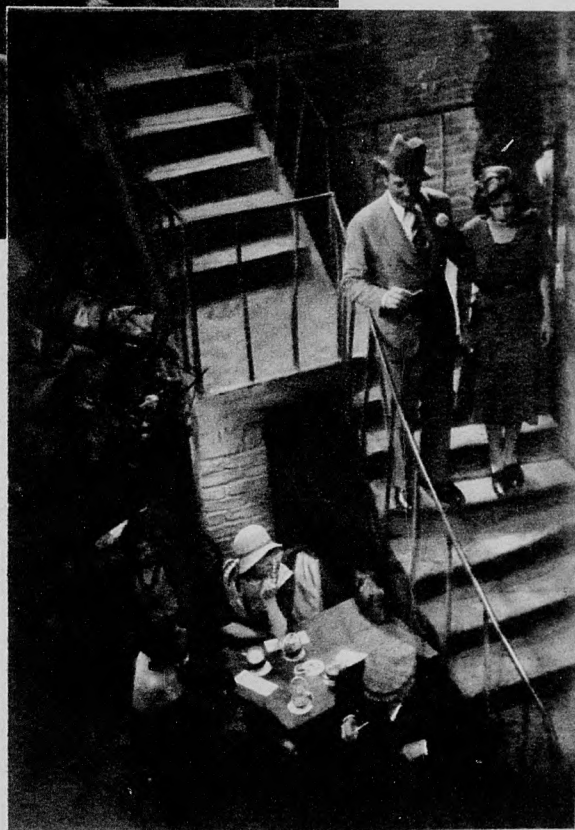
Berlinbe vendég érkezik a napokban. A gróf kiszáll a vonatból, autóba ül és a sofőrnek bemondja a címet:

— Grand Hotel.

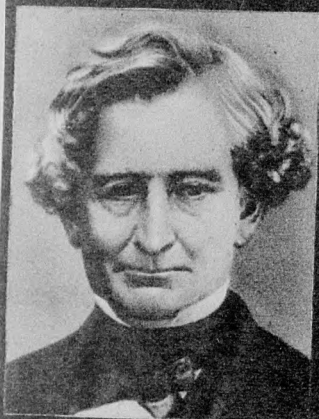
Amikor az autó a város felé veszi útját, a gróf kiszól az ablakon:

— Ne a szállóba hajtsanak, kérem, hanem Neu-Babelsbergbe. Ott készül most a „Grand Hotel”.

— Palásti —

IRÁS AZOKRÓL,

BERLIOZ

HEINE

AKIK MÁR CSAK AZ EMLÉKEZETBEN ÉLNEK

Valamikor ők alkották a művészvilág elitjét. Dívatot szabtak, új szokásokkal vezettek be, beszéltek róluk éppúgy, mint a maiakról, akiket minden intelligens ember ismer. Alig száz éve, hogy társaságuk felbomlott és ők búcsút mondtak ennek a világnak. Ma már csak a nevükre emlékeznek, arra, hogy éltek. Mert itthagytak valamit, amit a halál sohasem vehet el az élőtől: a művészetüket. Mindenkire hagyták. És a mai ember, aki a technika korában nevelkedett, éppúgy elfeledkezik Rossini vagy Bellini muzsikája mellett, mint a mult század romantikus hajlamú, költészetet faló csupaérzés-emberei. De ki gondol most már arra, mikor meglátja a „Sevillai borbély”-t hirdető plakátot, hogyan élt száz évvel ezelőtt az a mester, aki mielőtt a „Pesarói hatyú” lett belőle, korának legismertebb világhírei közé tartozott, vagy kit érzékenyít el a sajnálkozás, ha meghallja a tiszta, csengő muzsikával tele fiatal Bellini tragikus végét. Talán még pillanatnyi megrezdülést sem érez a lüktető

életláztól lebilincseli, ma élő ember. Hiszen mindez régen volt, talán nem is igaz...

Pedig akkor, a mult század végén nemcsak húst és vért jelentettek ezek a nevek. De még nem is csupán művészetet, hanem életet, sziporkázást, szellemet. A párizsi Rotschild-palota sokat tudna beszélni. De a márványfalak az örök hallgatás megszemélyesítői. Mindent, amit csak láttak, elnyelnek és nem adják tovább azoknak, akik a kidőlt nemzedéket felváltják köztük.

A nyolcszázas évek első negyedszázadának végén négy ember foglalkoztatta legtöbbit a párizsi társaságot. Ez a négy ember volt: Heine, a költő, Bellini, Berlioz és Rossini, a muzsikusok.

Heine a szatirikus volt, a mindent ki-gúnyoló, aki még akkor sem szűnt meg mások és önmaga fölött sziporkázni, mikor az utolsókat lehelte nyolcéves matrac-sírjában. Bellini a szerelmesek királya volt. nőies, könnyen hevülő, aki azonban mindig

trónt vesztett, mindig megbukott, mielőtt igazán uralomra juthatott volna valamelyik női szívdelen. Vele ellentétben Rossini volt a veszedelmes hősszerelmes, akire nem tudtak nézni a lányok, hogy el ne piruljanak. Berlioz volt az intrikus, aki azonban mindig alul maradt, mert sohasem támadott, hanem csak védekezett a személyét ért támadások és mellőzésekkel szemben.

És ez a négy ember volt annak a társaságnak a középpontja, amely, volt idő, hogy minden este összetalálkozott a művésztársulatok pénzfejedelmek: James Rotschild palotájában. A Champs Elysées élete pedig akkor sem volt sem szomorúbb, sem kevesbé vidámabb, mint napjainkban. Sőt nagyon meglehet, hogy több üdeség, több vígság volt benne s a XX. század csupán az ucca külső lüktetését növelte meg.

Bizonyos, hogy a múlt század művésztársasága nem volt egységesebb és simább módorú a mai korénál. Hiszen természetes, hogy mindenki, aki többre tartja magát kortársainál, vezetőszeretpet igyekszik elérni a társaságban, illetve központ akar lenni, hogy egyedül körülötte forogjon az élet. A Rotschild-palotában egyideig Heine és a Pesaróból jött fiatal Rossini voltak a riválisok. Heinének hevesen kellett küzdenie, hogy felülmaradjon. Rossini szellemességben majdnem utóérte a fiatal Heinét. És mindkettőnek nagyszerű alanyul kínálkozott a sárgahajú, holdvilágképű Bellini, aki sohasem ért rá, hogy a világ felé fordítsa tekintetét, mert egész figyelmevel ott függött Judith asszony, vagy valamelyik másik társaságbeli nő szoknyáján. És az asszonyok csupán egyetlen egyszer vették komolyan a lágykülső muzsikust, mikor harminckét éves korában a testét felőrlő fűdőlővész kiszakította kőtái közül. Giacomo Rossini a „Norma” szerzőjének halálával legnagyobb riválisától szabadult meg, de egészen bizonyos, hogy őszinték voltak könnyei azon a bizonyos csütörtöki összejövetelen, mely szinte nem volt egyéb, mint halotti tor a fiatal Bellini fölött, aki, mint ahogyan Rossini mondta róla, magával vitte aranycsengettyűit. Akkor már a német költő is megmozdíthatatlan, mázsúlyú lábakkal feküdt szegényes lakásában, de még volt annyi ereje, hogy megállapítsa Belliniről, hogy éppen a legrosszabbkor jutott eszébe a meghalás, hiszen most valamennyi társaságbeli hölgy az ő sorsán siránkozik s ha élne, még bizonyára sikereket is érhetne el. Az örökké komor Berlioz pedig, aki nagy lelkirokonyságot érzett az elhalt olasz muzsikusról, valóban annyira szívére vette annak

halálát, hogy nem kívánt utána Párizsban maradni. Fél évig Európát járta, koncerteket adott, elkerült Pestre is. A magyarokat nem volt nehéz meghódítani. Még Bécsben figyelmeztették, hogyha Pestre jön, illeszzen be műsorába valamit, ami magyar. Mert ha a magyaroknak nincs is meg az áhitott nemzeti szabadságuk, annál inkább ragaszkodnak mindenhez, ami belőlük ered. És Berlioz azonnal leült a kóta mellé és a saját fantáziája szerint áthangszerelte a „Rákóczi-induló”-t. És ma már Berlioz „Rákóczi-induló”-ja lett az igazi „Rákóczi-induló”. A „Faust elkárhozása” című operájával, melynek harmadik felvonásába iktatta be, ismertté tette az egész világon. De volt is Berlioznak Pesten akkora sikere, hogy a közönség a hangverseny befejezése után tizenkétszer tapsolta ki a pódiumra.

*

Csődátos, hogy a Rotschild-palotában összegyűlt művésztársaság Bellini halála után indult felbomlásnak. Pedig éppen Bellini volt az, aki míg élt, keveset számított a társaságban, amelynek találkozására olykor már hordágyon vitte el magát a beteg Heine. Fél évvel később Rossini is megunta az ifjúság kicsapongó életét, dolgozni is akar a Párizsban elfecsérelt évek után s szűkebb hazájába, az adriamenti Pesaróba vonult vissza. Itt aztán tisztán a zenének adta át magát és hamarosan meg is kapta a „Pesarói hatyú” elnevezést, ami annál is inkább megillette, mert rendszeren egyszer énekelt egy esztendőben, azaz egyetlen nagyobb művet hozott a világra. Csupán élete végén cáfolt rá erre az elnevezésre. A hatyúról azt mondja a hit, hogy halála előtt énekel, de Rossini néma maradt a halála előtt. Elment Párizsba, teleszívta magát ifjúsága emlékeivel, aztán végképp megnyugodott. S Berliozból az lett, aki ma is, a francia zenének talán a legkimagaslóbb egyénisége. De sokáig, majdnem a kilencszáz éves koráig kellett várnia, hogy elérkezzen erre a magaslatra. Már régen halott volt, mikor a Parnasszus legcsúcsába emelték. Mert Berlioz szigorú ember volt. Nem félt kimondani, ha ellenvéleményen volt a tömeggel. Összeférhetetlenek tartották és természetes, hogy volt benne sok elkeseredés. Korának francia közönsége nem szerette Berlioz újszerű, idegen muzsikáját s csak akkor kezdték el igazán méltányolni, mikor a szomszédos Németországból a világ számára kapott Wagner mellé méltó rivális kellett állítani.

Holló Jenő.

Hallja maga Skót...

Újabbán nagyon sokat jár kávéházba. Mi ennek az oka?

— A feleségem leépítette az uzsonnát és azt igyekszem bepótolni. Azért vagyok most is itt.

— Bravó. Akkor teüölök egy kicsit magam mellé beszélgetni. Mit fogyaszt? Teát?

— Igen, még pedig orosz.

— Csak azután úgy ne járjon, mint az a bizonyos arisztokrata, akitől a grófi barátja megkérdezte: „Mi az az izé kéklek, amelyben az ohosok a teát főzik?” A megszólított hosszúságos löprengés után végre diadalmas arccal kivágta: „Meg van kéklek, szemaföh.”

— Szívesebben venném, ha a viccel a végére hagyná és most valami más mesélne el nekem.

— Kérem, a kérése parancs számomra. Talán azzal kezdem, hogy a múlt héten egy új énekes mutatkozott be a szegedi Városi Színházban. Egy oltani kereskedő, Pártos István dr. már régen híres volt jó hangjáról. Legutóbb egy társaságban hallotta őt énekelni Görög igazgató és felkérte, hogy lépjen fel színházában.

azonban nem ehhez a műkedvelő körhöz tartozik, mert

Pártos elvállalta a megbízatást és a bemutatkozása Lehár Ferenc „Mosoly országá”-ban volt. A nagy siker Görög jó szemét dicsérte. Persze, most maga gúnyosan mosolyog, mert vidéken mindig sikere van a műkedvelő notabilitásnak. Pártos

fellépése után néhány nappal meghívást kapott a bécsi operaházhoz.

Az új magyar énekes már el is utazott Bécsbe és talán mire a mi beszélgetésünk a Délibábon napvilágot lát, már fel is lépett az osztrák főváros első operaszínpadán.

— Most már nemesak a régi színészeket, hanem az újonnan felfedezetteket is elszínpantják külföldre?

— Ugy látszik. Van különben egy régi pesti színész is, aki hosszabb időre szintén búcsút mond Budapestnek. Ez

Érezkővi László, a Városi Színház volt táncoskomikusa, aki most irta alá szerződését egy bukaresti revűszínházhoz.

Érezkővit menjasszonya, Horváth Mancsi is elkíséri erre az útjára, aki szintén szerződést vállalt ott.

— Akkor még ma felkeresem őt, hogy elbúcsúzzam tőle. Ennyivel tartozom neki.

— Kérem, tartozásról ne beszéljen, mert ez a szó nagy zavart okozott a minap néhány pesti színész között. Történt ugyanis, hogy Gárdonyi Lajost a Vigaszínházban telefonhoz kérték. Gárdonyi rögtön felismerte a hívó félben Szerémy hangját, aki nagyon udvariasan arra kérte őt, hogy fizesse meg tartozását. Gárdonyi tiltakozni próbált és kijelentette, hogy ő soha életében nem kapott kölcsön pénzt Szerémy bácsitól. Ez azonban erőteljesre fordította a beszélgetést és most már egyenesen követelte a kölcsönadott összeget. Gárdonyi szédülten tette le a kagylót, amikor egy óra múlva megint a telefonhoz kérték és most Békeffy László hangja csendült fel a készülék másik végéről. Békeffy ugyancsak a kölcsönadott pénzt követte vissza.

Gárdonyi zavara még csak fokozódott,

Freher-Maul

csokoládé ostyakülönlegesség a legjobb!

amikor egymásután hívták fel őt Nagy Endre, Törzs Jenő, Medgyaszay Vilma és Gaál Franciska.

A fentnevezettek által visszakövetelt pénz körülbelül annyit tett ki, mint Gárdonyi másfél évi fizetése. Gárdonyi már-már azt hitte, hogy kéllaki ételt él és második énjéről józan állapotában nem tud,

amikor újból a telefonhoz hívták. Most Szász Ila jelentkezett, aki elárulta, hogy ő csinált tréfát Gárdonyival. Ő utánozta le a telefonban valamennyi színész hangját, miután legközelebb fellép a rádióban és Gárdonyin akarta

kipróbálni, hogy híres színészutánzásai a mikrofonon keresztül is olyan jól hatnak-e, mint a színpadon.

— Kedves.

— Van még egy kedves telefontörténelem a maga számára. Verbőczy Iláról van szó, aki tudvalevően most a Bethlen téri Színpadon szerepel nagy sikerrel két szenírozott dallal. A művész előadás után minden este szolidan hazamegy és miután a színházal szomszédos házban lakik, nem kell sokat gyatolognia. Ugy játszik, ezt tudja tilkos rajongója, mert

az utóbbi héten minden éjjel pont fél egykor megszólal a telefonja és ahogy Verbőczy felemeli a kagylót, eiganyzene hallatszák a drót másik végéről.

A tilkos imádó, aki eddig a „kezél csókolom”-on kívül még másit sohasem mondott be a telefonba, tízperces cigányzenés szerenádot szokott adni, azután le teszi a kagylót. Verbőczy magát kéri arra a szívességre, hogy tudassa az ismeretlen hódolóval, miszerint fél egykor már aludni szeretne.

— Nagyon szívesen vállalom a megbízatást. Szeretem az ilyen tilkos rajongókat.

— Egy ifjú művésznőneknek újabban más véleménye van erről. Ő heleken keresztül virágkosarat kapott egy ismeretlen lovagtól, aki végre kilépett a titokzatos homályból és egy alkalommal bemutatkozott neki. Ettől kezdve sűrűn lehetett őket együtt látni és már-már mindenki azt hitte, hogy sem ásóval sem kapával, sem csákánnyal nem lehet őket elválasztani egymástól. A fiatal hódoló úllandóan a vaggonáról beszélt, amellyel valósággal megszádllette a művésznőt, akinek szintén volt valami kevés pénze a bankban.

Amikor a fiatalember ezt meghallotta, rábeszélte ideálját, hogy adja át neki a pénzt, mert ő azt sokkal jobban tudja kamatoztatni.

A művész hahozás nélkül átadta hódolójának a pénzt, aki azt nyugodt lelkiismerettel elköltötte. Nemrégiben azulán két úr kísérelt el a lovagot egy igen kellemetlen hűvös helyre. Így derült ki, hogy az ismeretlen hódoló csaló volt.

— A művész pedig csalódott.

— Érzelmekben és anyagiakban egyaránt. Annál kevésbé csalódott Zilahy Irén a német közönségben, akik a leipzigzi „Szókik az asszony” premierje óta a szeretetükbe fogadták a szöke szubrettel. Épp most kaptam Zilahytól egy vaskos levelet, amelyben arról értesülök, hogy a „Szókik az asszony”-t Berlinen kívül

eddig ötvenhét német város kötötte le és valamennyi színigazgató ragaszkodik ahhoz, hogy Zilahy játssza náluk is a szubrettszerepet.

Egyébként a premierre pesti vendéget kapott a művész. A vendég neve Wunesi, foglalkozása kínai pineszi. Zilahy ugyanis hallatlanul szereti a kutyáját és minden premierre behozatla öltözőjébe a multban is. Most is ragaszkodik

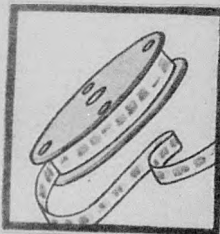
Ne fürödjön!

NOVOPIN szénsavas fenyőtabletta nélkül, mert megszűnetheti idegességét, fáradtságát, elősegíti a bőr anyagcseréjét, kellemesen illatosítja és üdíti. — **Kapható mindenütt!**

dott hozzá, hogy Wuncsi megjelenjen Leipzigben. A kabbala ezáltal is bevált, mert Zilahy vártig erősítgeti, hogy Wuncsi jelentéke hozza meg számára a nagy sikert. Zilahy levelének vége egyébként így hangzik: „Vajjon gondol-e rám és szeret-e még a pesti közönség?! Én legelőbb is mindenkire szeretettel gondolok. Kedves Délibáb! Nagyon kérem, hozza tudomására a magyar közönségnek, sohasem fogom elfelejteni, hogy sikert aratni mindenütt jó, de legjobb otthon.”

— Eljen!

— Bársony és Zilahy után rövidesen a harmadik pesti szubrett is útra kél Berlin felé. Kun Magdáról van szó, akil egy német filmember nézett meg a minap a „Pillangó” című operellben. A filmes már az első felvonás szünetében felkereste Kun Magdát és fényes ajánlatot tett neki két filmszerep eljátszására.

Kijelentette, hogy Berlinben a legrövidebb idő alatt a művésznek erős konkurrens lesz népszerű honfitársának, Nagy Katónak. Kun Magda habozás nélkül elfogadta a felkínált szerződést, amelynek

értelmében már a jövő hónapban ki kell utaznia a berlini filmgyárba.

VILLANY-BERENDEZÉS

mely áll két Diesel-motor rendszerű gépből, mindegyik 60 lóerős és egy teljesen komplett villanyberendezés, Európa egyik legelső cége által szállítva, alig másfél évig használva. A berendezés 100.000 pengőbe került és mi 28.000 pengőért adjuk el ab helység. A berendezés működésben bármikor megtekinthető. Bővebbet Tolnai Világlapja kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám.

Kis fiát és leányát

a tengeri sót tartalmazó **Pilavin-**fenyőfűrdőbe fürössze. **Pilavin** kapható patikában, drogériában.

— Csak arra vagyok kíváncsi, hogyha ez így megy tovább, ki marad itthon — maga meg én.

— Na meg azok a bizonyos arisztokraták — akikről most egy viccet fog elmesélni nekem.

— Téved kedves barátom. Az arisztokrata-vicek lassankint kimennek a divalból és helyüket a Miki-vicek foglalják el. Ime egy minta belőlük, úgy, ahogy azt Várnai Lászlótól hallottam:

Miki egér sétára indul a városba és beléved egy szeszraktárba. Talál egy üveg rumot, amelyet először csak kóstolgat, majd annyira ízlik neki, hogy az egészét felhajtja. A kis egérnek az elfogyasztott italtól kezeszbe állnak a szeméi és duhaj kedvetámad. Táncrea perdül, vidám cincogás közben aztán az egyik hordó oldalára üt és így kiált fel:

— Hol az a macska! Hadd üsse ki a fogait.

— Aranyos.

— Örülök, hogy tetszett és most egy komoly dologgal fejezem be mai beszélgetésünket. A múlt héten ugyanis megnéztem a „Faust”-ot az Operában, amelynek tenor szerepét Szücs László énekelte. Szücs László kulturált hangjával máról holnapra az Operához egyik legnagyobb erőssége lett. Ez azonban nem ment könnyen, mert pesti énektanulmányai után három évet töltött el Olaszországban, a neves Carbin professzornál. Szücs László legközelebb a „Mosoly országa” és a „Faust” után a „Hugenották” Raul szerepét fogja énekelni. Arad, Temesvár, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyszében, Pozsony, Kassa, Miskolc, Debrecen és a pesti Városi Színház dédelgetett és ünnepelt kedvencét, Szücs Lászlót, most az Operához közönsége is szeretetébe fogadta.

Abó Végigtáncolta Egerváry Beát Egész Európát

A Király Színház „Fehér ló” című újdonságának főattrakciója Egerváry Bea szereplése. A színház a plakátokon a legnagyobb betűkkel az ő nevét hirdeti. A napilapok kritikussai pedig a darab két primadonnájával, Kosáry Emmivel és Péchy Erzsivel együtt emlegették a nevét. Ez a név a pesti közönség előtt eddig úgyszólván ismeretlen volt, mert Egerváry Bea ezideig csak a külföldi nagy metropolisokban vendégszerepelt. London, Párizs, Berlin, Róma és a többi világvárosok közönsége annál jobban ismeri Egerváry Bea nevét, aki mindenütt, mint a színház szlárja szerepelt leírhatatlan sikerrel.

— Mi az oka annak, hogy eddig még sohasem lépett fel Pesten? — tesszük fel az első kérdést a fiatal táncosnőnek.

— Annakidején — körülbelül három évvel ezelőtt, — amikor tizenöt éves koromban elhatároztam, hogy táncosnő leszek, nem akartam fellépni Pesten, mint kezdő. Nem akartam a szülővárosomban esetleg megbukni és félttem, hogy szegényt hozok a tekintélyes és előkelő pozíciót betöltő rokonaim fejére. Hatodik gimnazista voltam, amikor otthagytam az iskolát és táncosnő lettem. Először Bécsben léptem fel a Josefin Baker-féle revűben. Már az első nap elhalmoztak szerződötési ajánlatokkal.

Rövidesen Prága, Berlin, Nürnberg, Lipcse, Drezda, Róma és Milánó színházaiban vendégszerepelttem. Azután Egyiptom körvetkezett, ahol Alexandriában léptem fel. Ekkor ismerkedtem meg a belga királlyal, aki előtt külön táncstélyt kellett adnom és aki sajátkezűleg filmfelvételeket is készített rólam. Ezt különben annakidején elsőnek a Délbáb írta meg, amelyet úgyszólván minden nagyobb külföldi lap átvett, akárcsak most a magyar napilapok.

Egyiptom után a bécsi újjáalakított Ronacher megnyitására vettem részt, majd

Varsóba szerződtem egy revüre, amelyben három hónapig vendégszerepelttem. Áprilisban egyhónapos szerződés kötött a berlini Scalához, amelyből hat hónap lett. A második hónapban már egyszerre több helyen is szerepelttem.

Annak ellenére, hogy még négyféle szerződés kötött Berlinbe, szeptemberben elhatároztam, hogy hazajövök néhány hétre pihenni. Néhány napot Bécsben töltöttem el édesanyammal és ott egy este megnéztük a „Weisse Rössel”-t. „Látod — mondtam anyámnak, — ebben a darabban szívesen lépnék fel.” Este aztán az egyik pesti lapban olvastam, hogy a Király Színház rövidesen bemutatja ezt a darabot a „Fehér ló” címmel. Alighogy hazaérkeztem, már fel is kerestt egy impresszárió, hogy hajlandó volnék-e fellépni a Király Színházban? Ebben a pillanatban elfeledkeztem arról, hogy pihenni jöttem haza és igent mondtam.

Őszintén szólva nem bántam meg elhatározásomat, mert végre felléphettem a pesti közönség előtt. Eddig úgyszólván játszottam Európa valamennyi nagy és előkelő színházában, de olyan jól sehol sem éreztem magam, mint a Király Színházban. Mindenki kedves hozzám és valóban úgy érzem magam, mintha otthon volnék. Pedig rossz előjelek között kezdtem meg pesti vendégszereplésemet. A főpróbákon ugyanis nem tudtam résztvenni, mert fáj a lábam és így a szó legszorosabb értelmében minden előzetes próba nélkül ugrottam be a darabba.

Valószínűleg csak december elsejéig játszhatom a Király Színházban, mert már van egy megállapodásom a párizsi Empirével egy hosszabb vendégszereplésre. Természetesen igyekszem ezt a terminust kitolni, de nem tudom, hogy sikerülni fog-e?

— Szeret-e táncolni a színpadon kívül? — kérdezzük a művésznőtől.

— Igen. Ez egy kis enyhe vigaszt jelent a számomra, hogy más leánnyal ellentétben én sohasem bálóztam. A táncaimat: a klasszikust, a modernit, az akrobatikust, az excentrikust és a mondaint, mindig magam állítom be. Szerintem egy táncosnőnek csak akkor lehet igazán sikere, ha saját maga komponálja is a számokat, hiszen csak ő tudhatja, hogy mikre képes ebben a műfajban.

— Szokott-e találkozni külföldön magyarokkal?

— Színészekkel és civilekkel egyaránt. A tavasszal Berlinben egy este egész sereg amerikai magyar nézte végig az előadást és amikor megtudták, hogy honfitársuk vagyok, az előadás alatt hatalmas virágkosarakat rendeltek és küldtek fel az öltözőmbe. A színészek

közül *Halmay Tiborral* és *Szenes Ernővel* ismerkedtem meg odakünt, valamint *Nästelbergerrel*, a neves német bonvivanttal, aki kitűnően tud magyarul. *Nästelberger* ugyanis azelőtt magyar huszártiszt volt és csak az összeomlás után ment el színésznek. A mai napig is hallatlanul szereti a cigányzenét és bizony jó egynéhányszor elsírtuk magunkat, amikor egy-egy berlini cigányzenekar muzsikáját hallgattuk.

— Szerepelt már filmen?

— Igen. Már két filmben léptem fel. A nyáron egy harmadik német filmben is kellett volna néhány betétszámot táncolnom, de egyéb kötelezettségeim miatt képtelen voltam a filmgyár ajánlatát elfogadni. Másnap egy német táncosnőt szerződtek le helyettem, akivel mingyárt meg is kezdődtek a felvételek. A *Studió*, hogy-hogy nem, kigyulladt és a táncosnó porraégett. Isteni ujjmutatásnak tekintem ezt az esetet és azóta csak olyan szerződéseket vállalok el, amelyhez az első pillanatban kedvem van. Ezért nem vállaltam el például azt a szerződést, amelyet a *Rotter*-testvérek ajánlottak fel, hogy a „*Dubarry*”-ban vendégszerepeljek.

— Vannak szenvedélyei?

— Tudtommal semmi. Nem szeretek éjjelezni, nem iszom és nem dohányzom.

— Szerelem?

— Nem érek rá. Utoljára hat éves koromban voltam szerelmes egy hegedűművészbe. Azóta inkább fordítva áll a dolog. Minden városban úgyszólván hetenként kérik meg a kezemet minden rangú és rendű emberek. Arisztokraták és színészek. Diplomáták és táncosok. Gyárosok és ügyvédek. A legkitartóbb kérőm az egyiptomi király fivére volt, akivel Alexandriában ismerkedtem meg. Ő hatszor kérte meg a kezemet és tavaly még Budapestre is utánam jött, hogy talán végre kimondom a boldogító igent. Egyelőre azonban mindenkinek csak nemmel válaszolhatok, mert mindennél jobban érdekel a mesterségem. Sz. Ó.

Az ősi föld

Tudom, hogy mire ezek a sorok megjelennek, addigra már túl a próbák bizsergető nyugtalanságán, a főpróba izgalmain, a premier lázán, a rivalda kábító mámorán, ahol a szerző bizonyosan nagyon szép estélyi ruhában jelent meg s kétségtelenül elegánsan hajlongott a közönség előtt — és főképpen, túl a kritikák kegyetlen torturáján, valószínűn kedveszegetten, elfáradva, idegesen s meglehet, a sok csalódás után ellenségesen veszi a kezébe ezt a lapot... Ez a dolgok természetéből folyik és én fel sem emelem a szavam, hogy különösebben tiltakozzam az előlegezett harag ellen. Egyszer majd rájön úgyszólván, hogy... Elég tudnom jó lelkiismerettel magamról, hogy éppen nem vagyok „elfogult” a szerzővel szemben. Őszintén írok és nem nagyképű kritikát. Kévéské kerteléssel s ezt se magamert. Csak a szerzőért. Mondom, olvassa el türelmesen, bármilyen nehezeére esik is, ezzel az öt

Bodnár Elek
Új Színház — Az ősi föld

perccel tartozik nekem, aki három teljes órán át türelmesen ültem végig a darabjának a főpróbáját. És azt is higgye el nekem: jóindulattal.

Bevallom, a föld, amit olyan alaposan kirugtak a lábuk alól az apáim, nekem is szívszerelemem. Gyakran meggyötör a földszag, amikor messzi mezőkről száguldó szelek elhozzák hozzám, néha még magamtól is érzem, mert magamban hordom, mint a pézsmaszarvas az illatát és a szobám ablakából sokszor meredezek arra a kis hegyveszőcsökre, ami kikandikál a sivár háztető fölé. Hát, mondom — illetékesnek tartom magam a szóra.

Amikor Szentpály tiszteletes uram bodor pipafüstje felszállt a kitűnő s gyönyörű magyarsággal beszélő Szilágyi Aladár (nagyon jó színész is) ajkáról, régi, gyerekkori emlékek bodrozódtak előttem. Puhaszárú szattyán eszímája, fekete, süjtásos atillája drága emlékeket ébresztett bennem... de... És itt a: de! Hiába tud zengő szóval, szépséges lassú magyar gesztusokkal deklamálni az a jó Szilágyi „aktor” — ha egyszer nem volt neki *mit* mondania. És itt a bökkenő. A „mit” és a „hogyan”? A tartalom és forma nagy művészi problémája!

Nem vitatom, érdekes Az ősi föld témája. Hogyne! Ahogy sirja felé hanyatló életét hordozza Szentpály esperes uram, ahogy lezúllott s elcudarult napjait botorul végigkerhelykedi a fia, immár dr. Szentpály Aron ügyvéd úr. Debát szegény Somlár Zsigmond hiába issza magát dülöngő rézszege, hiába veri a „blattot” akár ronggyá és a kántortanító szerepében a maszkban és játékban pompás színészi produkciót nyújtó Fülöp Sándor hasztalan igyekszik, üres figurák maradnak, pedig minden tőlük telhetőt megadták. Az a baj, hogy a szerző elfeledkezett megmondani nekik lelkük titkait: hogy *miért* tud az öreg tiszteletes hanyatló erejében is erős „tölgy” lenni, *miért* zúllott le a fia, *miért* részeges a falu cudarja, a kántortanító? Amit felőlük tudunk, nem a darabból tudjuk, amint a szerző sem tőlük tudja, hanem „édes mindannyian” *Jókaitól*, *Mikszáthtól* tudjuk. Bizony. Pedig azóta új újságokat is mondtak ezekről *Móricz* Zsigmond, meg *Ady* Endre például. S még újabb újságokat is tudnak egyek s mások mondani felőlük.

Aztán az unoka: Szentpály Gejza. Miért lett, hogyan lett művész, szobrász? Miért van ebben a harmadik generációban vágy a tisztas munkára, az alkotás után? Hogyan

adta vissza a földnek Boér Veron, akiről nehezen vagy éppenséggel nem tudjuk elhinni, hiába bizonygatja váltig az öreg tiszteletes és saját maga is, hogy ilyen meg olyan „földszagú”, pedig *Verbőczy Józsa* „takaros leánya” volt. Ez azonban az ő érdeme lenne, úgy-e? És hát min különböznek össze olyan keményen Gejza és a felesége, Klárka? Mondják, a földön. Csupa frázis, utalás, homályos célzás az egész. Végül aztán előtérbe kerül a gyerekkérdés. Gejza elzavarja a feleségét hűséges tizenkét esztendő után. Beleszeret Veronba, sub titulo: földszag! Kinos dolog. Nagyon kinos. De egyszerre csak hazajön Klára asszony és szíve alatt a legfiatalabb Szentpály szíve dobog. Erre mit csinál ez a Gejza úr? Leborul az asszony előtt, aztán az arcába veri a szerencsétlen feleségének, hogy ő mást szeret, Veront! Nagy kiabálás lesz, majd kocsimába rohan és akármilyen lehetetlenül hangzik, elhagyja a szerelmét, feleségét, a földet, a nagyapát és a sokat emlegetett — gyereket, elmegy a városba vagy hova...

Bizonyos csak az, hogy olyan helyre költözik, ahol pósta van, mert a második és harmadik felvonás között sűrű levelezés folyik Veron és közte s ennek a sűrű s nagy-lelkű levélváltásnak az eredménye a harmadik felvonás, amelyben Gejza Veron ösztökélésére hazajön és összebékül a közben gyermekét világrahozó feleségével, aki — pénz is ad a birtok gyarapítására. Az életben ez lehet nagyon szép cselekedet, de drámai megoldásnak — mondjuk így, legalábbis nem költői.

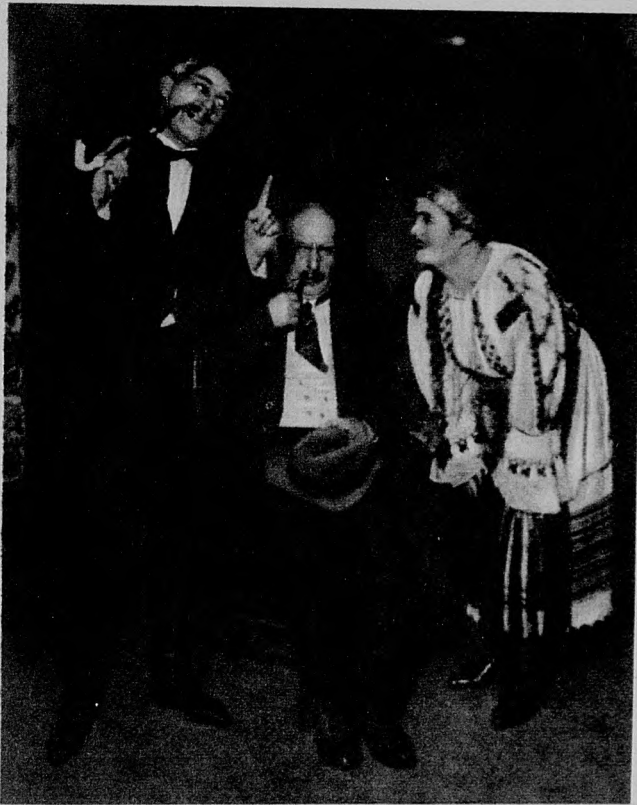
Aztán mi lesz Veronnal? Egyszerűen férjhez adják a fiatal fiskálshoz, ami nyilván mutatja a szerző jószívűségét, nem akarja pártában hagyni a derék leányt. De ezzel is baj van ám! Igen megrendül a hitünk abban az „egeket ostromló szerelemben”, amellyel Gejza úr iránt érzett Veron s eszünkbe juttatja a közmondást, hogyha nincs ló, hát jó a számár is...

Dinnyésy Juliska nagyon finom úriasszony volt, *Mester* Ilonka Anisája igen kedves szó-

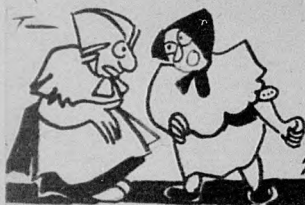
gáló, még *Szűcs* Irén és *Bodnár Elek* kifermált egy alakot a lehetetlen szerepéből, hogy őket névszerint említsük. De valamennyien megérdemlik, hogy fáradozásukért a darab írója hálás legyen nekik.

És ezek után következnek az igazi mondani-valóm a Szerzőhöz, aki nyilván s szívéből szereti az irodalmat és ennek bizonyosságát legtisztábban azzal adta, ahogy összegyűjtötte s felhasználni igyekezett egy csomó ízes magyar szót a darabjában. Az is kétségtelen, részt szeretne kapni az irodalomtörténetben. Van rá mód. *Hasznosabb, okosabb, nemesebb és igazabb*, mint hogy „ilyen darabot” írjon, amit még akkor se tud elfogadtatni senki hozzáértővel, ha — előadatja... Ezért itt a nyilvánosság előtt, ahová különben saját ákaratából kívánkozott, azt ajánlom: legyen mecénása a magyar irodalomnak. Segítse a magyar írókat, akik tudnak írni! Így aztán valóban és méltán bekerülhet a magyar irodalomtörténetbe, amit akkor szívből kívánok Csehéfalvi Albertnének.

Ujházy György.

Fülöp Sándor, Somlár Zsigmond és Mester Ilona
Uj Színház — Az ősi föld (Áldor felvételei)

Tizenhárom retyka

1

Különös hírek terjedtek el Zilahy Lajos-sal kapcsolatban. Állítólag válik a feleségétől. Ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak, Zilahy csak különköltözik, de választól szó sincs.

2

Budapesten járt Coolidge asszony, az amerikai zenei mecénás. Állítólag 30.000 pengőt hagyott itt a zenészeknek.

Két hangverseny után — szegény nem tudja élvezni a zenét, mert nagyot hall és egy kis kagylócskát tart a füléhez, hogy ellessen valamit — bankettet rendezett a Ritzben.

A muzsikások odarendelték Magyaryt és bandáját, hogy ismerje meg Coolidge asszony az igazi cigánymuzsikát. Magyar odament hozzá és a fülébe húzta:

Lehullott a rezgőnyárfa...

És Coolidge asszony halálosan megsértődött.

Azt hitte, azért húzza a primás a fülébe, mert süket.

Alig tudták megmagyarázni...

3

Szirmay Albert a napokban furcsa levelet írt Emőd Tamásnak Amerikából.

Ebben a levélben olyan pesszimista az illusztris zeneszerző, mint még sohasem. Azt írja, hogy New-Yorkban már tarthatatlanok a viszonyok és Budapesten ahhoz képest aranyidők vannak.

4

D'Albert Jenőnek, a „Hegyek alján” szerzőjének szerelmeiről sokat írtak mostanában. Az illusztris komponista nyolcadszor is meg akar házasodni.

Ez a „téma” annyira megtetszett Hatvany Lilinek, hogy az élő valóságból színdarabot csinál. Társszerzője is van, Harsányi Zsolt személyében.

„Ünnepi játékok” lesz a darab címe és a hőse egy szerelmes muzikus, aki szinte gyakrabban házasodik, mint komponál.

A Belvárosi Színház hozza majd színre.

5

Mende Klári, a Városi Színház Kolozsvárról szerződötletett szubrettje igen szerencsés nő.

A napokban, mikor eljött a színházi próbáról, az uccán talált egy erszényt. Hatvan pengő volt benne. Miután szombat volt, úgy gondolta, hogy egy szegény munkás vettette el és odaadta arra a címre, amit az erszényben egy papíron látott. Tényleg egy munkásé volt a pénz.

Nem különös, hogy a szubrett pénzt talál? Szegény színészek, egy álló esztendeig ácsorogtak a Tisza Kálmán téren és egy „vasat” sem láttak.

Hja, ha a szubrettnak szerencséje van.

6

Kiosztották a „János vitéz” szerepeit az Operaházban.

János vitéz: Palló Imre.

Iluska: Nagy Margit.

Királykisasszony: Gere Lola.

Bagó: Laurisn Lajos.
December hatodikán, a kormányzó nevé-
napján lesz a premier.

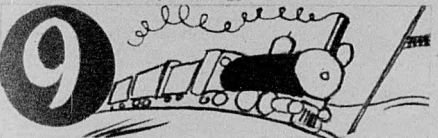

A budapesti társaságokban igen kedvelt fiatalember, kitűnő vadász elvált a feleségétől. A szép asszony Párizsba utazott és levette magáról a magyar vidék színét, de felvette a párizsi nők ötletességét, hazajött és megnyitotta kozmetikai szalonját. A történelmi nevű kozmetikai szalonban táblás ház van.

Beck Vilmos, a Royal Orfeum épületének szimpátiikus tulajdonosa mint énekes fog debütálni. Hangversenyt rendez, amelyen klasszikus áriákat énekel.

(Már egy Beck Vilmosunk volt, hátha ez a másik is olyan nagy művész.)

Kálmán Imre nemsokára Budapestre érkezik. Két hónapot fog itt tölteni, mert ő vezeti a „Marica grófnő” filmváltozatának zenei részét a felvételek alatt.

Lestyán Sándor a Semmeringen készült el darabja utolsó simításaival. Az Új Színház hozza színre. Címe: „Ezen üzlet megszűnik. Alapított 1886-ban”.

Alexander Engellel beszél meg ezenkívül a „Potyautas” német változatát.

Kurucz János is rászanta végre magát egy operett frására. Most Amerikába utazik

és ott komponálja majd meg az operettjét, melyet a Király Színház hoz színre.

A török-magyar barátságának, úgy látszik, nemcsak politikai szempontokból van hajnala azzal, hogy Ismet pasa és Tevfik Ruzsdi bej ittjárt.

A konstantinápolyi Nemzeti Színház most készül Móricz Zsigmond „Nem élhetek muzsikaszó nélkül” című darabjára.

Athelyezték a Nemzeti Színházban a próbatáblát. Most közvetlenül a színészbejáró kapuja mögött van, nehogy idegenek mehessenek be a lépcsőházba, ahol eddig lógott.

Váradi Aranka a múlt héten hirtelen megbetegedett és szerepét, a „Sasfiók” címszerepét Helttyey Aranka vette át a Nemzeti Színházban. A bravúros beugrás különösen sikerült és újabb nagy sikert hozott a kitűnő művésznőnek. (Áldor felv.)

Evelyn Brent a legszebb alakú amerikai filmsztár

Eze
pest

(N
Sze
Gy
Na
Gy

Na

Gy

Elle

Gy

Elle

Gy

S

(D
Mi
mü

MISTER 1991

Bohózat. Irla: HALÁSZ RUDOLF

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1, szerezhető meg. Copyright 1930, by dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek : $\left\{ \begin{array}{l} \text{Nagypapa} \\ \text{Naut Ilus} \\ \text{Gyula} \\ \text{Citad Ella} \end{array} \right.$

Történik : Citad Ella lakásán 1991-ben

I. JELENET

Nagypapa, Gyula

(Nagypapa az ablaknál ül. Harisnyját stoppol. Szemén szemüveg. Gyula terít az asztalon, előtte kötény.)

Gyula : Fél három pont. Ilus még mindig nem jött haza a hivatalból.

Nagypapa : Biztosan megint férfiak után császkal!

Gyula : Teljesen széjjel fő az ebéd! Lehetetlen ez az állapot! Már 1 óraker végez az irodában, de mindig 1 órákosszat kell várni rá! Higye el papa, nagyon megbántam, hogy férjül mentem Ellához!

Nagypapa : Már megint ez a régi nóta? Hát mit gondolsz? Ma 1991-ben olyan nagyon strapálják magukat a nők szegény férfiak után? Hiszen egy vas hozományod nem volt, amikor Ella lányom be-kötötte a fejedet.

Gyula : Mesebeszéd! Ella nélkül sem maradtam volna pártában. Hiszen egész Pest jól tudja, hogy a bálokon én voltam a dédelgetett kedvenc. Mikor megjelentem dekoltált frakkomban a Sarkutazók bálján, minden nő engem kért fel.

II. jelenet. Voltak. Citad Ella

Ella (be. Szájában szivar. Hóna alatt aklatáska) : Szervusztok! Kezeit csókolom Papa!

Gyula : Na végre megérkeztl? Már azt hittem, hogy elűtött egy repülőgép, hálaistennek! *(Nagypapa terít.)*

Ella (az asztalra csap) : Ezért gürcölök a hivatalban mint egy állat, hogyha hazajövök, így fogadjatok? Ezt érdemlem meg én? Hogy kiszipolyozd a véretem? Te vámpír! Te vérszívó! Te porszívó!

Gyula : Ezt mind nekem mondtad? Hát minek tartasz te engem tulajdonképpen?

Sebészeti és Plasztikai Szanatórium

(Dr. Ertl) Thököly út 86. Tel. 962—63. Mindennemű plasztikai és kozmetikai műtétek. Prospektussal és felvilágosítással az igazgatóság szolgál

Ella : Igazad van! Minek tartalak?

(Ebédhez ülnek.)

Ella (lecsapja a kanalat) : Már megint hideg a leves! Hogy miért nem robbantja fel valaki ezt a háztartást? *(Tovább eszik.)* Hajsza! a levesben! Persze, a te hajsza!ad!

Gyula : Nem. A te kedvedért majd a Mussolini haja lesz benne! Tudom miért ez a nagy műfelháborodás! Ma van a születésnapom és hogy ezt eltussold, szcenákat rendezel! Közben elfelejted, hogy ideje volna egyet-mást venni nekem! Már a harmadik hete járok egy kalapban! A multkor megigérted, hogy veszel egy új estélyi nadrágot!

Ella : Hát lopom énja pénzt?

Gyula : Azt is megigérted, hogy elviszel Fedák Sári lovasszobrának a leleplezésére, de mint minden, ez is ígélet maradt. Megiltottad, hogy résztvegyek a Mister 1991 választáson, pedig mindenki tudja, hogy nekem van a legszebb hátam és bokám! Egész nap itthon ülök, soha egy színházba, koncertre nem viszel el! Csak mindig az az átkozott futballmeccs!

Ella : Hát tehetek én róla, hogy imádom a futballt?

Gyula : Vasárnap délután is majd elaludtam, mikor végignéztam a többszörös bajnok Maglód meccsét a negyedosztályú Hungáriával!

Ella : Én kitarok a Hungária mellett még a negyedosztályban is! *(Elérzékenyülve.)* Ne haragudj Gyula... belátom, néha kissé hidegebb vagyok hozzád, de hidd el, szívem mélyén csak téged szeretlek! A születésnapodról sem felejtkeztem el! Mondd, hány éves is vagy te?

Gyula (szemlesítve) : Eddig huszonöt tavaszt láttam!

Ella : Már régen mondtam, hogy el kell menned egy szemorvoshoz! *(Ékszer-tokot vesz elő.)* Mit hozott anyuci az apucikának?

Gyula : Na mit?

Ella : Amire már olyan régen vágyott apuci! *(Átadja az ékszer-tokot.)* Fülbevalót!

Gyula (kinyitja az ékszer-tokot) : Hiszen ez vatta!

Evelyn Brent, a legszebb alakú amerikai filmsztár

Eze
pes

(N
Sze

Gye

Nag

Gye

Nag

Gye

Ell

Gye

Ell

Gye

S

(D
M
mű

MISTER 1991

Bohózat. Irta: HALÁSZ RUDOLF

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1, szerzhető meg. Copyright 1930. by dr. Alexander Márton, Budapest

Személyek : { Nagypapa
Naut Ilus
Gyula
Citad Ella

Történet : Citad Ella lakásán 1991-ben

I. JELENET

Nagypapa, Gyula

(Nagypapa az ablaknál ül. Harisnyát stoppol. Szemén szemüveg. Gyula terít az asztalon, előtte kótény.)

Gyula : Fél három pont. Ilus még mindig nem jött haza a hivatalból.

Nagypapa : Biztosan megint férfiak után császkkal!

Gyula : Teljesen széjjel fő az ebéd! Lehetetlen ez az állapot! Már 1 órakor végez az irodában, de mindig 1 órákhoz kell várni rá! Higgye el papa, nagyon megbántam, hogy férjül mentem Ellához!

Nagypapa : Már megint ez a régi nóta? Hát mit gondolsz? Ma 1991-ben olyan nagyon strapálják magukat a nők szegény férfiak után? Hiszen egy vas hozományod nem volt, amikor Ella lányom be-kötötte a fejedet.

Gyula : Mesebeszéd! Ella nélkül sem maradtam volna pártában. Hiszen egész Pest jól tudja, hogy a bálokon én voltam a dédelgetett kedvenc. Mikor megjelenem dekoltált frakkomban a Sarkutazók bálján, minden nő engem kért fel.

II. jelenet. Voltak. Citad Ella

Ella (be. Szájában szivar. Hóna alatt aklaláska) : Szervusztok! Kezeit csókolom Papa!

Gyula : Na végre megérkezél? Már azt hittem, hogy elűtött egy repülőgép, hálaistennek! (Nagypapa terít.)

Ella (az asztalra csap) : Ezért gürcölök a hivatalban mint egy állat, hogyha hazajövök, így fogadjatok? Ezt érdemlem meg én? Hogy kiszipolyozd a véretem? Te vámpír! Te vérszívó! Te porszívó!

Gyula : Ezt mind nekem mondtad? Hát minek tartasz te engem tulajdonképpen?

Sebészeti és Plasztikai Szanatórium

(Dr. Ertl) Thököly út 86. Tel. 962—63. Mindennemű plasztikai és kozmetikai műtétek. Prospektussal és felvilágosítással az igazgatóság szolgál

Ella : Igazad van! Minek tartalak?

(Ebédhez ülnek.)

Ella (lecsapja a kanalat) : Már megint hideg a leves! Hogy miért nem robbantja fel valaki ezt a háztartást? (Tovább eszik.) Hajsza! a levesben! Persze, a te hajsza!ad!

Gyula : Nem. A te kedvedért majd a Mussolini haja lesz benne! Tudom miért ez a nagy műfelháborodás! Ma van a születésnapom és hogy ezt eltussold, szcenákat rendezel! Közben elfelejtéd, hogy ideje volna egyet-mást venni nekem! Már a harmadik hete járok egy kalapban! A multkor megígérted, hogy veszel egy új estélyi nadrágot!

Ella : Hát lopom én a pénzt?

Gyula : Azt is megígérted, hogy elviszel Fedák Sári lovasszobrának a leleplezésére, de mint minden, ez is ígélet maradt. Megiltottad, hogy résztvegyek a Mister 1991 választáson, pedig mindenki tudja, hogy nekem van a legszebb hátam és bokám! Egész nap itthon ülök, soha egy színházba, koncertre nem viszel el! Csak mindig az az átkozott futballmeccs!

Ella : Hát tehetek én róla, hogy imádom a futballt?

Gyula : Vasárnap délután is majd elaludtam, mikor végignéztam a többszörös bajnok Maglód meccsét a negyedosztályú Hungáriával!

Ella : Én kitarok a Hungária mellett még a negyedosztályban is! (Elérzékenyülve.) Ne haragudj Gyula... belátom, néha kissé hidegebb vagyok hozzád, de hidd el, szívem mélyén csak téged szeretlek! A születésnapodról sem felejtkeztem el! Mondd, hány éves is vagy te?

Gyula (szemlesítve) : Eddig huszonöt tavaszt láttam!

Ella : Már régen mondtam, hogy el kell menned egy szemorvoshoz! (Ékszer-tokot vesz elő.) Mit hozott anyuci az apucikának?

Gyula : Na mit?

Ella : Amire már olyan régen vágyott apuci! (Átadja az ékszer-tokot.) Fülbevalót!

Gyula (kinyitja az ékszer-tokot) : Hiszen ez vatta!

Ella: Na és ez nem fülbevaló?
Gyula: Megint viccelsz! Nálad minden vicc, pedig milyen komolyan vágyom egy bundára! Az éjjel is erről álmodtam!
Ella: Hogy lásd, milyen jószívű feleséged van, én veszek neked egy...
Gyula: ...bundát?
Ella: Almoskönyvet!

Gyula: Elég az anekdótázásból! Most már dülöre viszem a dolgot. Vagy-vagy! Én követelem férji jogaimat és ha nem teljesíted ezeket, még ma pakolok és visszamegyek a papához!

Ella: Parancsolj! Fel is út, le is út!
Gyula: Te... te... nem félsz, hogy egy pár tányért a fejedhez vágok?

Ella: Most már én mondom, hogy elég! Bestia! Hisz melletted az életem sincs biztonságban! Pakolj és pucolj! Mire visszajövök, ne lássalak itt!

Gyula: Te most elmegy?

Ella: El!

Gyula: Ma, a születésnapomon?

Ella: Ma, a születésnapodon!

Gyula: És ha szabad érdeklődnöm, hova?

Ella: Szabad érdeklődnöd! A kávéházba alsóspartira! (*Szivarral pőjékelve el.*)

III. jelenet. Gyula egyedül

Gyula (*felszakad belőle a sírás, majd egy hirtelen ölettel a telefonhoz megy. Tár-csász*): Halló... Naut Ilus kisasszonyt keresem... Maga az?... Igen... Képzelse Ilus, válunk!... Igen, most

A hódítás titka

Valóságos varázslatot végez a kozmetika mai tudománya. Keresse fel

Paizs Kató kozmetikai intézetét,

ahol szépségápolás, estélyi kikészítés, arctisztatlanságok speciális kezelése és quarcfénykezelés van

Krémek és arcvizek szétküldése vidékre is

Tanítványok szakszerű kiképzése!

Díjtalan tanácsadás

Budapest, IV, Ferenciek tere 3, lélem. 18.

volt itt... Eirohant... Várom magát, siessen, jöjjön fel... Pá, a viszontlátásra!... (*Leleszi a kagylót, a tükörhöz megy, látja, hogy ki vannak sírva a szeméi, puderozza, ruzsozza magát. Parfümszóróval bespricceli a szobát, majd önmagát. A szalon alól virágot vesz elő, a vázába teszi. Hanyag elegánciával ledobja magát a dívánra. Kacéran felhúzza a nadrág egyik szarát. Könyvet vesz a kezébe.*)

IV. jelenet. Gyula, Naut Ilus

Ilus (*be*): Csókolom a kezeit Gyulus! (*Kezel csókol.*) Mi történt?

Gyula: Képzelse, az a gazember megint itt-hagzott!

Ilus: Sokszor mondtam, hogy nem magának való ez az élet! Elegánsan kellene járnia, hogy minden nő maga után forduljon... Nagyvilági élet kell magának. Nizza... Velence... Kis palota a Rivierán... és ezt én biztosítani tudom magának!

Gyula: Mondja... Mondja...

Ilus: Fel kell jönnie a leánylakásomra, ott megtárgyalunk mindent!

Gyula: De Ilus... hova gondol... Hogy én?... Hol lakik?

Ilus: A Gömbös téren! Ott megbeszéljük a temivalókat... Az utazásunkat!

Gyula: Édes!

Ilus: Beszállunk Kelenföldön... a vonatban diszkrét félhomály... először megcsókolnám a kezét!

Gyula: És aztán?

Ilus: A kárminvörös ajkát...

Gyula: És aztán?

Ilus: Átölelném nádszál derekát!

Gyula (*türelmetlenül*): És aztán? Aztán?

Ilus: Aztán Adonypusztaszabolcs következik!

Gyula: Folytassa...

Ilus: Dolgozni fogok magáért... főúri életet élünk... Nekem eddig még minden sikerült.

Gyula: Szóval burokban született?

Ilus: Dehogy! Kiskunmajsán! Egy postakocsi összeütközése alkalmával!

Gyula: És nem ütötte meg magát?

Ilus: Nem. Puha helyre estem. A fejemlággyára!... De most már bevallhatom, hogy maga... igen... maga az első férfi az életemben!

Gyula: És az eddigiek?

Ilus: Hát azok is férfiak voltak? Nekem csak te kellesz! A szemed, a szád... a hódító fűnf-epiled... izé, a sechsen-epiled!
Gyula (*szégyenlősen*): Nekem nincs székszipilem, csak happy-endem!

Ilus: És minden álmodat teljesíteni fogom. Tudom, hogy mi kell ma a férfiaknak... Hangulat... forró romantika... líra...

Gyula: Nem líra kell, szívem!

Ilus: Hanem?

Gyula: Dollár!

Ilus: Az is lesz! Én havonta ezret keresek!

Gyula: Kerekem?

magát,
viszont-
körhöz
a sze-
Parfüm-
önma-
vázába
magát
nadrág
be.)

Gyulus!

gint itt-

magá-
kellene
án for-
agának.
lota a
tudom

ra, ott

Hogy

eszéjük
kat!

vonat-
ör meg-

Aztán?
övetke-

főüri
ég min-

y pósta-

?
fejmlá-

lhatom,
az első

Nekem
d... a
epiled!

szeksz-

fogom.

nak...
lira...

ret ke-

Ilus: Nem! Ebből még levonják a konkurenciát! De nélkülözni nem fogunk. A jövő héten megválasztanak városanyának. Egyedüli programom az lesz, hogy a férfiak részére kiverekedjem az általános, titkos választójogot! Palotánk lesz a Kuna Pé rakparton... Pipázgatni fogok a pipázóban... Rádiókkal végigrepüljük a világot... Rómából operát hallgatunk...

Gyula: Londonból jazzt.

Ilus: Bécsből a filharmónikusokat!

Gyula: És Pestről a vízállásjelentést!

Ilus: Hogy milyen szellemes vagy te...
te... te kis katicabogaram! (Megcsókolja.)

Gyula (felsikolt): Hiszen te nem csókolsz, hanem falsz!

Ilus: Ja, szívem, én vagyok a trójai faló!

Gyula: Te kis Pompadour! Te kis Messalina!

Ilus: Azt hiszem, összetévesztel valakivel!

Gyula: Jé, tényleg, ha így profilból nézlek, nagyon hasonlítz egy görög nemzeti hőshöz!

Ilus: Kihez?

Gyula: A Móricz Zsigmondhoz!

Ilus (folytatja): A kastélyunkban egy külön háremet fogunk berendezni. Tudod, mi az a hárem?

Gyula: Nekem mondd? A Dob ucca tizenháremben születtem!

Ilus: Csak egy feltételem van, de ehhez ragaszkodom! Nem szabad megcsálnod soha!

Gyula: Ezt felesleges is volt mondanod! Jól tudod, hogy tisztességes ember vagyok!

Ilus: Ez a rögeszméd! Nem lehet kiverni a fejedből!

Gyula: Kérlek, ezt sértő szándékkal mondtad?

Ilus: Ugyan, Gyulus!

Gyula: Úgy látszik, nem vagy tisztában azzal, hogy kivel állsz szemben... Te úgy látszik, nem vagy tisztában előkelő származással... vagy talán arról sincs tudomásod, hogy évekig külföldi intézetben nevelkedtem?

Ilus: Milyen intézetben?

Gyula: Javitóintézetben!... Biztosíthatlak, hogy aki nálam hübb, az már esal! Nem mondom, azelőtt, ugy-e? Mikor megkörnyékeztek a lányok, ugy-e? De melyik fiatalembert nem lehet elcsábítani, ma, 1991-ben?... Nekem is volt kalandom, egy, kettő... mikor hazakísértek a lányok... a kapualjban... nem mondom, egy-két puzsi! De az első szerelmemben nagyon csalódtam...

Ilus: Ki volt az?

Gyula: Egy optikusnő!

Ilus: Lám, egy optikai családias!

Gyula: Pedig mennyi dohányom volt!

Százezer pengő!

Ilus: Kápé?

Gyula: Dehogy. Kábé.

Ilus: Mi az, hogy kábé?

A LEGJOBB SZÉPSÉGÁPOLÓSZER

A FOLDES
FÉLE
MARGIT
CRÉME
SZAPPAN
PUDER
KAPHATÓ MINDENÜTT!
MAGYARORSZÁGI
FŐRAKTÁR, BUDAPEST
TÖRÖK PATIKA KIRÁLY U. 12.

Gyula: Körülbelül! Volt egy komoly kérőm is, aki garantálta, hogy meggyógyítja gyomor bajomat!

Ilus: Ki volt az?

Gyula: Egy szódabikarbónagyáros leánya! Istenem, a régi szép idők! A legendás Bethlen-korszak, amiről papa oly sokat mesélt... Azok a gyönyörű kirándulóhelyek! A Markó-weekendtelep. Ahová bementek az emberek szombaton és kijöttek — öt év múlva! És a weekendtelepen azok a gyönyörű nők! A markótányosnők! Nem jön vissza soha már az a legendás korszak!...

Ilus (hozzásmul): Imádlak! (Csók.)

Gyula: Én nem fogom követni a könnyelmű férfiak példáját. Mosni, súrolni, főzni fogok... azzal se törődöm, ha elromlik az alakom... (Ujabb csók.)

V. JELENET

Voltak, Citad Ella

Ella (berohan. Ilushoz): Hölgyem!

Ilus: Állok rendelkezésére!

Ella: Bandázzsal!

Ilus: Végkimerülésig!

Gyula (boldogan): Párbaezni fognak... értem... Benn leszek az összes lapokban... Meg fognak pukkadni a barátaim!

(Függöny)

A PÁRBAJHÓS

Tréfa. Irtá: **Kellér Dezső**

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1, szerezhető meg. Copyright 1930. by dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek: { Csutura
Csutoráné
Epstein

(Szín: Előkelő budoár. Zeneszó. Csutura és Csutoráné jobbfelől jönnek.)

1. JELENET

Csutura és Csutoráné

Csutura: De édes anyukám, mi bajod van?
Miért hagytad ott a vendégeket?

Csutoráné: Még kérdés? Így blamálni az embert...

Csutura: Ki blamált téged aranyom?...

Csutoráné: Csak ne tessed magad... Emlekezz csak vissza, mit mondtál, mikor a vendégek megbámulták azt a Rembrandt karcot?

Csutura: Mit mondtam?

Csutoráné: Azt mondtad, hogy a festőjét jól ismered, mindennap együtt mégy vele Ujpestre a 19-es villamoson...

Csutura: Tévedtem volna?

Csutura: Te ostoba, műveletlen fajankó... Hát nem tudod, hogy a 19-es Zuglóba mégy és nem Ujpestre...

Csutura: Tényleg... De ez nem olyan nagy bűn... Lehet, hogy nem is veték észre?... Gyere vissza anyuskám...

Csutoráné: Nem megyek, lefekszem egy kicsit (*Ledül a dívánra.*) úgy megfájdult a fejem...

Epstein (jampec, felkötött karral, jobbról): Mit hallok, a nagyságos asszony roszszul lett?

Csutura: Oh, semmi, Epstein úr... Csak egy kis migrén az egész... De hiába hívom, nem akar visszajönni...

Epstein: Talán, ha én kérem...

Csutura: Próbálja meg. Azt hiszem, nehezen fog menni... Én mindenesetre megyek vissza a vendégekhez... (*El.*)

Epstein (leül a díván szélére, egyszerre bizalmasan): Mi baj van Cunikám?...

Csutoráné: Jaj!

Epstein: Térj magadhoz, Cunikám...

Csutoráné: Jaj!

Epstein: Gyere vissza, mert a társaság meg fog sértődni...

Csutoráné: Füttyölök a társaságra, legföljebb máskor nem esznek nálam...

Epstein: Dehát, mi történt veled?...

Csutoráné: Ugy fel vannak dűlva az idegeim... Most még csak az hiányozna,

hogy köztük legyek és figyeljem, hogyan ostromolják a szendvicseket...

Epstein: Az Isten szerelmére, mi izgatott úgy fel? Talán az a Rembrandt dolog?

Csutoráné: Azl csak a férjemnek hazudtam. Ki nekem az a Rembrandt, hogy én amiatt izgassam magam?...

Epstein: Hát akkor?

Csutoráné (nagyot sóhajt): Te jól tudod... (*Sírva.*) Mikor megláttalak téged a felkötött karral...

Epstein (kényszeredett nevetéssel): Ugyan... semmi az egész... kicsit fájt a fogam...

Csutoráné: De hiszen, a karod van bekötve:

Epstein: Ah dehogy, csak lecsúszott a kötés...

Csutoráné: Ne hazudj. Én ismerem az ilyen kötéseket.

Epstein: Nem kell úgy túlozni, Ez nem is kötés. Kötés, tíz darab Rimamurányi, esetleg egy mázsa búza, az kötés, de ez igazán szót sem érdemel...

Csutoráné: Pityu, engem ne szédíts. Én tudom, amit tudok!

Epstein: Jó, hát megmondom az igazat. Mikor jöttem az előszobában, elcsúsztam egy narancshéjra és...

Csutoráné (hisztérikusan): Nem igaz, nem igaz! Nálunk a narancshéj meg lesz eszve és nem lesz eldobva... Mondd meg az igazat!...

Epstein: De kérlek, Cunikám...

Csutoráné: Semmi, Cunikám... Mondod vagy nem mondod?!

Epstein: Tudniillik, pláne, hogy úgymondjam, egyáltalán abszolote, illetve, természet fel, hogysisne...

Csutoráné: Szóval, igaz...

Epstein (lehajtja a fejét, halkán): Igaz...

Csutoráné: Komolyan?

Epstein: A legkomolyabban.

Csutoráné (extázisban felugrik): Te, te hős, te középkori lovag, add ide a homlokod, hadd leheljem rá köszönő csókomat. Hát tényleg nem haltak ki még a bátor férfiak, akik képesek síkra

szállni egy asszonyért. Gyere, hadd ünnepelejek, te Apolló...

Epstein: Ugyan kérlek, szót sem érdemel... mindenki így cselekedett volna a helyemben...

Csutoráné: Senki, csak te. Nincs még egy ilyen ember a városban, nincs még egy ilyen hős...

Epstein: Csak azt tettem, ami a kötelességem volt.

Csutoráné: Szóval párbajoztál?

Epstein: Párbajoztam.

Csutoráné: Miattam?

Epstein: Miattad.

Csutoráné: Oh te kis csacsi, hogy mertél kiállani értem? Hiszen, ha valami bajod történik, én követlek a sírba is...

Epstein: Ne beszéljünk róla. Igazán semmi az egész...

Csutoráné: De igen, beszéljünk... Most szépen el fogod mondani a te egyetlenednek, hogy mi volt a párbaj oka?

Epstein: Oh, én már el is felejtettem...

Csutoráné: Valaki megjegyzést tett rám?...

Epstein: Igen.

Csutoráné: Értem, tehát... emiatt tört ki a párbaj. Emiatt tetted kockára az életed. Oh, hogy köszönjem meg ezt neked.

Epstein: Ezért nem jár köszönet.

Csutoráné: De igen, imámba foglalom a nevedet. Oh, hogy ezt megértem. Egy férfi párbajozott értem... Hogy fog-nak pukkadni az asszonyok, ha megtudják... És mondd, ki tette azt a megjegyzést?...

Epstein: Azt nem árulhatom el...

Csutoráné: Nekem sem?

Epstein: Neked sem.

Csutoráné: Esküszöm, hogy nem mondom el senkinek...

Epstein: Én tettem a megjegyzést.

Csutoráné: Te.

Epstein: Igen, én.

Csutoráné: És mit mondtál?

Epstein: Azt mondtam, hogy te egy olyan asszony vagy, aki füvel-fával megcsalja a férjét, mire kaptam egy pofont és provokáltak...

Csutoráné: Jaj! *(Ájultan esik a dívánra.)*

2. JELENET

(Férj, előbbiek)

Férj: Jobban vagy már, anyukám...

Epstein: Dehogy, még csak most kezd igazán rosszul lenni...

(Függöny)

OLVASSA!

A LEGIZGALMASABB PÁRISI REGÉNYT!

A PANAMA PÖR TÖRTÉNETÉT

a **ÓRAIÚJSÁG** minden számában.

**A legizgalmasabb olvasmány!
Vegye meg, olvassa el!**

Ismerlek!.. Segítek?

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden íráshoz egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcimzett, felhelyezett borítékot és irásonként 2-2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

Engem még nem szeretett senki. Igen jólelkű, alkalmaszok természetű. Ma még meglehetősen a pillanatnak él, nem sokat foglalkozik jövője kiejtésével és egész jelentéktelen kis epizódoknak nagy fontosságot tulajdonít. De minden alkalommal megvan benne, hogy feladatai komolyodásával ő maga is megkomolyodjék és jól megállja a helyét az életben. — **Esik eső hegyvölgyön.** Igen sok határozottság és céltudatosság van benne. Mértékletes, temperamentumát sikerül az előre megszabott és elhatározott korlátok közé beszorítani, soha nem mutatkozik közvetlenül barátságosabbnak, mint ahogy azt valami praktikus szempontból kívánatosnak tartja. Korához képest igen érett és életrevaló. — **Baja, Duna.** Nagyon sok benne a hiúság s ez az egyetlen pont, ahol valami kis ambíciót lehet belőle kicsiolni. Ijesztően felület, tehetségeit csak arra használja, hogy eltakarja vele hiányait. Önmagával szemben igen elnéző. — **Lelki tükör.** Igen fejlett formaérzék van, modora kellemes, mindég barátságos, bátorító és mégis kimért. Az egész lényében egy dominál: a kellemesség. Komoly, de nem nehézkes, jólelkű, de nem felelkezik meg önmagáról és céltudatos, de mégsem rideg. Tevékenysége nem sok szellemi energiáját foglalja le s így fejlődhetett ki benne az életművészt. — **Első Szilveszter.** Egyénisége nem tudott teljesen kifejlődni, körülményei nem voltak erre alkalmasak. Igen sok tehetség, alkotóerő és leleményesség kallódik el benne, he valamilyen módon ki nem bányássza magából. — **Miért mulik el minden, ami szép.** Kicsit elhagyja magát, csak akkor erőlteti meg magát, ha ez elkerülhetetlen kényszerítés. Mindent, amit tennie kell, terhesnek érzi, ezért jól-rosszul, de gyorsan szereti elintézni. Kevés benne az érdeklődés mások iránt, mindenki csak oly mértékben érdekli, amennyire vele törődik. — **17 éves Mária.** Kicsit nehézkes, nagyon mesterkelt modora van. Elnék fantáziája egészen titokmarad, soha senkivel sem közli titkos gondolatait és ábrándjait, valószínű, hogy egy nagy érzelmű élmény teljesen át fogja alakítani, fel fogja oltani és igazi lényé csak ezután fog kibontakozni. — **Egy előfizető, Körösladány.** Fegyelmetlen, nagyon elhagyja magát. Sokat foglalkozik önmagával, főleg a külsejével és avval, hogy mivel lehetne az emberek érdeklődését és figyelmét magára téríteni. Beszédes és nyílt szívű. — **Kivánesi.** Igen mértékletes, kiegyensúlyozott egyéniség. Nagyon szigorú önmagához, mindenben a legkorrektebb gondolkodású. Belső egyensúlyánál semmi sem fontosabb neki. Rendszerető, igazságos. Igen rokonszenves, megbízható. — **Szenyóra, Gyöngyös.** Meglehetősen külsőséges. Nagyon szereti a társaságot és gondolatait nagyrészt az tölti ki, hogy mivel tehetné kellemessé üres óráit. Még igen tapaszt-

latlan, gyerekes, hiszékeny. Fejlett ízlése van. — **Szigeti romok.** Nagyon lágyszívű. Kicsit hanyagságra hajló, különösen, ha rájön a rossz hangulat, egészen megelégedik még kötelességeiről is és fentartás nélkül átadja magát a bánatnak. Megszokta, hogy a nálánál erősebb akaratú egyéniségeknek minden kritika, de nem minden keserűség nélkül eszköze legyen. Jólelkű, áldozatkész, igen nőies, anyáskodó egyéniség. — **Tizian.** Igen intelligens, fejlődésképes egyéniség. Ma még nem látja világosan, hogy tehetségei milyen célok felé fogják vinni, de annyi már ma is bizonyos, hogy mindentelké előítéletektől független, önálló és nemes gondolkodású, nagykonceptiójú egyéniség válik majd belőle. Végtelenül sok jóság és megértés még fozozzák szellemi értékeit. — **Sors.** bona nihil allud. Türelmetlen. Meg van róla győződve, hogy sokkal tehetségesebb, mint az átlag és hogy felháborító igazságtalanság, ha ma még sem ért el olyan pozíciót, mint ezek alapján megérdemelne. Van benne iniciatíva, de hiányzik a higadtság, azok közé tartozik, akik jól vetnek, de mire aratásra kerülne a sor, már a hetedik határban próbálkoznak és kísérleteznek új dolgokkal. — **Jobb jövő.** Nagyon szorgalmas. Idegi küssé meg vannak viselve. Óriási lendülettel fog bele minden új dologba, de aránylag könnyen kifárad. Önálló, nem hallgat senkire és inkább nálánál egyszerűbb emberek társaságát keresi, semhogy eltérje, hogy hozzácsatlakozzon a dolgához. — **Egy soproni előfizető.** Igen határozott, nem is kér senkitől sem tanácsot, mindig egészen pontosan tudja, hogy mit kell tennie. Szorgalmas, rendszerető, életét egyszerűen rendezte be. Nincsenek kielégíthetetlen vágyai és nagyon vigyáz arra, amit egyszer már sikerült megszereznie magának. — **Tulpán.** Nagyon sok az optimizmus benne. Kicsit széles, könnyen befolyásolható s így nagyon fontos, hogy ne kelljen önállóan lennie, hanem mindig legyen mellette valaki, aki vigyáz rá, jó tanácsal ellátja, sőt lehetőleg szigorúan előírja azt is, hogy mik a kötelességei. — **Géza.** Igen határozott. Meglehetősen önző. Sokat ad az emberek véleményére és csak nagyon ritkán árul el valamit önmagáról, mert mindig fél attól, hogy őszinteségével visszaélnék. Takarékos, kicsinyességre hajló. Nagyon féltékeny. — **Allandó olvasó.** Igen intelligens, igen tevékeny, élelmes, ügyes egyéniség. Sokféle iránt érdeklődik. Temperamentumos, de józansága megvédi minden túlzástól. Fejlett gyakorlati érzéke van. Értékes egyén. — **Ugy szeretnék hinni magának.** Nagyon vágyódik egy tiszta, emelkedett és minden tekintetben nívós életforma iránt. Tele van a lelke idealizmussal, maga sem tudja, mennyire más légkör felelne meg egyéniségének. Ezért érzi annyiszor csalódást és keserűséget. — **Györgyi 19.** Lelkiismeretes, alapos, nyugodt kedélyű egyéniség. Örül, ha van valaki, akire támaszkodhatik és aki jó tanácsokkal ellátja. Rendszerető. — **Sao Paolo.** Nagyon kényes ízlésű, mindennek úgy kell történnie körülötte, ahogy ő akarja és legjobbnak tartja. Gyengéd, ötletes, kellemessé tudja tenni úgy a saját, mint környezetét. Szellemes, ötletes társalgó. — **1923. május.** Határozott, sokkal több az önállóság benne, mint ahogy felületes ismerés után gondolják róla. Ráülk a mondás: „Csendes víz partot mos”. Nem a beszédével, hanem a cselekedeteivel mutatja meg, hogy kicsoda. Igen fejlett gyakorlati érzéke van, saját s szerettei érdekeit ügyesen képviseli. — **Jégvirág.** Szeret filozofálni, határozott világnézete van és egyéni szempontjai. Takarékos, külső sikerek után nem vágyódik. Nagyon szereti a csendet. Barátaihoz ragaszkodik, minden gondot megoszt velük. Igazságos. — **Szundi.** Kéveset vár már az élettől önmaga számára. Mindig nobilis volt, ha valaki megbántja, azt

z ízlése van. Kicsit ön a rossz-
ég kötele-
magát a
nál erősebb
kritika, de
legyen. Jó-
kódó egyé-
jlődésképes
n, hogy te-
vinni, de
lentféle elő-
gondolko-
állik majd
értés még
bona nihil
dve, hogy
g és hogy
még sem
a megérde-
zik a hig-
vetnek, de
dik hetero-
j dolgok-
Idegi
endülettel
g könnyen
és inkább
át keresi,
a dolgait
tározott,
g egészen
orgalmas,
be. Nin-
nyon vigyáz
szereznie
timizmus
yásolható
onállónak
e valaki,
lehetőleg
sségei. —
6. Sokat
gyon rit-
mindig
k. Takar-
keny. —
evékeny,
leklődik,
di min-
n. Érté-
magának.
dett és
nt. Tele
tudja,
ségének.
éget. —
nyugodt
i, akire
ellátja.
kényes
rülötte,
yengéd,
saját,
es tár-
al több
s isme-
ondás;
édével,
hogy
e van,
eli. —
világ-
arékos,
on sze-
ninden
szundi.
amára.
a, azt

nem mondja el senkinek, sohasem szokott panaszkodni. Nagyon sok melegség és szeretet van benne. Áldozatkész. Nagyon megérdemli, hogy szeretettel és gyengédséggel vegyék körül. Művelt. — **Transz.** Kicsit különcködő. Sokat foglalkozott önmagával és úgy érzi, hogy nagy eredményekre jutott, joggal bírálhatja mások cselekedeteit. Sok mondanivalója van és boldog, ha van valaki, aki figyelemmel hallgatja. — **Másodén.** Kissé gyenge idegzetű, sokat szenved ez alatt, de kénytelen számolni azzal, hogy kevesebbet bír el, mint mások. Bizalmát nehéz megnyerni, csak igen ritkán és csodaszzerűen ható pillanatokban tud feloldódni, őszinte lenni. Kevés öröme van az életben, mégis szereti és türelmesen viseli a terheket. — **Rajongó természet.** Nyugodt, egyenletes kedélyű természet. Nem voltak még megrázó élményei s annyira nincsen beállítva az izgalmakra, hogy nem is igen kerülhet olyan szituációba, ami előre nem láthat dolgokat hozhat. Nagyjából meg van elégedve úgy önmagával, mint körülményeivel. — **Uri és hölgyfodrász üzlet.** Kényelemszerető, lehetőleg leegyszerűsíti a dolgokat, nem akar többet elérni, mint amennyit valószínű, hogy különösebb megerőltetés nélkül elérhet. Céltudatos, nem kér senkitől tanácsot. Úgyesen rendezi be az életét, jut ideje arra is, hogy kellemes órái legyenek. Önálló. — **S. J.** Nagyon elhagyja magát. Következetlen, a pillanat hatása alatt cselekszik, sokszor maga is érzi, hogy nem a legokosabban. Pedig eszes, ötletes, nagyon gyors felfogású. Fejlett gyakorlati érzékkel bír. Nagyszerű partner mindenben, mert sok szó nélkül bele tudja élni magát mások hangulatába és gondolataiba. — **Vox Clara, vox del.** Nagyon intelligens, határozott tudású, belemélyed egy-egy kérdésbe s véleményeit mindig meg tudja indokolni. Még nem érte el a fejlődés tetőfokát. Esztétikai szempontból nagyon igényű s ez furesa ellentmondásban áll ésszerűsége alapozott világnézetével. Két elemből van összetéve, a józanságból és természetudományi alapon álló matematikusból és a minden természetfölötti iránt fogékonyssággal bíró élénk fantáziájú muzsikusból. Bámulusos, hogy ennek ellenére az együttes harmonikus és életrevaló. — **Zöld-szeműveges. Csepel.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Önálló gondolkozású. Nagyon szeret tanulni és éles megfigyelő. Következtes. Takarékos. Józanul látja a dolgokat, nincsenek illúziói s éppen ezért úgyesen ki tudja használni a lehetőségeket s a kevésből többet tud csinálni, mint sokan a sokból. — **Kis deák.** Nagyon szorgalmas, kicsiségekben takarékos, ügyhogy mindig van pénze arra, amit nagyon akar. Látszik, hogy egész fiatalon megtanulta, hogy csak magára számíthat és a maga baja, ha valamit elmulaszt, vagy rosszul csinál. Kicsit koravén, ezért nem igen érzi jól magát pajtásai között. — **Lillm.** Rendkívül melegsívű, kedves természet. Mindenkinél tud valami kellemeset mondani, anélkül, hogy bármikor is hizelegne. Önmagával nem foglalkozik, még soha nem fogalmazta meg magának, hogy ilyen vagy olyan. Csupa közvetlenség és természetesség. Szereti a zenét és rendkívül élénk modora van. — **Várossy.** Önérzetes, nagyon nehezen tűri, hogy beleavatkozzanak a dolgaiba és mindenből önérzet-kérdést csinál. Szeretne vezetőpozícióba kerülni, de lehetőleg nagy erőfeszítések nélkül, mintegy ajándékképpen. Jólelkű, de gyenge, könnyen kerül nálánál erősebb egyéniségek befolyása alá, anélkül, hogy észrevenné. — **Eva.** Szerencsétlenül érzi magát. Nem tudja biztosan, hogy helyesen cselekedet-e egy-egy válságos

pillanatában életének és ez még ma is nyugtalanítja. Következetlen. Nagy szüksége lenne arra, hogy egy önmagában biztos, derűs, bátor és egészséges idegzetű élettársa legyen. — **Zrinyi.** Nagyon finom, tapintatos természet. Természetesen veszi, hogy kötelességeinek mindenkör a legnagyobb lelkiismeretességgel tegyen eleget. Érzéseiben állhatatos. Nagyon jól megállja a helyét. Igazán boldog csakis a saját családjában körében lehet, mert természete ezt kívánja; meghitt otthon, befelől élés, tisztaság, zavartalan bizalom a közvetlen környezethez. — **Tizennégy éves.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Pontos, rendszerető, igyekszik kiemelni környezetét megelégedését. Helyes úton halad, látszik, hogy gondos nevelésben van része és csak jót és szépet lát maga körül. Barátságos, egészséges életöszönű, igen fejlődésképes egyéniség. — **Május 21.** Jókedvre hajló természet. Úgyesen rendez be az életét, kötelességeit pontosan elvégzi, de marad ideje a szórakozásra és mindig meg van elégedve azzal, ami van. Nagyon sok az iniciativa benne, úgyesen rendez és animalásokat, ezért társaságában nagyon szeretik. Szerencsés összetételű. — **Pünkösdi róza.** Nagyon szigorú kritikus és nem is titkolja véleményét. Megjegyzései sokszor bántóak, mert nem vigyáz arra, hogy tapintatos formát találjon. Cselekedeteiben sokkal több a jóság, mint a szavaiban. Nagyon megbecsüli azokat az embereket, akik szerinte helyesen élnek és cselekszenek és ezekkel szemben minden áldozatra hajlandó. Temperamentumos. — **Margaréta 23.** Modora nagyon választékos, mesterkélts és tartózkodó. Elvárja, hogy kényeztessék. Sokat ad külsőségekre, csak a jól öltözködő és erősen a formákhoz ragaszkodó embereket szereti. Izléses. Még nem voltak megrázó élményeifés érzésvilága kicsit szegényes. Fejlődésképes. Jól tud reprezentálni és nagyon fontos neki, hogy társadalmi pozíciót érjen el. — **John Masfield.** Nagyon kevés dolog tud lelkesedést kiváltani belőle, de azt, ami megúti ezt a nagyon kényes mértéket, a legmesszebbmenően támogatja. Megszokta az egyedüllétet, nem is bántja ma már, hogy ritkán érezheti, hogy megértik. Tapintatos. Komoly, fejlett kötelességérzetű egyéniség. **Magdi 62.** Könnyen elhagyja magát. Úgyes, de kissé felületes. Nagyon engedékeny, annyira fél az összeütközésektől, hogy eleve mindenbe beleegyezik és mindenkinek igazat ad. Nagyon kívánatos volna, hogy helyesebben foglalkozzék önmagával, fegyelmazettebbé és céltudatosabbá váljék. — **Kételelkű.** Nagyon határozott fellépése van, de ebben sok a mesterkéltség és azért ilyen, hogy az emberek bizalmát megnyerje. Ha tehetségeinek megfelelő hatáskört kap, nagyon jól meg fogja állni a helyét, de nem biztos, hogy elég kitartása is lesz, ha nincs valaki, aki erős kézzel tartja. Nagyon fontos számára a pénz, cselekedeteinek mindig az anyagi jólét megszerzése a rúgója. Modora kellemes, tapintatos, előzőkeny. — **R. Baksi 17.** Nagyon takarékos, óvatos egyéniség. Sok belső küzdelme van, de nem engedi, hogy ezek munkaképességét befolyásolják. Nagy erőfeszítéseket tesz állandóan, hogy úgy állja meg a helyét, ahogy elvárja magától. Igen sok az idealizmus benne. **Értékes,** rokonszenves egyéniség. — **Irma. Kiforrott** egyéniség, megszokta, hogy csak önmagára támaszkodhatik, hogy teljesen a saját felelősségére cselekszik. Keveset vár az élettől önmaga számára s eddigi élete gazdag volt a megpróbáltatásokban, nehéz feladatok megoldásában. Gondos szeretettel örökdi hozzájártozó felett. Erős, szívós természet. **S. Sz. V.**

Négy színinövendék, három fiú és egy lány felkeresi a „Kék hordó” vendéglő tulajdonosát, aki a jövőben kabaréműsorral akarja szórakoztatni vendégeit. Néhány nap múlva nagy siker mellett zajlott le a kabaré megnyitója. A négy jó pajtlás örömebe azonban öröm vegyül. Jónás Gábor sofőr, a fiúk barátja ugyanis elmondja, hogy látta partnerrőjüket, Jucit, elegánsan autóban. Tibor elmondja Jucinak, mit hallott Jónástól, de az természetesen tagadja a dolgot. A három fiú bevallja egymásnak, hogy szeretik Jucit és egyik sem tud lemondani róla. Ebben a pillanatban lép be hozzájuk gróf Bolyai Kázmér, aki megbizta őket egy finom, modern kabaré létesítésére. A fiúk örömmel egyeznek bele az ajánlatba, csak Tibor döbben meg, amikor meghallja, hogy a gróf a Pasaréti úton lakik, ugyanott, ahova Juci a sofőr előadására szerint a mullok egy taxin elvitette magát. A szerelmes fiú ez annyira megdöbben, hogy elutazik Pestről és barátai a gróf pénzén önelküle alakítják meg vállalkozásukat, a „Kis Kabaré”-t. Tibor vidékre szerződik, ahol egy ripacstársulat előadásán feltűnik Morison amerikai filmkirálynak, aki leszerződött Hollywoodba. Jucinak közben kalandja támad a „Kék hordó”-ban. Jónás Gábor sofőr a gróf lakására szállította őt.

— Juci!

— Te olyan nemeslelkű vagy Kázmér, hogy meg fogsz nekem bocsátani... Igen, mást szerettem és a tiéd lettem. Azt akartam, hogy ne tudja meg sohasem, de ő mégis megtudta. Elment... De azért én mindig hú voltam hozzád Kázmér... Megbocsátsz nekem?

A gróf hosszan nézett Jucira. Első percen azt érezte, hogy ezt a nőt meg kell fojtania. Aztán lehajtotta a fejét. Valami szo-

katlan, édes hang szólalt meg a szívében. És ez a hang az ajkára tódult, kimondta a mondatot, holott nem akarta kimondani: — Jó lány vagy, Juci...

A gróf azután sarkonfordult és kiment a szobából. Mélységes csend borult a villára. A sofőrrel egészen megfellekedtek. Az izgalomtól és fáradalmaktól álmosan a sofőr is elaludt künn a foyerben.

HATODIK FEJEZET

A szanatórium ablakán besütött a nap. Jucit a rettenetes éjszakán szanatóriumba vitette a gróf. A Kis Kabaré előadásai Juci nélkül folytak le, egy vendégművésznőt kértek fel a helyettesítésére.

Átment a morfiუმellenes kurán. Ez a legnehezebb, legszörnyűbb kúra, amit orvosok kitaláltak. Radikálisan akarták meggyógyítani és egyszerre, hirtelen vonták el tőle a morfiუმot. Ez nagy szenvedésekkel járt. Ha a szervezet megszokja egyszer a fehér mérget, akkor lázasan, fájdalmasan követeli mindig. Eleinte minden tagja fájt, rettenetes szenvedéseken ment keresztül. Nyolc napig tart a krízis, nyolc napba telik, míg a fájdalom elmúlik... Nyolc napig tart, amíg a fehér mérget teljesen kitakarodik az emberi szervezetből. És Juci szerencsésen átesett a krízisen. Eleinte sírt, ordított, lázasan, vergődve, sikítva követelt morfiუმot, természetesen erről szó sem lehetett, mert a szanatórium orvosai féltékenyen őrködtek, hogy ne jusson be fehér mérget a fehér falak közé. Nyolc nap múlva már kezdte megszokni a morfiუმellenes állapotot és most már csen-

Pollák Sarolta

kozmetikus legmodernebb szépségápoló intézete. Hajszálak kiirtása arcról, karról, Szemölcsirtás. Hámlasztások. Bérletrendszerű arcápolások. Esti kikészítés. Díjtalan tanácsadás. (Prospektus). Andrassy út 38. I. em. Párisival szemben

desen viselkedett. A gróf mindennap megjelent nála, minden nap hozott egy nagy vörös rózsacsokrot. Nem beszélt arról, ami elmúlt. Nagyon szerette még mindig Jucit és nem tett neki sohasem szemrehányásokat. És Tibor sem került szóba. Bólyai Kázmér gróf belenyugodott abba, hogy Juci nem szereti őt.

Ezt sokkal bölcsebbnek tartotta, mint a tépelődést. Nem akarta elveszíteni Jucit Amikor lefelé haladt a szanatórium lépcsőjén, folyton ezt hajtogatta magában:

— Nem szeret engem, de én szerettem őt. Ezt nem tilthatja meg nekem senki sem . . . És ha szerettem, akkor én szeretni is fogom. Szegény, szegény Juci.

A főváros társadalmá megdöbbenéssel értesült Kovács Juci szenvedélyéről. Nem hitte volna senki sem, hogy morfinista volt. Különböző pletykák szállingóztak, de Juci szenvedélyének igazi okát nem találta el senki.

Harsányi és Turbók is meglátogatták a szanatóriumban. A fiúkat nagyon megrázta mindaz, amit egykori barátnőjükről, kis társukról hallottak. Csodálták azt, hogy egy hosszú éven keresztül élt morfiummal Juci és ezt senki sem vette észre. Szinte bűnbánattal kérték Jucit, hogy ne haragudjon rájuk, ők nem akarták akkor ott az öltözőben megsérteni . . . És Juci barátságosan mosolygott a fiúkra, megbocsátott nekik.

Meglátogatta őt Jónás Gábor, a sofőr is. Az egyszerű ember minden áldott nap megjelent a szanatóriumban és érdeklődött Juci állapota iránt. Amikor megtudta azt, hogy a művész már jobban van és hogy már fogadhat vendégeket, bekérezkedett hozzá.

Juci csodálkozva nézett az egyszerű emberre, akit nem ismert meg.

— Művész csodálkozik azon, hogy eljöttem. Én voltam az, aki abból a kocsmából a gróf úr lakására vittem . . .

— Nem jutalmazták meg ezért? — kérdezte Juci csodálkozva.

— Nem fogadtam el ezért jutalmat.

Meglepetés 6 művészi arckép csak 8 pengő

Halmi udv. fényképésznél, Kecskeméti u. 19

Ezzel tartozom az én legjobb barátomnak . . .

— Ki az ön legjobb barátja? — kérdezte Juci csodálkozva.

— A művész biztosan ismerni fogja . . . Már régen eltűnt Budapestről. Kossovich Tibornak hívják és én együtt laktam vele. Én tudtam, hogy szereti, nagyon szereti a művésznőt . . .

Juci lázas érdeklődéssel kérdezte:

— Hol van most Tibor?

— Nem tudom.

— De hiszen azt mondta, hogy a legjobb barátja!

— Igen, művész, valamikor együtt laktunk. Ennek már több mint egy esztendeje . . . Én voltam együtt utoljára Pesten Kossovich Tiborral. Kalap nélkül, feldúlt állapotban jelent meg nálam, a standon pénzt kért tőlem kölesön, megkért, hogy vigyem kocsim a Keleti pályaudvarra és én azóta nem láttam őt. Azóta folyton gyötör a lelkiismeretem . . .

— Miért?

— Mert talán mindennek én vagyok az oka.

— Hogyan? — kérdezte Juci.

— Egyszer, amikor a Kis Kabaré még nem volt s a fiúk nagyon szerették a művésznőt, én vittem őnt estélyi ruhában és bundában a Pasaréti útra . . . Akkor tudtam meg, hogy a művész nem is olyan szegény, csak annak mutatja magát . . . Én nem gondolkoztam és elmondtam a dolgot a Kálvária téri előadáson Tibornak . . . Így tudta meg. Akkor nem hitte. Az arcomba süjtött. Nem, nem tudta elhinni, hogy a művész és a gróf . . . a művész és a gróf . . . Később, nem tudom hogyan, meggyőződött erről, bocsánatot kért tőlem és kijelentette, hogy igazam van . . . Aztán elvittem a Keletihez . . .

DUNYES

BUNDÁK

ANDRÁSSY ÚT 53

KIADÓ

üzlethelyiség november 1-re.
Bővebbet Budapest, VII. kerület,
Dohány ucca 12, portásnál

Azóta nem láttam és talán nem is fogom látni. Művész, bocsásson meg nekem. Én azóta gondolkodtam a dolgok fölött. Rájöttem, hogy a művész a fiúk érdekében tette azt, amit tett és talán a beteg édesanyja kedvéért... Nem szabad sohasem ítélkezni addig, amíg az ember a dolgok mélyére nem lát...

Juci csak sóhajtott. És most kimondhatatlan vad vágyat érzett Kossovich Tibor után. Láta maga előtt a fiút. Láta lángoló szerelmét és nagyon, nagyon szerencsétlennek érezte magát.

Barátságosan kezelt szorított a sofőrrel. — Mind a ketten őt várjuk vissza. És mind a ketten bűnösök vagyunk abban, hogy eltűnt. Isten tudja, hogy hol lehet!

Jónás Gábor, lassú léptekkel ment ki a szobából. Találkozott a gróffal, aki visszajött beteg barátjához. Mélyen meghajlott előtte. A gróf barátságosan visszaköszönt neki és nem is csodálkozott azon, hogy meglátogatta Jucit.

Kovács Juci napról-napra jobban lett. A fehér mérget már nem is kívánta. A gondos szanatóriumi kezelés megszabadította őt ettől a veszedelemtől. Az orvosok kijelentették, hogy néhány nap múlva elhagyhatja a szanatóriumot.

Eppen erről beszélgettek a gróffal.

— Juci, én nagyon boldog vagyok, hogy meggyógyultál — mondta. — Ugy-e, megengeded, hogy továbbra is az oldalad mellett éljek. Kimondhatatlanul szenvedtem az utóbbi napokban... Talán jóvá lehetne tenni mindent. Hiszen én is hibás vagyok! Sohasem gondolkodtam becsületesen. Már régen arra kellett volna gondolnom, hogy a feleségem legyél. Ez sohasem jutott eszembe. Természetesen, ez megalázó lehet rád nézve. Mit szólnál ahhoz, ha...

Juci félbeszakította a gróft.

— El akarsz venni feleségül?

— Igen...

— Megörültél? Mit szólna hozzá a családod?

— Én anyagilag teljesen független vagyok. Nekem nincsen szükségem a családomra. Ha én egyszer elhatároztam valamit, akkor engem nem lehet visszatartani. Még a családom sem akadályozhatná meg... Mit gondolsz erről, Juci...

Ha most a színész megmondja, hogy mire gondolsz, akkor talán nem lett volna semmi sem ebből a házasságból. Juci azonban nem mondta meg, hogy mit gondolt. Hallgatott. És a gróf ezt a hallgatást beleegyezésnek vette.

Szótlanul lehajlott és megcsókolta a lány kezét.

— Köszönöm neked — mondta. Juci meg akarta kérdezni, hogy mit köszön meg neki a gróf. De nem jutott szóhoz. A gróf tovább áradott:

— Én már mindent előkészítettem — mondta. — Oh, én biztosan tudtam, hogy nem fogsz elutasítani! Csak telefonálni kell és itt lesz az anyakönyvvezető. A diszpenzációt már kijártam, csak egy telefonhívás és Kovács Juciból gróf Bolyai Kázmérné lesz... Akarod?

— Erőltlenül, halkán felelt Juci.

— Akarom!

— Édesem... És el fogunk felejteni mindent. Igérd meg nekem! Soha többé nem fog eszedbe jutni a morfium és nem gondolsz többé arra a fiúra... Igéred?

— Igérem...

— Engedelmes, hű kis feleségem leszel. És én a te alázatos szolgád leszek. Lesni fogom a parancsaidat! Ki fogom találni minden gondolatodat... Akarod?

— Akarom...

A gróf felugrott. A telefonhoz rohant és letárcsázott egy számot.

— Tessék jönni azonnal — mondta a telefonba.

Aztán egy másik számot tárcsázott. És így beszélt a telefonba:

— Ott vannak az urak? Mind a ketten? Akkor kérem jöjjenek azonnal ki a szanatóriumba... Automobilon... Várom önöket...

Kovács Juci még az ágyban feküdt, amikor kimondta azt a szót, hogy igen. A két tanu, Turbók Jani és Harsányi Péter könnyesen nézték a jelenetet. Egy pillanatra elfelejtettek cinikusak lenni. Az esküvő végén a gróf így szólt a fiúkhöz:

— Uraim, az én feleségem nem lesz többé

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIÓS

MUNKA. —

E Z É R T:

ÓVATOSSÁG

A BESZERZÉSÉNél

színész. Kilép a Kis Kabaré társulatából. Miután én sem akarok többé színházzal foglalkozni, meg szeretnék szabadulni ettől a kabarétól. Hajlandók lennének az urak átvenni tőlem?

Jani és Péter egymásra néztek.

— Átvenni? — kérdezték.

— Igen...

— De gróf úr! Mit gondol? Nekünk nincs pénzünk az átvételre...

— Nem is úgy gondolom — mondta a gróf mosolyogva. — Önöknek ajándékozom. A boldog férj rendszerint megajándékozta házasságának tanuit. Más ember cigarettatárcát ad. Én egy kabarét adok maguknak. Nos, akarják?

A fiúk nem győztek hálálkodni. Persze, hogy akarták. Kabarétulajdonosok lettek! Az övök Pest egyik legjövedelmezőbb színházi vállalkozása. Azonnal megbeszélték, hogy mikor fogják megcsinálni az átadási szerződést. Jani nagyon sürgette a dolgot. És úgy beszélték meg, hogy már másnap létrejön a szerződés és a lapokban publikálni fogják a Kis Kabaré új tulajdonosainak neveit.

Büszkén és boldogan ment le a két fiú a lépcsőn.

— Természetesen én leszek az igazgató és te leszel a helyettes igazgató — mondta Turbók Jani.

A másik felfortyant:

— Miért? Miért ne lehetnék én is igazgató? Mért legyek én csak helyettes igazgató...

— Mert te fiatalabb vagy!

— Az a félesztendő nem számít.

— Már pedig így lesz...

— Majd meglátjuk!

— Kérlek, ne ellenkezz velem — mondta

Jani. — Nem lehet egy ilyen kis kabarének két igazgatója... Vagy én, vagy te. Természetesen a kabaré jövedelmének a fele akkor is téged illet, ha nem vagy igazgató, csak igazgatóhelyettes. Megértted?...

De Harsányi nem akarta ezt megérteni. Veszekedve, egymást szidalmazva mentek a taxiállomásig. Végre úgy döntöttek, hogy a sorsra bízzák, melyik legyen az igazgató.

Jani feldobott egy pénzdarabot.

— Fej, vagy irás? — kérdezte.

— Fej — mondta Péter.

— Nézzük meg, irás. Én vagyok az igazgató — mondta Jani.

Harsányi toporzékol. Aztán így kiáltott:

— Csaltál!

— **Agyvértódulás, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Fereze József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Fereze József víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A Fereze József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

Jani már nem tudta tovább türtöztetni magát:

— Nekem mondd ezt?

— Igen, csaltál!

— Vigyáz a szavaidra Péter.

Péter dühtől kipirulva kiáltotta ismét:

— Igen, csaltál. Ismerem a fogásodat. Már a kezében eldőlt, hogy fej legyen-e vagy irás... Csaló... nem érvényes a választás...

— Érvényes — kiáltotta Jani. — Bizonyítsd be, hogy csaltam!

Igy folyt egy jó darabig a vita. A járókelők egyszerre csak arra lettek figyelmesek, hogy két fiatalember vesztül boxolja egymást. Az egyik véres fővel elesik. A másik elrohan...

Jani a földön fetrengett és átkozta Pétert, aki kacagva futott valahol. Aztán egy taxiba ült és bement a városba.

Igy kezdték ketten igazgatni a Kis Kabarét. Első igazgatói ténykedésük ez a boxmeccs volt. És a vetélkedés, a gyűlölet tombolt tovább köztük, mindaddig, amíg a Kis Kabaré be nem csukta a kapuit...

És egy év múlva ez is bekövetkezett.

A gróf ragaszkodott ahhoz, hogy a templomban is áldják meg frigyüket. Az orvosok már megengedték, hogy Juci elhagyja az ágyat. A fiatalasszony visszanyerte régi szépségét, amelynek bizony ártalmára volt a sok morfiummámor. Karanfogyva hagyták el a szanatórium épületét. A lapok is foglalkoztak ezzel a szenzációs házassággal, amely a társadalmi összejövetelek fő beszéd-témája lett. És a templomi esküvőről tündetőleg távoltartotta magát a gróf családja. Hallani sem akartak Kovács Juciról és a legjobban szerették volna kitagadni a grófot, aki szegényszemre megosztotta grófi címét egy egyszerű, polgári származású leánnyal, aki ráadásul még színész is volt.

A SINGER VARRÓGÉPEK A LEGJOBBAK
FIÓKOK MINDENÜTT! + SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KIADÓ

üzlethelyiség november 1-re.
Bővebbet Budapest, VII. kerület,
Dohány ucca 12, portásnál

Azóta nem láttam és talán nem is fogom látni. Művész, bocsásson meg nekem. Én azóta gondolkodtam a dolgok fölött. Rájöttem, hogy a művész a fiúk érdekében tette azt, amit tett és talán a beteg édesanyja kedvéért... Nem szabad sohasem ítélkezni addig, amíg az ember a dolgok mélyére nem lát...

Juci csak sóhajtott. És most kimondhatatlan vad vágyat érzett Kossovich Tibor után. Láta maga előtt a fiút. Láta lángoló szerelmét és nagyon, nagyon szerencsétlennek érezte magát.

Barátságosan kezét szorította a sofőrrel. — Mind a ketten őt várjuk vissza. És mind a ketten bűnösök vagyunk abban, hogy eltűnt. Isten tudja, hogy hol lehet!

Jónás Gábor, lassú léptekkel ment ki a szobából. Találkozott a gróffal, aki visszajött beteg barátjához. Mélyen meghajlott előtte. A gróf barátságosan visszaköszönt neki és nem is csodálkozott azon, hogy meglátogatta Jucit.

Kovács Juci napról-napra jobban lett. A fehér mérget már nem is kívánta. A gondos szanatóriumi kezelés megszabadította őt ettől a veszedelemtől. Az orvosok kijelentették, hogy néhány nap múlva elhagyhatja a szanatóriumot.

Eppen erről beszélgettek a gróffal.

— Juci, én nagyon boldog vagyok, hogy meggyógyultál — mondta. — Ugy-e, megengeded, hogy továbbra is az oldalad mellett éljek. Kimondhatatlanul szenvedtem az utóbbi napokban... Talán jóvá lehetne tenni mindent. Hiszen én is hibás vagyok! Sohasem gondolkodtam becsületesen. Már régen arra kellett volna gondolnom, hogy a feleségem legyél. Ez sohasem jutott eszembe. Természetesen, ez megalázó lehet rád nézve. Mit szólnál ahhoz, ha...

Juci félbeszakította a gróft.

— El akarsz venni feleségül?

— Igen...

— Megőrültél? Mit szólna hozzá a családod?

— Én anyagilag teljesen független vagyok. Nekem nincsen szükségem a családomra. Ha én egyszer elhatároztam valamit, akkor engem nem lehet visszatéríteni. Még a családom sem akadályozhatná meg... Mit gondolsz erről, Juci...

Ha most a színész megmondja, hogy mire gondol, akkor talán nem lett volna semmi sem ebből a házasságból. Juci azonban nem mondta meg, hogy mit gondol. Hallgatott. És a gróf ezt a hallgatást beleegyezésnek vette.

Szótlanul lehajlott és megcsókolta a lány kezét.

— Köszönöm neked — mondta.

Juci meg akarta kérdezni, hogy mit köszön meg neki a gróf. De nem jutott szóhoz. A gróf tovább áradozott:

— Én már mindent előkészítettem — mondta. — Oh, én biztosan tudtam, hogy nem fogsz elutasítani! Csak telefonálni kell és itt lesz az anyakönyvvezető. A diszpenzációt már kijártam, csak egy telefonhívás és Kovács Juciból gróf Bolyai Kázmérné lesz... Akarod?

— Erőtlenül, halkán felelt Juci.

— Akarom!

— Édesem... És el fogunk felejteni mindent. Igérd meg nekem! Soha többé nem fog eszedbe jutni a morfium és nem gondolsz többé arra a fiúra... Igéred?

— Igérem...

— Engedelmes, hú kis feleségem leszel. És én a te alázatos szolgád leszek. Lesni fogom a parancsait! Ki fogom találni minden gondolatodat... Akarod?

— Akarom...

A gróf felugrott. A telefonhoz rohant és letárcsázott egy számot.

— Tessék jönni azonnal — mondta a telefonba.

Aztán egy másik számot tárcsázott. És így beszélt a telefonba:

— Ott vannak az urak? Mind a ketten? Akkor kérem jöjjenek azonnal ki a szanatóriumba... Automobilon... Várom önöket...

Kovács Juci még az ágyban feküdt, amikor kimondta azt a szót, hogy igen. A két tanu, Turbók Jani és Harsányi Péter könnyesen nézték a jelenetet. Egy pillanatra elfelejtettek cinikusak lenni. Az esküvő végén a gróf így szólt a fiúkhöz:

— Uraim, az én feleségem nem lesz többé

A JÓ VARRÓGÉP PRECIZIÓS **ÓVATOSSÁG**
MUNKA. — **A BESZERZÉSÉNél**
E Z É R T:

színész. Kilép a Kis Kabaré társulatából. Miután én sem akarok többé színházzal foglalkozni, meg szeretnék szabadulni ettől a kabarétól. Hajlandók lennének az urak átvenni tőlem?

Jani és Péter egymásra néztek.

— Átvenni? — kérdezték.

— Igen...

— De gróf úr! Mit gondol? Nekünk nincs pénzünk az átvételre...

— Nem is úgy gondolom — mondta a gróf mosolyogva. — Önöknek ajándékozom. A boldog férj rendszerint megajándékozta házasságának tanuit. Más ember cigarettatárcát ad. Én egy kabarét adok maguknak. Nos, akarják?

A fiúk nem győztek hálálkodni. Persze, hogy akarták. Kabarétulajdonosok lettek! Az övék Pest egyik legjövendőbb színházi vállalkozása. Azonnal megbeszélték, hogy mikor fogják megcsinálni az átadási szerződést. Jani nagyon sürgette a dolgot. És úgy beszélték meg, hogy már másnap létrejön a szerződés és a lapokban publikálni fogják a Kis Kabaré új tulajdonosainak neveit.

Büszkén és boldogan ment le a két fiú a lépcsőn.

— Természetesen én leszek az igazgató és te leszel a helyettes igazgató — mondta Turbók Jani.

A másik felforlyant:

— Miért? Miért ne lehetnék én is igazgató? Mért legyenek én csak helyettes igazgató...

— Mert te fiatalabb vagy!

— Az a félesztendő nem számít.

— Már pedig így lesz...

— Majd meglátjuk!

— Kérlek, ne ellenkezz velem — mondta Jani. — Nem lehet egy ilyen kis kabarénak két igazgatója... Vagy én, vagy te. Természetesen a kabaré jövedelmének a fele akkor is téged illet, ha nem vagy igazgató, csak igazgatóhelyettes. Megértetted?...

De Harsányi nem akarta ezt megérteni. Veszekedve, egymást szidalmazva mentek a taxiállomásig. Végre úgy döntöttek, hogy a sorsra bízzák, melyik legyen az igazgató.

Jani feldobott egy pénzdarábot.

— Fej, vagy irás? — kérdezte.

— Fej — mondta Péter.

— Nézzük meg. Irás. Én vagyok az igazgató — mondta Jani.

Harsányi toporzékolt. Aztán így kiáltott:

— Csaltál!

— **Agyvértódulás**, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „**Ferene József**“ keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a **Ferene József** víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A **Ferene József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Jani már nem tudta tovább türtöztetni magát:

— Nekem mondd ezt?

— Igen, csaltál!

— Vigyáz a szavaidra Péter.

Péter dühtől kipirulva kiáltotta ismét:

— Igen, csaltál. Ismerem a fogásodat. Már a kezében eldőlt, hogy fej legyen-e vagy irás... Csaló... nem érvényes a választás...

— Érvényes — kiáltotta Jani. — Bizonyítsd be, hogy csaltam!

Igy folyt egy jó darabig a vita. A járókelők egyszerre csak arra lettek figyelmesek, hogy két fiatalember vesztül boxolja egymást. Az egyik véres fővel elesik. A másik elrohan...

Jani a földön fetrengett és átkozta Pétert, aki kacagva futott valahol. Aztán egy taxiba ült és bement a városba.

Igy kezdtek ketten igazgatni a Kis Kabarét. Első igazgatói ténykedésük ez a boxmeccs volt. És a vetélkedés, a gyűlölet tombolt tovább köztük, mindaddig, amíg a Kis Kabaré be nem csukta a kapuit...

És egy év múlva ez is bekövetkezett.

*

A gróf ragaszkodott ahhoz, hogy a templomban is áldják meg frigyüket. Az orvosok már megengedték, hogy Juci elhagyja az ágyát. A fiatalasszony visszanyerte régi szépségét, amelynek bizony ártalmára volt a sok morfiummámor. Karonfogva hagyták el a szanatórium épületét. A lapok is foglalkoztak ezzel a szenzációs házassággal, amely a társadalmi összejövetelek fő beszéd-témája lett. És a templomi esküvőről tündetőleg távoltartotta magát a gróf családja. Hallani sem akartak Kovács Juciról és a legjobban szerették volna kitagadni a gróftól, aki szegényszemre megosztotta grófi címét egy egyszerű, polgári származású leánnyal, aki ráadásul még színész is volt.

A SINGER VARRÓGÉPEK A LEGJOBBAK
FŐKÖK MINDENÜTT! + SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A pletyka arról is beszélt, hogy a házasság előtt Juci sokáig a gróf szeretője volt. De a fiatal pár nem törődött ezzel. A pletykák nem hatoltak be a pasarétiúti villa falain. Juci úgy tett, mintha boldog aszszony lett volna. Hónapokig ki sem mozdultak. Mindenki azt hitte, hogy házasságuk nagyon-nagyon boldog. Talán ők maguk is azt hitték. Juci tudta, hogy hálával tartozik a grófnak és úgy igyekezett hálás lenni, hogy szerelmet mutatott. És a gróf határtalanul boldog volt, mert az volt a meggyőződése, hogy Juci nagyon szereti őt.

Csendes egyhangúságban telt az életük. Multak a hónapok. Bekövetkezett a kikerülhetetlen, Juci eltemette az édesanyját.

Mindenbe beletörődött. Most nem akart mást, mint híven, engedelmesen szeretni a gróft, aki mindig, mindig nagyon jó volt hozzá. A házasság évfordulóján már megbékült a grófi család is, befogadták maguk közé az egyszerű színésznőt, aki éppen olyan előkelő tudott lenni, mint ők.

A Kis Kabaré megszűnt. Egy koporsókereskedés került a helyébe. Az igazgatók veszekedése és vetélkedése lassan, de biz-

tosan demoralizálta az egész társulatot. A közönség lassan elszokott a Kis Kabarétól, amelynek tulajdonosai egy életre szóló haraggal váltak el egymástól. Turbók Jani egy nagyobb vidéki városba ment szerződésbe, míg Harsányi Pesten lézengett kereset nélkül. Ha nagyon meg volt szorulva, akkor telefonált a pasarétiúti villába, ahonnan mindig kapott annyi pénzt, hogy egy ideig megélhetett...

*

— Ma kedvem volna moziba menni — mondta a grófné a férjének, a reneszánszstílusú dolgozószobában, amelyben Bólyai birtokainak számadásait végezte.

— Ennek nagyon örülök — mondta a gróf. — Hiszen egy éve nem voltunk sehol sem. Ugyszólván nem is láttunk hangosfilmet. Melyik moziban rendeljek páholyt?

Az asszony kezébe vette az újságot és nevetve mutatott egy filmcímre:

— Látod? „Kis Kabaré.” Amerikai film. A főszereplője valami Douglas Harwood... Nézzük meg, már a címe miatt is.

(Folytatjuk)

Kedvezmény olvasóinknak

5 POMPÁS REGÉNYT KÜLDÜNK

olyan meglepő olcsó áron, melyért még tiszta papírt sem lehet beszerezni. Csak kis készlettel rendelkezünk s így nagyon kérjük sürgősen megrendelni.

Az 5 darab izléseesen bekötött regény ára összesen 90 fillér, utánvétellel nem szállítunk.

Az 5 darab regény címe a következő:

Mokles: Fadiallah herceg története

Storm: Egy vallomás

Casanova: Velence ólomkamráiban

Jeremiás Gotthelf: A fekete pók

Dumas: Három testőr

Amennyiben egyik vagy másik az itt felsorolt művekből kifogyna, fentartjuk a jogot, hogy helyette mást küldjünk.

Megrendelések Délibáb kiadóhivatalába küldendők, Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

Nem kell nálunk megrendelni. Ott is megrendelhet, ott is megrendelésnél kérjük hirtelenségre hirtelen vá-

tot. A
arétól,
szóló
k Jani
szerző-
engett
t szo-
illába,
hogy

ni —
zánzs-
Bólyai

dda a
sehol
gosfil-
t?
got és

i film.
od...

Lent

PESTI NAPLO
32 fillér
A válság tényezői
Mint és kamatpolitika

Lent

csak a
Pesti Naplót
olvassák

Az én hetem

IRJA
KÁRDOS ISTVÁN

Péntek

30

Alfonz

Kedves esetet mesél Kosz-
tolányi Dezső:

— Thomas Mannhoz utazom Münchenbe és egy magyar karakterbabát keresem, hogy ajándékba vigyem neki. Bemegyek egy belvárosi játékkereskedésbe. Kérem, hogy mutassanak magyar babákat — mire egyszerre három felől is mutatnak az üzleti alkalmazottak háromféle babát. És mutatják és ajánlják és én a szemükbe nézek, hát legnagyobb meglepetésemre három jeles pesti színészre ismerek a játékküzet alkalmazottaiban: Harsányi Rezső, Berend István és Bazsaly Lajos... Az első pillanatban meg vagyok lepve... Mi ez?... A három művész privát óráiban játékküzet alkalmazottja:... Alig tudok szóhoz jutni... Aztán kiderül minden... Harsányi Rezső megmagyarázza: Az *Új Színház* bemutatja *Lestyán Sándor* új darabját. A címe: *Ezen üzlet megszűnik*. Egy pesti bolt története 3 felvonásban. Játékküzetben játszódik... A *kitűnő szerző idehozott bennünket ebbe a játékboltba, hogy tanulmányozzuk a figurákat, a típusokat, hogy helyszíni ismereteket gyűjtsünk...*

Kosztolányi még hozzátette:

— Mondanom sem kell, hogy megvásároltam Thomas Mann ajándékát. Egy matyóbabát. A három művész kitűnően játszotta a szerepét — az életben is.

Szombat

31

Farkas

A Délibáb címére ma a következő levél érkezett:

„Igen tisztelt Szerkesztő Úr!
Hogy van a mi Nagyasszonyunk, Rákosi Szidi. Önök úgy titkolóznak, hogy az ember azt sem tudja mi

igaz, mi nem. Legyen szíves, írjon róla minél többet, minél szebbet, úgy, ahogy ő azt meg is érdemli. Főként azt írja meg, hogy a Nagyasszony hogy érzi magát. Teljes tisztelettel Tóth István.”

A levélre az a válaszom, hogy Rákosi Szidi kitűnően érzi magát, délelőtt iskolájában neveli az új színésznemzedéket, délután pedig régi emlékei között csinál rendet, elsárgult leveleket olvas, megfakult színlapokat illeszt sorba, azután felolvastat

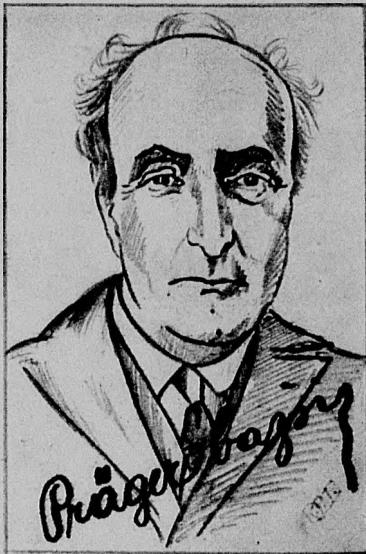
egy kicsit magának, majd bekapcsolja a rádiót és így szórakozik egészen késő estig. Este tíz órakor tér nyugovóra és reggel kilenckor kel. Néha-néha, ha a Nemzeti Színház másora úgy kívánja, bemegy a színházba, hogy eljuttassa valamelyik régi, híres szerepét. Így él Rákosi Szidi és izeni azoknak, akik érdeklődnek iránta, hogy nagyon jól érzi magát.

Vasárnap

1

Mindszent

Hozsannákat zengnek külföldre került színészeink és külföldre került darabjaink nagy sikeréről. Az üdvözlő harsonák gyönyörű szimfóniái azonban mind a színészek felé fordulnak és senki sem emlékezik meg arról, akinek tulajdonképpen köszönhetjük a külföldi sikereket, a mi trombitánk ezúttal szóljon Prager igazgató, amint ő magát nevezi: „Prager bácsi” felé, aki kiviszi külföldre a magyar darabokat és a külföldi színpadokon megszólaltatja a magyar színészeket. Prager direktornak egyébként itt a jólsikerült fotográfiája:

Hétfő

2

Halottak n.

A pesti színházaknak ma egyik legnagyobb sikere Indig Ottó „Torockói menyasszony” című színdarabja, amelyet a Belvárosi Színház hozott. A darabnak az a különös érdekessége, hogy elejétől végig kézzel íródott, nem mint általában a mai írók színdarabjai, géppel. Az első oldala így fest:

Indig Ottó menyasszony
Indig Ottó
Kolossus aranyos
Herceplő
Rózi, Boray, Anikó,
Comma Jozsef, Mária Lu-
szó, Rósi, Kess-
kovics, Kósi, Kálmán,
Fischer, Károly

Kedd

3

Hubert

Zsúfolt villamoson utazott ma Ferenczy Károly. Az egyik körüti megállónál Érczkövy László, a Városi Színház tagja vesztegelt, aki felkiáltott direktorának:
— Direktor uram, van-e még hely a villamoson?

**Gyomorégésnél,
gyomorsavtúlten-
gésnél,
gyomorfekélynél,
bélfekélynél**

„Likvozil“

tabletta.

**Kérdezze meg orvosát!
Minden gyógyszertárban kapható!**

- Hány személyre ?
- Egy személyre.
- Annyi hely nincs, fiam.

Szerda

4

Károly

Egyik színészünk házasodni készül, de az esküvővel még várni kell, mert a boldog menyasszony gimnazista és érettségi előtt nem akar férjhez menni. A kollégák fagatják a színészt:
— Hát milyen a menyasszonyod?
— Aranyos, kedves, drága és milyen okos lesz, hiszen nemsokára érettségizik.
— Akkor jó lesz, ha sietsz az esküvővel — mondják a kollégák, — mert ha megokosodik, nem megy hozzád.

Csütörtök

5

Imre

A kéziratgyűjtők szíves rendelkezésére bocsátom Hunyady Sándor „Pusztai szél” című színdarabjának utolsó oldalát:

Pandur:

Én nem kértem mi volt, én nem bánom, hogy lesz?! ~~szegre~~
Meggyógyítalak.

Anny:

Óh én boldogtalanom, én szerencsétlenem (a karját, ~~szegre~~
~~altalimat keresem a pandur nyakára~~
fonja)

Függöny

Hunyady Sándor

A művész

IRTA
HALÁSZ
IMRE

A művész Kertész Gábor

Az asszony Mimi Princ

(Fotografálta: Mészöly László)

A műteremben búja piros rózsák ontották illatukat. A hálószobában diszkrét gyöngyvirágillatot permetezett szét a festő.

Őt órára várta az asszonyt.

Még egyszer körülnézett a műteremben. elégedetten bólintott. Ugy találta, hogy sikerült mindent a legjobban elrendeznie. A gyengébb képeit a félhomályos szögletekbe akasztotta, a jobbakat viszont az előtérbe helyezte el, gondoskodva arról, hogy a jó megvilágítás érvényre juttassa őket. Középen pedig ott állott a legújabb képe, amelyet legsikerültebb munkájának tartott. „Erdőrésztlet őszi alkonyatkor”.

Valaha régen olvasott valahol egy verset, amely így kezdődött:

„A szöke nyírlák sárgul lombja már
A barna estben színaranyba játszik...”

Hogy ki írta a verset, arra már nem emlékezett, hogy hol olvasta, arra sem, de ez a két verssor megmaradt benne az évek során át. Ezt a két sort akarta megfesteni, a szavak fakó mozaikja helyett eleven színekből állítani össze az alkonyodó nap sütötte hervadó erdő képét. És ma, amikor a képet bevégezte, holdog önérzettel állapította meg, hogy amit akart, az a legteljesebben sikerült. Ugy érezte, tökéletesen sikerült kihasználnia a téma minden lehetőségét, az erdő haldoklásán keresztül sikerült érzékeltetnie az emberi élet mulandóságát, az emberi halálraítéltséget, míg a lebukó nap bányadt-vörös sugarai az isteni rendelésben való megnyugvást, a halál gondolatával való kibékülést szimbolizálják...

A legjobb munkám — állapította meg most is, amint így elnézegette a képet.

— Vajjon mit fog szólni hozzá? — kérdezte aztán önmagától. — Ő lesz az első, aki látni fogja a képet.

Most hajlandó volt ennek a körülménynek is szimbolikus jelentőséget tulajdonítani.

— Ezzel az új szerelemmel új korszak kezdődik az életemben és a művészetemben is.

Maga elé idézte az asszony alakját, aki

ma először jön fel hozzá „a képeit megnézni”. Mert ez volt a látogatás címe. De a festő tudta, hogy — bármennyire érdeklik is Honát az ő képei — ez mégis csak ürügy, amely mögött ott rajtözik a tulajdonképeni cél.

— Drága kis Honám — mondta magában a festő. — Ma az enyém lesz. — tette hozzá aztán és boldogan elmosolyodott.

— Köszönöm, hogy eljött — mondta a festő melegen és megcsókolta az asszony kezét.

Az asszony derűsen mosolygó szemekkel nézett körül.

— Milyen kedves itt magánál, milyen érdekes... Én még sohasem láttam műtermet.

Kíváncsian vizsgálgatta a furcsa, ötszögletes termet, a rengeteg ablakokat. Aztán végigfutott a szeme a festményeken.

— Milyen kedves ez a csendélet itt — mondta az egyikre. — Aztán közelebb lépett és kezdte sorra venni a képeket. Némelyikre tett egy-egy megjegyzést, apró, semmitmondó kedvességeket, hízolgó csa-

„Köszönöm, hogy eljött”

csalágokat. A festő mosolyogva hallgatta. Egyik-másik képhez ő is fűzött néhány magyarázó szót, közben pedig valami furcsa izgalommal figyelte, mint jutnak egyre közelebb az „Erdőrészlet“-hez.

— Vajjon mit fog szólni hozzá? — kérdezte ismét önmagától. És némi ünnepélyesség rezgett a hangjában, midőn elkezdte: — Ez pedig a legfrissebb munkám: „Erdőrészlet őszi alkonyatkor“.

És feszült várakozással figyelte az asszonyt. Az asszony egy futó pillantást vetett a festményre.

— Csinos — mondta rá könnyedén. És a tekintete már továbbsiklott egy másik képre. Egy női akt volt, azt nézegette figyelmesen.

A festőnek nagyot, fájdalmasat dobant a szíve?

— Mi ez? — kérdezte önmagától. — Hát ennyi az egész?

Ő valami egészen mást várt, maga sem tudta, hogy mit. Valahol olvasott egyszer egy festőről, aki megmutatja a legújabb képét az ideáljának, mire a nő egyetlen szót sem szól, csak — sírva fakad. Valami ilyesfélét várt ő is, ha nem is éppen ezt, de mindenesetre a tetszésnek, az elragadtatásnak valami különös jelét, akár szavakkal, akár csak egyetlen mozdulattal, egyetlen pillantással. És ennek a nőnek nincs más szava ehhez a képhez, csak az, hogy „csinos“.

Még megpróbálkozott a festő:

— Tudniillik, ennek a képek a témája a természet hervadása, haldoklása, amelyen keresztül...

De az asszony nem figyelt rá. Éppen most látott meg a sarokban egy képet: egy divatos színész nő portréját.

— Nagyszerű ez a kép — kiáltott fel elragadtatással. — Direkt tökéletes.

A festő ajkába harapott. A családása most már kétszeres volt: a nő, akinek az ő legremekebb alkotására nem volt más mondanivalója, mint az, hogy „csinos“, most megcsodálja ezt a „giccs“-et, amit ő csak a pénzért festett és aminek nincs több művészértéke, mint egy sikerült fotografiának.

Az asszony tovább nézegette a képeket. A festő növekvő ingerültséggel, szótlanul hallgatta a megjegyzéseit, most már bántották az asszony refrénszerűen ismétlődő, hízog szavai, idegesítették a buta kis bókjai.

Az asszony most végzett a képekkel. Oda ment a festőhöz és melegen mondta:

— Sohasem fogom elfelejteni ezt a negyed-órát, amit itt töltöttem a képei között. Nagyon köszönöm magának.

— Nincs mit — felelt a festő, — a műtermem mindenki számára nyitva áll.

Az asszony kiérezte a szavak idegenségét,

„Ez pedig a legfrissebb munkám“

de nem tudta, mit jelentsen ez? Pár pillanatig zavartan hallgatott, aztán megszólalt:

— Nem is mondja, hogy üljek le?

— Tessék — szólott a festő kelletlen udvariassággal.

Az asszony leült a paravánra.

— Maga nem ül le? — kérdezte a festő és maga mellé mutatott.

— Köszönöm, nem vagyok fáradt — felelte az hidegen.

Az asszony nem tudta mire vélni a dolgot. Hiszen tegnap, mikor végre megígérte, hogy feljön ide, a festő valósággal boldog volt. És most, mikor eljött, hogy az övé legyen, így beszél vele. Még egy kísérletet tett:

— Magának, ugye, itt van a lakása is? — kérdezte és biztatóan mosolygott hozzá. — Szabad megnézni?

A festő tudta, hogy most mit kellene tennie. Megmutatni az asszonynak a lakás többi részét: az ebédlőt és a — hálószobát.

— Itt lakom — felelte helyett közönyösen, — sajnos, most nem vezethetem be, mert rendtelenség van odabenn.

Az asszony az ajkába harapott. Pár pillanatig várt még. A festő egyetlen szót sem szólt. Az asszony felállott.

— Hát én megyek — mondotta.

A festő egy szóval sem marasztalta.

— Szamár — mondta magában odakünn az asszony.

— Ostoba liba — mondta magában a festő. Aztán odaállt az „Erdőrészlet“ elé és ábitattal, gyönyörködve, nézte, nézte...

Amin az egész világ nevet

A váza

Hirdetés

Takarékos megoldás

Háziaszony: Nagyon értékes volt a váza, amit maga eltört, Betty — és aztán összeragasztott. De kivételesen megosztom magával a kárt. Én is hozzájárulok!

Szobalány: Rendben van, a nagyságos asszony fizeti a gitt egyik részét — én a másikat!

(Das Illustrierte Blatt)

Igy kell ennek lenni

— Bizony, drágám, a házasság áldozatokat kíván mindkét féltől! Minden nap kell valami édességet készítened a számomra.

— Jól van, édesem. De neked kell megenni!

(La Vie Parisienne)

Az egyik amerikai lapban a következő hirdetés jelent meg:

— Keresünk egy árverési ügynököt, aki ért egy keveset a művészethez is. Ezenkívül perfekt hasbeszélőnek is kell lennie szükség esetére.

(London Opinion)

Érthető kívánság

Vádlott: És kérem a bírót, engedje meg, hogy azonnal megkezdjem a büntetésem kitöltését...

Bíró: Miért olyan sürgős magának?

Vádlott: Az anyósom hosszabb ideig lesz házunk vendége!

(Musketen)

Erkély, első sor

— Uram, nem okoz önnek kellemetlenséget a kalapom?
— Dehogyan, kisasszony! Már a feleségem kijelentette, hogy egy ugyanilyent akar venni!

(Le Sourire)

Férj: Fiacskám, nekem úgy tűnik fel, hogy nagyon poros az a perzsaszőnyeg!

Feleség: Igazad van, drágám. Ujra bemutattatunk majd egy új perzsívógépet!

(London Opinion)

Az orvos és a mennyország

Szent Péter a mennyország-hoz érkezett orvoshoz: Ja, kedves doktorkám, nagyon sajnálom, de ezen a kapun nem engedhetlek bel! Menj kérlek allassan egy kapuval tovább, amelyikre ki van írva, hogy csak szállítók számára!...

(Lustige Kiste)

Színésznők beszélgetnek

— Nem jó pénteken házasodni!

— Igazad van! Én például eddig még sohasem mentem pénteken férjhez és ezután sem fogok! Utóvégre mire való a hét többi napja?

(Frou-Frou)

Megkapta!

— Mary, az ablakból láttam, hogy az a tolakodó Brownné már megint vizitelni jön hozzám — mondja neki, hogy nem vagyok itthon...

— Igenis, nagyságos asszony...

— Na, mit mondott? — hangzik a kérdés egy perccel később.

— Azt, hogy hála Isten!

(London Opinion)

Vendéglőben

— Ez egy jó vendéglő, főúr?

— Meghiszem azt! Ha ön egy friss tojást rendel, akkor a világ legfrissebb tojását kapja. Ha egy esze erős kávé rendel, a világ leg-erősebb feketekávéját kapja!

— Most már minden világos előttem! Egy kis adag húst rendeltem...

(Passing Show)

Tudja mivel kell érvelni

— Tommy, anyuka panaszkodott rád. Azt mondja, egyáltalán nincs veled megelégedve!

— Ugyan Papi, arra nem kell adni, amit ő mond — tudod, milyen elégedetlen természete van!

(Punch)

A téglá

— Miért szaladgál maga az egész városban keresztül azzal a légladarabbal?

— El akarom adni a házam — és ez egy minta belőle!

(Das Illustrierte Blatt)

Utazás előtt

— Miért viszed magaddal a gyászruhát a Rivierára?

— Tudod, milyen rosszul úszik az uram!

(Life)

Kalapvétel

Előrusító: Nagyságos asszonynak remek ez a kalap! Egyenesen megszépítette.

Barátnő: Igen, jól áll! De túlozni azért nem kell!

(Le Sourire)

Kábítószér

— A fogorvosom minden alkalommal, ha fogat húz — egy pohár whiskyt ad fájdalomcsillapítónak.

— Na és?

— Sajnos — már nincs több fogam!

(Judge — New-York)

Iskolában

— Csak nyolc napig szeretnék a mamám lenni — szól rá a rakoncátlankodó Tommyra a tanító.

— Kérem, majd megkérdezem a papámat, hogy ő is akarja-e? — hangzik a gyors válasz.

(Muskelen)

Ilyen az élet!

— Hogy vagy?

— Rosszul, náthás vagyok!

— És a feleséged?

— Ő is rosszul. Ő is náthás.

— És az anyósod?

— Köszönöm jól!

— Barátom, micsoda peched van neked!

(Candide)

Helyes felelet

Tanító: Gyerekek, ki tudja közületek megmondani, hogy melyik a leghasznosabb állat?

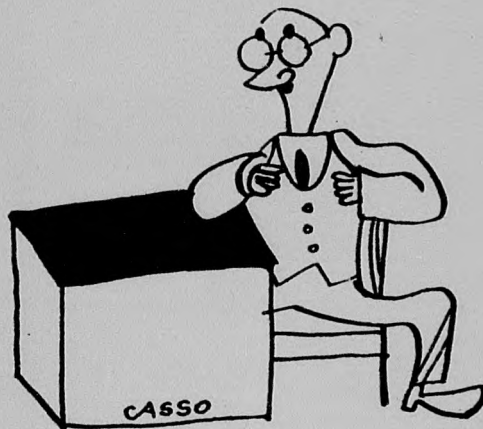
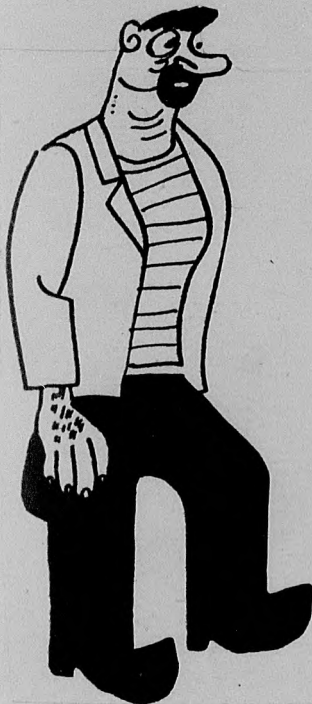
Tommy: A tyúk, tanító bácsi!

Tanító: Miért?

Tommy: Mert mielőtt megszületik, már meg tudjuk enni és mikor már meghalt, akkor is meg tudjuk enni!

(Das Illustrierte Blatt)

Az emberszerető

- Nem szégyelli magát, ilyen erős ember létére nem akar dolgozni?
- Csak emberszeretéből.
- ?
- Mert ha dolgozni kezdenék, egyszerre négy-öt embernek venném el a kenyerét.

Koroda Pál megállapítása szerint Magyarországon 40.000 titkos drámaíró van. Ezek részére a „Déliab“ hasábjain ingyen tanfolyamot nyitunk, amelyen a drámaírás elemeit elsajátíthatják. Persze egyszerűbb lenne mingyárt a mások darabjait elsajátítani, de ez már a magasabb iskola: ehhez legalább háromszor színre kell kerülni. Egyszóval: itt csak a drámaírás *elem-ről* lesz szó: az *elemem*-et mindenki magától megtanulja. (Lásd: színpadi rutin!)

Az első órán a legkönnyebb műfajról fogunk beszélni: az operettéről. Ez a tárgy azonban csak a librettistákra vonatkozik. A zeneszerzők úgyse hozzánk jönnek tanulni: nekik jó a Puccini is!

Milyen kellékek szükségesek egy operetthez?

Egy operetthez három főkéllék szükséges, és pedig: 1. *Előleg*. 2. *Vorschuss*. 3. *Avance*. Ha a három közül csak egy is megvan, bátran hozzá lehet fogni az íráshoz.

Mindenekelőtt meg kell állapítani a címet. Ez nagyon fontos és nehéz feladat. Sose szabad olyan címet választani, ami összefüggésben áll valamelyik szereplő mesteriségével. Ha pl. a bonviván egy dunai propellerkapitány, ne adjuk azt a címet, hogy *A szép édesvízi hajós*, mert könnyen lehet, hogy az igazgatói irodákban megkívánt csekély változtatások után a dunai propellerkapitányból grönlandi bálnavadász lesz, esetleg eszkimó fizetőpincér.

A témaválasztásnál gondosan kerüljünk minden sablont. Friss és új ötletek kellenek: a színházak vegykonyháján úgyis gondoskodnak majd róla, hogy az eredeti fantáziát a kítaposított sikerkeretek vékonyka medré-

nek s
azt, h
házm
lami ú
hogy
nészn

A k
ségk.

dánva
Figyel

az én
Azaz,

nőt és
erre eg

bátran
prózab

zetköz
fogócsk

kerget
közbe,

phü,
vem!

nem s
ni. Há

retthe
grönfó

nem ér
ebben

fegyve
lekszül

tozik
hez. I

értelm
úgy k

az én
replők

eszük
mét a

a sor,
De t

nem
oper

sokkal
rek is

eszük
Gon

hogy
lata a

a görl
sára,

gyon j
van a

retthe
jegyez

nál sok
a láb.

Ha
van,

pédán
teñi.

dány
el, a m

gatóná
a dr

negyed
pedig

ség, h
szepen

nek sablonjába szorítsák. Tehát ne írjuk azt, hogy pl. egy színész nő kiadja magát házmesterlánynak, hanem válasszunk valami új, aktuális cselekményt. Például azt, hogy egy házmesterlány kiadja magát színésznőnek.

A kidolgozásnál nincsenek nagy nehézségek. Ha egyik szereplőnk kifogy a mondánivalójából, egyszerűen énekelni kezd. Figyelmeztetjük azonban a kezdőket, hogy az énekszámok törvényen kívüli területek. Azaz, ha a főhős meg akarja csókolni a hősnőt és a nő kijelenti, hogy gyűlöli a férfit és erre egy dalt énekelnek, a dalban a nő egész bátran énekelhet szerelemről és utána prózában folytathatja az utálatot; ez nemzetközi szabály. Méltóztatnak ismerni a *Jogcska* című gyerekjátékot, amelyben a kergetett gyerek, ha valami vis major jön közbe, kiköp a földre és azt mondja: „phü, phü, nem ér a nevem!”

Ilyenkor aztán nem szabad megfogni. Hát ilyen az operetthez az ének. A grófnőnek phü, phü, nem ér a neve és amit ebben a dallamos fegyverszünetben cselekszik, az nem tartozik a cselekményhez. És ez nem is értelmetlen. Valahogy úgy kell felfogni, hogy az ének alatt a szereplők elvesztik az eszüket és mikor ismét a prózára kerül a sor, kijózanodnak. De tessék elhinni, nem csoda. A mai operettmuzsikáktól sokkal okosabb emberek is elvesztik az eszüket.

Gondoskodni kell, hogy a darab hangulata alkalmat adjon a görölk felvonultatására. A karnak nagyon jelentős szerepe van a modern operetthez, de meg kell jegyezni, hogy a karnak sokkal fontosabb a láb.

Ha a darab készen van, ajánlatos négy példányban legépelteni. Az első példány a kiadónál vész el, a második az igazgatónál, a harmadik a dramaturgnál. A negyedik példányra pedig azért van szükség, hogy a szerző szépen kijavítva, az

instrukciókat piros ceruzával aláhúzza, négyréthajtva bedobja a kályhába, mert ha rossz a darabja, nem adják elő, ha pedig jó, akkor kézirat nélkül is színrekerül. Igaz ugyan, hogy egy másik beérkezett szerző neve alatt, de egy fiatal drámaíró elégedjen meg az erkölesi dicsőséggel.

Amint a fentiekből látható, egy kezdő szerző operettje csak úgy kerülhet színre, ha már megalapította színpadi presztizsét. Színpadi presztizst pedig úgy szerezhet, ha már egy darabját előadták. De a darabját csak akkor adják elő, ha presztizse van, presztizst viszont úgy szerezhet, ha... A kutyafáját, hogy is van ez? A lényeg az, amint látják, hogy csak először lehetetlen színrekerülni; másodszor már nagyon könnyű. Mi tehát a teendő? Igen egyszerű: igyekezni kell mingyárt másodszor színrekerülni.

Görög László.

A végleges szőrtelenítés

A szőrszálak megszaporodása kétségkívül egyike a legkellemetlenebb kozmetikai fogyatékoságoknak. Különösen észlelhető ez ilyenkor, ősszel, a strandszezon elmúltával, mikor a leburnult bőrön a szőrszálak észrevehetőbbé válnak és a különböző szőrvesztőszerek használata folytán a pehelyszőrök is megszaporodnak. Testünk általában apró pihékkel van borítva, melyeknek az emberi organizmusban jelentős élettani szerep jut, de ezen pihék annyira hozzátartoznak a test egyéb jellegzetességeihez, hogy egyáltalában nem unesztétikusak.

Sokan azon a téves nézeten vannak, hogy ezen pihék is rontják a megjelenés várását és minden lehető módon szabadulni igyekeznek a feleslegesnek hitt szőrszálaktól. A legkülönbözőbb erőművi és kémiai eljárásokkal, a fájdalommal és következményekkel nem törődve, csipesszel, ollóval, beretvával és szőrvesztőszerekkel indítanak irtóhadjáratot a sokszor alig látható szőrszálak ellen. Ezen erőszakos műveletek következménye azután, hogy az eddigi piheszőrök helyén úgyszólván máról-holnapra kemény, sörteszerű szőrök nőnek ki, melyek már a komoly szépséghibák közé számítanak. *Az ilyen időleges szőrtelenítést a hajszálaknak csak a bőrből kiálló része pusztul el, a hajszemölcs azonban, melyből a haj kinő, megmarad.* Az erőművi hatás (hűzgálás, beretválás stb.) a hajszemölcsöt fokozott működésre serkenti és belőle hamarosan kinő az új szál, mely jóval erősebb, mint a régi. Hasonlóan meddő fáradozás a különböző szőrvesztőszerekkel való kísérletezés is, mert az orvosi tudomány semmiféle olyan depilatoriumot nem ismer, mely alkalmas volna a bőrben mélyen fekvő hajgyökerek végleges elpusztítására.

A szőrtülnegés okai ma még nem teljesen ismeretesek; szerepet játszik a családi hajlam, az öröklés (néha anyáról leányra száll a túlzott szőrnövés). Ilyen esetekben

a szőrtülnegési folyamat rendszerint már a serdülés idejében kezdődik. A belső elválasztású mirigyek zavarainál is igen gyakran lép fel a túlzott szőrnövés, mely a nőknél bizonyos korhatáron túl mindinkább fokozódik.

A szőrtelenítés problémájának megoldásával már a régi rómaiak is kísérleteztek és a karon, lábon levő szőröket tüzes dióhéjjal pörkölték le. Sokan még ma is gyertyavagy gyufalánggal végzik a szőrtelenítést ezt a barbár formáját.

Egyesek a szőrszálak kihúzása helyett azok szintelenítésére hidrogénszuperoxid-oldatot alkalmaznak, mely a sötétebb hajszálakat elhalványítja.

A hajszálak kiirtása csak akkor lehet végleges, ha a hajhagymát is elpusztítjuk. Ilyen eljárás a dialthermia, vagy elektrolýsis útján villamos árammal történő szőrtelenítés. Mind-egyiknél külön-külön kell a szőrszálakat kiirtani, olyanformán, hogy a vékony platina-tűvel behatolunk a szőrszál nyílásán át a gyökeréhez, villamos áramot bocsátunk a tűbe, mely elroncsolja a haj szemölcsét. Az így elpusztított papilla újabb szőrszálat növeszteni nem képes. Mindkét eljárás speciális orvosi tudást és gyakorlatot kíván, ha szakorvos végzi a kezelést, a bőrön semmiféle maradandó nyom nem marad.

Az elektromos úton végzett epiláció lehát az egyetlen módszer, amellyel az összes kellemetlen hajszálaktól véglegesen és ami a legfontosabb, nyom nélkül megszabadulhatunk. Minden más eljárás, így a Röntgennel való besugárzás is veszélyes, mert a legóvatosabb adagolás mellett is az arcon helyrehozhatatlan károkat okozhat.

Dr. Heks Imre.

Rovatvezetőnk kozmetikai kérdésekre megcímzett és felbélyegzett választboríték beküldése ellenében részletesen válaszol. Levetek címére a szerkesztőségbe küldendők.

A BUDAPESTI HIRLAP
vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenczáclója

PEPÉC A FILM

int már
belső el-
is igen
mely a
dinkább

megol-
cleteztek
zes dió-
gyertya-
nítésnek

helyett
oxid-ol-
hajsza-

el végte-
k. Ilyen
is útján
s. Mind-
akat ki-
platina-
in át a
tunk a
csét. Az
országát
eljárás
t kíván,
a hőrn
marad.
lehát az
ellemet-
legfon-
hatunk.
nel való
atosabb
ehozha-

s Imre.

re meg-
eküldése
címére

P

Jó halja van Lolla Hyámsnek : Californiában tavasz van

Könnyű 1.000.000 dollárt keresni

DE NEHÉZ MEGTARTANI

Lehet, hogy ezt eddig nem tudtuk? Igazán kár! Mert valóban így van: könnyű egymillió dollárt keresni, de nehéz megtartani. Természetesen mondanunk sem kell, hogy nem Budapesten...

Most persze sürgősen el kellene mondanunk, hogyan lehet könnyen — vagy akár nagy nehezen — egymillió dollárhoz jutni — azonban nem erről van szó. Különlegesen érdekes amerikai statisztika érkezett hozzánk, amely a hollywoodi filmsztárok vagyoni helyzetéről szól. Előre kell azonban bocsátanunk, hogy ezek az adatok, amelyeket itt közölni fogunk, feltétlenül hiteltelisek. Éppen ezért, igaz színében tüntetik majd fel azt a legendát, amely a filmváros dollármairól szól.

Tizenkét olyan filmsztárja van Amerikának, aki már megkereste az egymillió dollárt. Ezek közül négy már el is költötte.

Éppen itt van az amerikai összeállítás érdekessége: a tíz most lezajlott néhány-

éves hőskorában könnyű volt egymillió dollárt keresni. A mai nehéz viszonyok mellett azonban már sokkal nehezebb; de még ennél is nehezebb: az értékek fantasztikus hullámvászában ügyes spekulációval megtartani az összegyűjtött pénzt.

A következő nyolc filmszínésznőnek van még ma is egymillió dollárja: *Mary Pickford, Norma Talmadge, Colleen Moore, Bebe Daniels, Corinne Griffith, Ruth Roland, Betty Compson* és *Marrion Davies*.

A következő négy filmsztár már elvesztette egymillió dollárját: *Gloria Swanson, Mary Miles, Mabel Norman* és *Pota Negri*.

Mindenekelőtt ne lepődjünk meg azon, hogy a milliós listában előttünk *kisebb nagyságnak* látszó sztárok is szerepelnek. Amerika nem úgy értékeli kedvenceit, mint Európa. Betty Compsont mi például hasonlítani sem merjük Greta Garbóhoz; egyszerű görbölött lett filmszínésznő — és be kell vallanunk, már elég régen az —

azonban Amerikában sokkal jobban szeretik, mint Európában. Egemillió dollárját mégsem csak a filmen kereste: ügyes spekulációkba bocsátkozott és megsokszorozta pénzét. A legutóbbi tőzsdei krachon ő is sokat veszített, vagyonának törzsét azonban most már nem kockáztatja. Óvatosabb lett, miután megalapozta vagyonát. Tudja, hogy nem kezdené újra karrierjét.

Norma Talmadge nem maga gondoskodott pénzéről: férje forgatta a bőségesen érkező dollár-tizezreket, sőt maga kezdett filmeket gyártani akkor, amikor Norma neve már biztos sikert jelentett. A Talmadge-filmek sikeréből tehát nem a filmkirályok gazdagodtak.

Mary Pickford viszont a legügyesebb üzletasszony. Pénzét férjétől, Douglas Fairbankstól teljesen függetlenül kezeli. (Pedig Dougnak is elég csinos vagyona van.) Mary már körülbelül tizenöt éve filmezik és sokat tett félre. Őszintén bevallja, hogy vagyonát édesanyjának köszönheti, aki skót volt.

Igy neki skót vér folyik ereiben... Sőt az a meggyőződése, hogy az ember skót ervek nélkül nem is mehet nagyon sokra a vagyonyűjtésben. Sohasem költött a vagyonából, mindig csak annak kamatait élte föl. Ezt persze nem volt nagyon nehéz keresztülvinnie, hiszen Douglas is hozzájárult a háztartáshoz minden hónapban néhány ezer dollárral.

Colleen Moore karrierjét félbeszakította a hangosfilm. Legalább egyelőre. A szép Colleent azért nem kell sajnálni: hatalmas üdülőtelepet vásárolt California egyik legszebb vidékén, Malibu La Costában. Itt is elég szép (nyaraló) közönsége van. Mindenesetre többet fog így keresni, mintha hangosfilmen maradt volna.

Ruth Roland igen népszerű Amerikában; az egymilliót azért ő sem pusztán

fixfizetéséből szerezte.

Marion Davies hatalmas vagyonának eredete közismert. Hearst amerikai újságkirály meghitt barátja a hódító Marionnak és ezért beavatja őt üzleti terveibe. Amikor Hearst tőzsdei manővereken vagy telekspekulációkon óriási hasznot vág zsebre, biztos, hogy Marion Davies is benne van az üzletben. Elvégre van pénze hozzá. Vagyonát legalább kétféle millió dollárra becsülik.

Lillian Bond úgy akarja gyümöleszteni pénzt, hogy egy kis pénzmagot ültet a földbe... (Foto Metro)

Bebe Daniels is telekspekulációkon növelte meg pénzét, de újságkirályok segítségével nélkül. Életében is olyan, mint a filmen: önálló, elhatározásaiba nem enged beleszólni. A jó üzletek őt igazolták.

Gloria Swansonnak is volt már egymillió dollárja; ő azonban mindig többet költött, mint amennyit keresett. Ugy látszik három előkelő férje is sokba került neki. *Marquis La Fayette* nem költözött át ingyen Párizsból az U. S. A.-ba.

Mabel Norman kártyán, lóversenyen, tőzsdén és hasonló szórakozó helyeken vesztette el pénzét.

Pola Negri királyi ruhákba ölte roppant vagyonát. Szinte hihetetlen, hogy ez a szenvedélye milyen összegeket emésztett fel. Amerika legdrágábban öltözött asszonya akart lenni. Sikerkült is neki, de ma már nem tudná ugyanezt sokáig csinálni: huszonötezer dollárnál többet nem kap egy-egy filmjéért. (Egy év alatt legfeljebb két-három filmet csinálhat. Esetleg csak egyet.)

Mary Milesnek is együtt lehetne az egymillió dollárja, ha jobban meg tudná becsülni a pénzt. Tékozló életet él. Ruhaszámlái neki is igen nagyok, de ezek még nem tennék tönkre. Állítólag kábítószereket használ.

Mi itt el sem tudjuk képzelni, hogy a ruhák mit jelentenek a filmsztárok számára. Ma *Lillian Tashmant*, *Edmund Lowe* feleségét tartják Amerika legjobban öltözött asszonyának. Párizsban külön szalon dolgozik egyedül az ő számára. Min-

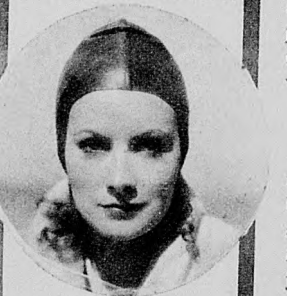
Marion Davies, akinek van...

Pola Negri, akinek volt...

Clara Bow, akinek lehetne...

Greta Garbo, akinek lesz egymillió dollárja

den megjelenésére újabb és újabb kreációkat terveznek. Ötszáz ezer dollárt költ évente öltözködésére. Ez azonban olyan reklám számára, amit filmjein behoz.

*

Közben állandóan emelkednek és süllyednek a félretett vagyonok, mint egy mérleg két tányérja. Az amerikai statisztika szerint rövidesen még heten érik el az egymillió dollárt: *Greta Garbo*, *Norma Shearer*, *Ruth Chatterton*, *Constance Bennett*, *Nancy Carroll*, *Dolores del Rio* és *Clara Bow*.

Clara Bow egyelőre elvesztette chance-ait. Kegyevesztett lett, nem játszik. Van neki mit aprítani a tejbe — ne sajnáljuk. Néhány százezer dollárt azért félretett. Most egyébként ismét Hollywoodban van és egészen bizonyos, hogy rövidesen újra játszani fog. Akkor pedig könnyen megkeresi az egymillió dollárt olyan reklámmal, amit a lapok a szerelmi botrányairól írt tudósításokkal adtak neki.

Még egy érdekes színész nő vagyona közeledik az egymillió dollár felé. *Zaen Pitts*ről van szó, Amerika egyik legérdekesebb komikájáról, akit mi csak kisebb szerepekben láttunk. Ő azonban már hazulról is hozott magával valami kis pénzeszkét.

*

Mert a dollármilliók vagyonok megszületésében általában az a legérdekesebb, hogy a filmsztárok szegényen, egy fillér nélkül kezdték karrierjüket. Ehez képest elég szép eredményt értek el. Nem?

Pán Imre.

Ramon
Novarro
repülőgépén

Repülő csillagok

Nem, nem hulló, hanem repülő csillagokról (sztárokról) van szó: Amerikában divat a repülés. Valamirevaló filmsztár villájának garázsa mellett ott áll hangárja is, hangárjában pedig a repülőgépe.

A lapok többé nem azt írják meg róluk, hogy milyen márkájú autót, hanem milyen márkájú repülőgépet vásároltak. A mi *Lukács Pálunk* egyike a legnevezetesebb hollywoodi repülősöknek. *Ramon Novarro* azonban előnyben van fölötte, mert neki két repülőgépe van; Lindbergh-i bravurjairól sokat beszélnek. Ujabbán *Marlene Dietrich* is belépett a szenvedélyes pilóták sorába, amint a hozzánk érkezett legújabb fényképei is bizonyítják.

Nyolcvan repülőgép van üzemben a hollywoodi stúdiók körül.

Marlene Dietrich pilótaruhájában
(Fotó Paramount)

VILÁGHIRADÓ

Monte-Carlo bombázásának eredménye

Többszáz bombázták Monte-Carlót — a Délibáb filmpályázatán. Sajnos, a beérkezett pályázatoknak csak kis részét közölhattük.

A zsüri: *Antal József*, az Ufa igazgatója, *Lándor Tivadar*, az Ufa dramaturgja, *Tolnai Sándor*, a Délibáb szerkesztője és *Pán Imre*, a Délibáb filmrovatvezetője — a következőképpen ítélte oda a díjakat:

Az ötven pengős első díjat *Fischer Antal* mérnök (Budapest, VI, Szondy uca 60, III. em.) nyerte

A második díjat — az Uránia filmszínház Monte-

Carlo bombázása előadására szóló páholyt: *Péter Lipót*, VI, *Hunyadi tér 9, I. 12.*

A harmadik díjat — a Délibáb negyedéves ingyenes előfizetését: *Wattrich Jánosné*, *Szeged*, *Lechner tér 2b.*

A negyedik díjat — két jegyet az Ufa-Uránia filmszínházba: *Pécsi P. József*, IX, *Tompa uca 14. II. 2.*

Ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik díjat — könyvjutalmakat: *Duschinsky Béla* (VIII, Dobozi uca 27, II. 5); *Faragó Ilus* (Kossuth Lajos uca 3); *Galambos Ferenc* (Monor, Petőfi uca 36); *Óbudai F. Gizi* (VI, Podmaniczky

ucca 35, II. 12) nyerték.

A zsüri megállapította, hogy teljesen hibátlan szcenáriumot senki sem küldött be; ennek azonban igen egyszerű a magyarázata. A film tele van olyan érdekes és kifejezetten filmszerű ötletekkel, amelyeket pusztán a feliratok alapján nem lehetett kitalálni.

Most pedig felszólítjuk olvasóinkat, hogy nézzék meg a filmet — a „Délibáb”-ban közölt feliratokkal és pályázatokkal a kezükben — és ítéljenek ők maguk is.

A viszontlátásra, a leglegközelebbi pályázatunknál!

*

Achmed Aechtiani perzsa festő Berlinbe érkezett. Néhány híresség között Willy Fritschet is lefesti (Fotó Ufa)

VILÁGHIRADÓ

LOS ANGELES 150 ÉVES!

Egy hétig ünnepelte Los Angeles százötven éves jubileumát. Hollywood és Los Angeles uccáin sohasem látott karnevál vonul végig; a Kolosszeumban — ahol a jövő évi olimpiászt tartják — hatalmas filmünnepséget tartottak, amelyen minden jelentékeny amerikai sztár fellépett.

SAMUEL ROTHAFEL

neve ismeretlen olvasóink előtt. Rothafel a világ legnagyobb mozijának, a new-yorki Roxynak az igazgatója. Berlińi útján elmesélte az újságíróknak, hogy New-Yorkban most új szórakozó-városrészt épül, a *Rockefeller*

Radio-City, amelyben újabb óriásmozit épít.

*

MÉGIS LESZ ÚJ RUDOLF VALENTINO!

Clark Gable — *Greta Garbo* új partnere — egyike Hollywood legérdekesebb férfisztárjainak. *Lyonel Barrymore* fedezte fel, egy Los Angelesbe érkező színtársulatnál. Neki van a legnagyobb fan-je. (*Fan*-nek nevezik Hollywoodban a közönségtől érkező postát.) Állítólag azt kéri tőle rajongói, hogy játssza el *A sejk* hangos főszerepét, amit *Rudolf Valentino* vitt világ-

síkerre néma változatban. Akár igaz ez, akár csak reklámötlet: *Rudolf Valentino*nak már van utódja. A hangos *Sejkben* tehát *Valentino* szerepét *Clark Gable*, *Bánky Vilma* szerepét *Greta Garbo* játssza.

*

A LEGÉRDEKESEBB FILM- PER

Harry Piel beperelte Németország egyik jólismert operatőrijét és rendezőjét: *Piel Jutzit*, még pedig neve miatt. A bíróság igazat adott neki és eltiltotta a rendezőt a *Piel* név használatától. *Piel Jutziból* tehát czentü *Phil. Jutzi* lesz.

Marlene Dietrich új arca
(Fotó Paramount)

VILÁGHIRADÓ

CARL LAEMMLE

filmkirály életrajza, amelyet a legnagyobb angol írók egyike: *John Drinkwater* írt, egyszerre hét nyelven jelenik meg.

KÁR, HOGY NINCS NÁLUNK IS FILMGYÁRTÁS!

Igen sok októl eltekintve, a következő dolog miatt is nagy kár: miután Amerikában már szinte hihetetlen arányokat ölt a munka-

nélküliség, a filmipar vezetői elhatározták, hogy a munkátlanok részére gyűjtést indítanak. Az adakozást hatalmas összegekkel kezdték meg a filmkirályok. *Harmincmillió* — nem tévedés, kérem: *harmincmillió* dollárra számítanak.

POLA NEGRI

még mindig nem talált megfelelő témát első hangosfilmjéhez. New-Yorkban ül és kéziratokat olvas. Viszont érdemes, mert a filmért huszoneezer dollárt fog kapni.

Két letűnt nagyság visszatérése a filmre: John Gilbert megbukott első hangosfilmjével és több mint egy éve nem játszott; most új szerződést kapott. Tom Mix a cirkuszból tért vissza a filmhez: nemesek cowboj szerepeket fog játszani. Először Max Brand „Destry újra lovagol” című regényének filmváltozatát játssza el. (Metro és Universal fotó)

CHAPL

kijelentése ágy minden sított é mazottj het, ho vagy vé költözik

NILS A LÁNY

A kis baj van évvel Vivian ségül. A amerika dig Né tett. lesz?

MOHAM

az eg miniszte expedie a Fokfő utat fil dicio ve met us

INA CL

John lesége nagyobb nek. M Még ne lesz par hogy ne

Ó VILÁGHIRADÓ

CHAPLIN

kijelentette, hogy egyelőre esze ágában sincs filmezni; minden ajánlatot visszautasított és valamennyi alkalmazottjának felmondott. Lehet, hogy hosszú időre — vagy végleg? — Európába költözik.

NILS ASTHERNEK KIS-LÁNYA SZÜLETETT

A kis Evelynnel azonban baj van. Nils Asther egy évvel ezelőtt házasodott: Vivian Duncant vette feleségül. Az apa svéd, az anya amerikai — a gyermek pedig Németországban született. Milyen állampolgár lesz?

MOHAMED EL GIBRI,

az egyiptomi pénzügyminiszter fia repülőgépes expedícióra indul Berlinből a Fokföldre. Az egész afrikai utat filmre viszik. Az expedíció vezetője *Schmeisser* német újságíró.

INA CLAIRE

John Gilbert válóperes felesége egyike Amerika legnagyobb színpadi színésznőinek. Most filmre szerződött. Még nem tudják, hogy ki lesz partnere, de az biztos, hogy nem *John Gilbert*.

ELISSA LANDI LONDONBAN VAN

és erélyesen cáfolja azokat a híreket, amelyek Erzsébet királynővel való rokonságáról szólnak. Szeretné Szent Johanna szerepét eljátszani.

ÁRVEREZIK DITA PARLO LAKÁSÁT

Miután Dita Parlo Hollywoodba költözött át és ott a *Szerelmes ördög* sikere után

hosszúlejáratú szerződést kötött, feloszlatta berlini háztartását. A hétszobás lakás értékeit a jövő héten adják el a legtöbbet ígérőnek.

EMLÉKSZIK MÉG A „NEBÁNTSVIRÁG“-RA?

Most tartották meg filmpremiérjét Berlinben *Mamsell Nitouche* (szó szerinti fordításban nem *Nebántsvirág*, hanem *Ne-nyulj-hozzá kis-asszony*) szerepét *Anny Ondra* játssza. Partnere *Oskar Karlweiss*.

Igy készül a trükkfelvétel Universal Cityben: a „See America Thirst“ filmben egy repülőgép zuhan az uccára...

HOLLYWOOD MULAT...

Mindig a legfiatalabb a legkedvesebb — ezt szokták mondani a gyerekekre. Ez a szólásmód érvényes a nagy Amerika híres gyermekére, Hollywoodra is...

A filmmetropolis Amerika

legfiatalabb városai közé tartozik. Azt azonban el kell mondani róla, hogy kicsit túlgyorsan fejlődött: két évtized alatt nőtt meg ilyen óriásra.

Azt talán már nem tudja

mindenki, hogy Hollywood tulajdonképpen csak külváros, még pedig Los Angeles külvárosa. (Bár Budapestnek volna ilyen híres környéke! Pesterzsébetről vagy Újpestről elég keveset tudnak külföldön.)

Los Angeles most ünnepli fennállásának százötven éves jubileumát és ez a jubileum egyúttal Hollywoodnak is ünnepe. A filmváros ki is vette részét a mulatságból.

Egy teljes hétig tartó karnevált rendeztek Los Angeles uccáin. A színes, bolondozó figurák között ott láthattuk Hollywood minden valamire való nevezetességét. A mulatság a Kolesseumban érte el tetőpontját.

A Kolesseum Los Angeles stadionja. Itt fogják rendezni a jövő évi olimpiászt is, tehát el lehet képzelni hányan férnek el benne. Ebben a hatalmas helyiségben rendeztek a hollywoodi stúdiók nagy, nyilvános álarcosbált. A bálon személyesen léptek fel a világhírességek és azonfelül, hogy maguk is furesa és sokszor tréfás, sőt groteszk maszkokban jelentek meg — magánszámokat adtak elő.

Itt közlünk néhány képet erről az érdekes bálról.

A krónikások feljegyezték, hogy a faarcú — magyarul:

Adolphe Menjou, felesége: Kathryn Carver és sógorúje: Miss Drum a hollywoodi álarcosbálon

pléje — Buster Keatont mindenképpen látta nevetni. Megtáncoltatta az uccákon a mulatózó nőket és olyan fesz-telenül viselkedett, mintha nem is volna filmsztár. Mit szólhatott hozzá két nagy gyereke, ha látta? És a felesége? Ez azonban már nem tartozik az ünnepség programjához.

A nők általában három-szor-négyszer öltöztek át az éjszaka folyamán. Marion Daviest autója kísérte és minden kerületben más kosztümben jelent meg, hogy nehezebb legyen felismerni.

Voltak viszont mások, akik úgy jelentek meg, hogy min-nél könnyebb legyen őket felismerni: ünnepeletlenül akarták magukat, Los Ange-les helyett...

Fiatalszínészek, akik itt akarták megmutatni direktoraiknak, hogy milyen ki-tűnő maszkokat tudnak csinálni, világhírű jelmezekben jelentek meg. Ilyen módon aztán megtörtént, hogy tíz Chaplint láttak egyszerre, a város tíz különböző részén. Talán Chaplin maga sem tudta volna megmondani, hogy melyik az igazi?

Adolphe Menjou egyik nagy párizsi apacsnak, másik nagy spanyol énekesnek öltözött. Szóval: színházat játszo-tak a filmszínészek. Érdekes volt megnézni őket, együtt mulatni velük. És ezenfelül még pénzbe sem került.

*

Valaki kiszámította az ün-nepélyes hét utolsó napján, hogy háromszázezer kilomé-

ter konfettit dobáltak el az emberek.

Nem kár érte. Los Angeles és Hollywood mulatott, nem sajnálta a konfettit — és a reklámot.

Mert ez a jubileumi hét idegenforgalomban mindent behozott Los Angelesnek.

*

Az egy hétig tartó mula-

Kent Douglas és Lenore Bushman Romeo és Julia jelmezében az egy hétig tartó los angelosi ünnepségen

tozás egyik igen érdekes litéka az, hogy nem vehet-tek rajta részt — legalább is egy-két kivétellel — az európai sztárok. Los Angeles Amerika szíve és jubileuma amerikai ügy. Ezért nem láttuk ott a karneválon az Európából átvándorolt csil-lagokat.

Hangosfilmnyelvtan

What's the score? (kiejtése: huat's de szkór). *Hogy állunk?* Megtanulták jól az eddigi leckéket? *I hope, Yes* (új hop, jesz)! *Remélem igen!*

*

Az a véleményünk minden nyelvtanulásról, hogy hiába tudjuk jól a szabályokat, ha nem áll módunkban azokat használni. Ezért mindennél fontosabb, hogy megtanuljuk azt a körülbelül egyezer szót, amire a hétköznapi nyelvben szükségünk van. A múlt héten tiz fontos ígét bocsatottunk előre, most itt van tiz fontos főnév:

friend (*frend*) = barát,
house (*hauz*) = ház,
man (*men*) = férfi,
woman (*[v] umen*) = nő,
husband (*hazbend*) = férj,
hand (*hend*) = kéz,
marriage (*merredzs*) = házasság,
garden (*gardn*) = kert,
year (*jir*) = év,
time (*tlájm*) = idő.

*

Most, hogy visszatérjünk a hangosfilm-

nyelvtan tulajdonképpeni céljához, lefordítjuk néhány ismertebb amerikai film címét:

The smiling Lieutenant (kiejtése: de szmájlíng ljölnent), fordítása: *a mosolygó hadnagy*.

to smile (*tu szmájl*) = mosolyogni,
smiling (*szmájlíng*) = mosolygó, mosolygva.

A *the* szócska kiejtéséhez azonban ismét meg kell jegyeznünk, hogy nem ejtik egyszerűen „de”-nek. Ugyyszólván lehetetlen lekottázni is hangzását: kicsit *dze*-nek és kicsit *tsze*-nek hangzik. Próbáljuk a filmekben megfigyelni.

Seventh Heaven (kiejtése: szevnsz hévn), fordítása: *Hetedik mennyország*.

The blue Angel (kiejtése: de blu éndzsel), fordítása: *A kék angyal*.

Big Parade (kiejtése: big parad), fordítása: *A nagy parádé*. („A nagy szürel” címen ment.)

City Lights (kiejtése: sziti lájtsz), fordítása: *Város-fények*.

The four Devils (kiejtése: de főr devlsz), fordítása: *A négy ördög*.

seventh (*szevnsz*) = hetedik,
Heaven (*hévn*) = mennyország,
blue (*blu*) = kék,
Angel (*éndzsl*) = angyal,
big (*big*) = nagy,
city (*sziti*) = város,
light (*lájtl*) = fény.

Ha megfigyeltük a különbséget az eddig tanult szavak egyes- és többeszmámánál, észrevehettük, hogy milyen egyszerű közöltük a különbség. Az angol — majdnem minden esetben — egész egyszerűen egy s betűvel képezi a többeszmámot:

light (*lájtl*) = fény,
lights (*lájtsz*) = fények,
garden (*gardn*) = kert,
gardens (*gardnsz*) = kertek.

husband (hazbend) = férj,
husbands (hazbendsz) = férfiek.

Ne higgyük azonban, hogy ezzel már kivétel nélkül minden többszámot megtanultunk. Nem. Van néhány kivétel, de ezekkel még ráérünk. Egyelőre tanuljuk meg a rendes dolgokat.

*

Már az eddigiekből is láttuk, hogy az angolok egészen másként ejtik ki a szavakat, mint ahogy leírják. Ezért az az érdekes szokásuk alakult ki, hogy a bemutatkozás után megkérdezik egymástól, hogyan is kell írni az új ismerős nevét. Ismerkedés után azt mondják: *Spell your name, please* (szpell júr ném, plíz): *betűzze a nevét, kérem*. Az az úr, aki például *Szönsejn*-nek mutatkozott be, kibetűzi nevét és kiderül, hogy *Sunshive* (napsütés)-nek hívják. Van is erről egy érdekes vice:

A *bel* úr kivándorolt Amerikába — az Újvilágban azonban mindenki „*Ebl*”-nek hívta.

Külföldi slágerek — Magyar dalok

SEBŐ MIKLÓS énekével

csak

ODEON ÉS PARLOPHON

lemezeken. Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: **LIEBNER ZSIGMOND**

V. ker., Szent István tér 4 szám

Kicsit bántotta a dolog s attól kezdve „*Ebel*”-nek írta a nevét. Most meg már „*Ibl*”-nek ejtették. Így még jobban bosszankodott és most már „*Ibel*”-nek írta magát alá. Ettől kezdve „*Ájbl*”-nak olvasták.

Valahogy tényleg így van a dolog. Bemutatkozásnál tehát betűzni is kell nevünket, mert a kiejtésről még nem tudják, hogyan kell írni.

to spell (tu szpell) = betűzni,

name (ném) = név,

please (plíz) = kérem, tessék.

Legközelebb megtanuljuk az angol abécét.

So long!

(pán)

A filmsztárok nem szeretnek korán felkelni. Sally Starr fájdalmasan nézi az ébresztőórát, mert hét órakor külső felvételre kell indulnia (Metro—Goldwyn)

Multheti számunkban közölt negatív rejtvény . . .

. . . helyes megfejtése : Clara Bow

FILMREJTÉLYEK

Mult heti érdekes új rejtvényünkre igen sok megfejtés érkezett. A negatív fénykép — amint a fenn közölt két képen látható — Clara Bowt ábrázolja. A *Corvia moziba szóó két jegyet Gyarmathy Anikó* (Budapest, Győri út 10. V. em.) *szerte*. A jegyeket a megje-

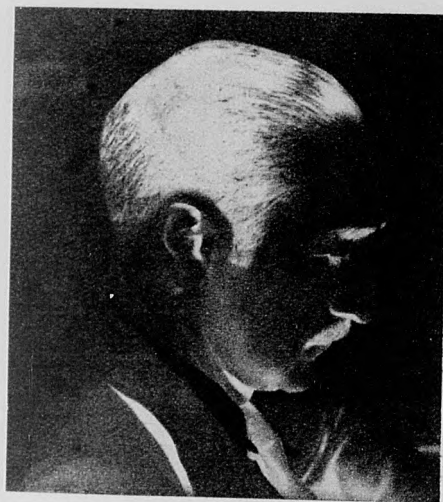
lenést követő tíz napon belül póstán küldjük el.

E héten másik filmsztár negatív fényképét közöljük. Tessék folytatni a pályázatot: lassankint mindenkire jut majd mozijegy. Miután, sajnos, nem nyerhet mindenki, itt közöljük azok névsorát, akik a helyes megfejtésért dicséretet érdemelnek:

Rónai Jenő, Székely Géza, Sós Albert, Pető Irén, G. F. jelige (Pesterzsébet), Havas J., Vidor Erzs, Mezei István, Erney Rudolf, Zoltán Böske, Székely Magda, Eisler Frigyes, Csillag Jolán, Róbert Erzs, Paál Jenő, Havas Margit, Földes Endre, Hevesi Irén, Schwarcz Béla, Rózsa Elemér, Wirth Ilona, Gerő Margit, Kiss Mancsi, Bloch Géza, Breuer Magda, Eisler Endre, Heller István, Berkovits Magda, Lampel Károly, Novák M. (Ujpest). *(A jövő héten folytatjuk.)*

(A 42. számban közölt rejtvénymegfejtők névsorának folytatása a multheti számunkból)

Straub Klára, Szemlőhegy u. 18. Szabits Gitta, VI. Székely Bertalan u. 13. Szabó Lili, I. Krisztina körút 67. Szvoboda Florence Leona, VIII. Rákóczi út 69. Scherfer Kata, V. Dagály u. 7. Stagl Rózi, VI. Andrássy út 51. Tóth Juci, V. Kádár u. 4. Trimmel Gizli, VI. Podmaniczky u. 39. Török Eugenia, VIII. József körút 26. Várszegi József, Veesés. Urbánzky Rózi, Varga B. VIII. Röck Szilárd u. 17. Weisz Margit, VI. Szinyei Merse u. 31. Vargha László, VI. Váci út 96. Weiner Valéria, IX. Ráday u. 14. Weisz Márta, VIII. Kálvária tér 16. Varga István, Kispeszt. Weisz István, VI. Dessewffy u. 39. Vágó Erzsébet, VII. Garai u. 9. Weisz Lilly, Nagydiófa u. 27. Wyczinsky Anikó, IV. Veres Pálné u. 4.

Uj rejtvényünk: Ki ez a titokzatos filmszínész, akinek negatív fényképét közöljük? A helyes megfejtők között ingyen mozijegyeket osztunk ki

Kis színésznő nagy szerepe

IRTA ARADI-SZABÓ ISTVÁN

Mert csak a nagy szerepet szereted,
kaptál a Sorstól nagy-nagy szerepet.

A Sors akarta, hogy a szerelem
poklát s nem az égél járd te velem.

Tűz-nyáron szakadt a végzet miránk:
máglyásan gyújt bennünk szerelmi láng.

S mert ajkad poeta-szájra tapadt
te fogsz rogygni mázsás kereszt alatt.

Velem pusztults el a kálvárián,
jaj, kis színésznőm, mártir Máriám!...

De mielőtt elnyel a strégödör,
az Élet milliószor meggyötör.

És könny, átok, sikoly lesz szereped,
mert szíved igaz költől szeretett...

S ha téged már takar csepp sirhalom,
özeveg éjszakákon elsírhatom:

— Ó, vágyam, mit többé egy nő se ott,
a kis színésznő Élet hőse volt!...

Keserű Alajos, a neves vízipótló-válogatott nem
rég vette el feleségül Kupfer Ceciliát
(Fotó Rozgonyi)

Singer Ibolyka hegedűművésznő, aki november
3-án saját és más szerzők műveivel szerepelt
a rádióban (Fotó L'Art)

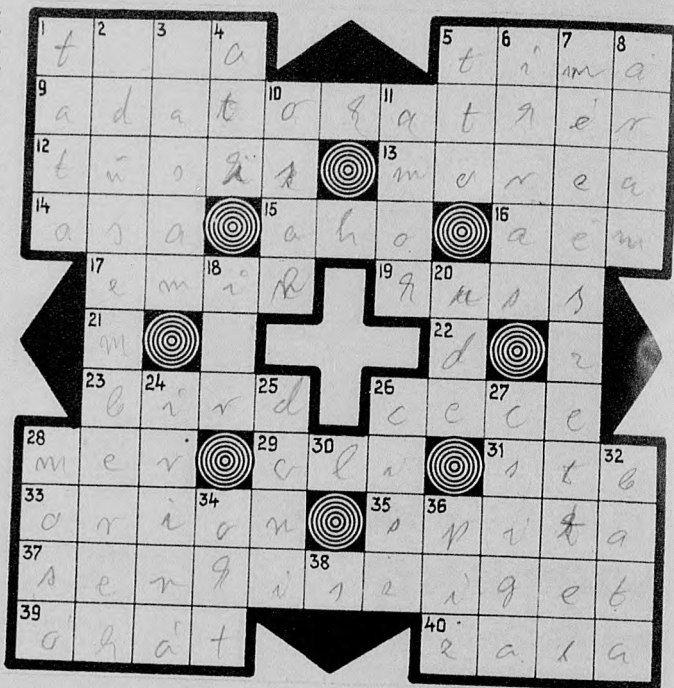

A múlt héten mutatták be a „Hetet egy ca-
pásra” című meseoperettel a Zeneakadémián,
amelynek szövegét Róna Zoltán (baloldalt),
zenéjét pedig Pethő István (jobboldalt) szerezte.
Pethő István, a Délibáb kottapályázatának
harmadik díjazottja — újból bizonyosságot tett
amellelt, hogy tehetséges muzsikus, akilől még
igen sok nagy sikert várunk. A középső kép
egy jelenet a darabból: Szabó Pál, Gondí
Gyuri, Hlatky Edit, Virág Pipi és Czimbalmos
Pityu (Labori felv.)

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Cicero gyorsírója. 5. Vissza: Félrevezet. 9. A Statisztikai Hivatal teszi. 12. Rózsabokron is van. 13. Ha felhevitik, kellemes az illata. 14. B-vel török cím. 15. Tiltó felkiáltás. 16. Á. É. M. 17. Férfi-név. 19. Durva tiltó szó. 21. Ezer római számmal. 22. Ötszáz római számmal. 23. A déli sark hőse. 26. Mérgező légy és nagyközség a Dunántúlon. 28. A bátor. 29. Polip közepe. 31. Rövidítés. 33. Egyik legszebb csillagkép. 35. Szűrő. 37. Az aranyember szigete, végén nincs e. 39. Vesszővel keresd mindenek az... 40. Kőzet.

Függőleges sorok: 1. Alya becézve és város. 2. Tiszteletet érdemelnek. 3. A. osztrák rádió rövidített neve. 4. Vass József hozta létre (rövidítés). 5. Vissza: meghatározó. 6. Ilyen hal is van. 7. A gazda foglalkozik vele (ragozott szó). 8. Drót is vezeti. 10. Surran. 11. Vissza: nem vérrokon. 18. Testrész. 20. Puder közepe. 24. Szerb női név. 25. Híres kozákok. 26. Hang fonetikusán. 27. Hamar utólréd. 28. Medvafajta (ékezethiánnyal). 32. Középen l-lel fejsze. 34. Hónaprövidítés. 36. Vissza: pénz falusiasan. 38. A dollár betűjele.

SZÓ- ÉS BETŰREJTVÉNYEK

(Friedländer György, Budapest)

1.

$$\frac{m \ 1}{1}$$

2.

$$G \text{ or } a$$

3.

$$n. \ v. \ l$$

4.

A L K A L O M

5.

$$\frac{iii}{3} \quad \frac{-}{2}$$

6.

&ész &ész &ész rő
&ész &ész &ész rő

A múlt számunkban közölt keresztrejtvény megfejtése. **Vízszintes sorok:** 1. Elemi. 4. Dettó. 5. Szó. 6. Dob. 8. Sárga. 11. Bokor. 14. Rög. 15. Emese. 18. H-at. 20. Ál. 21. Kirántott csirke. 22. Et. 23. Li. 24. Reszt. 26. Ima. 28. Rossz. 30. Aréna. 32. Bab. 33. Rut. 34. Liszt. 35. Késés. **Függőleges sorok:** 1. Frdős. 2. Eltörött a méces. 3. Iroda. 5. Szó. 7. Bem. 9. Ár. 10. G.G. 11. Bokor. 12. Karos. 13. Ranet. 15. Elsír. 16. Ezres. 17. Eresz. 19. TTT. 20. Ács. 25. Zab. 26. Zr. 27. An. 29. Olt. 30. Ablak. 31. Aktus. **Szó- és betűrejtvények megfejtése.** 1. Egyremegy. 2. Csonka. 3. Jegyzék. 4. Balsiker. 5. Visszatérek. (Kétrét.)

Szerkesztői üzenetek

Olvasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: "Délitűz" szerkesztőségének, Budapest, VII. Dohány ucca 12. Felvitágosítást kérek. Kéziratokat nem őrizünk meg

Többeknek. Lapunk múlt heti számában három amerikai egyfelvonásost közöltünk. Címük ez volt: Váratlan vendég, A telefonfenomén és A kráter. Ezeket a mulatságos kis darabokat Williamson Dewret írta és Tiszay Andor, az ismert író fordította. Előadási jogok bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV. ker., Bécsi ucca 1. szerezhetőek meg. — **Rio.** Dolores del Rio címe a következő: United Artists Studios, 1041 Formosa Ave, Hollywood, Calif. Megszólítása: Dear Madam! — **Telepi olvasó.** Sajnos, nem emlékszünk rá. — **K. M., 39.** Énektanártól kérdezze meg, hogy érdemes-e ki képezettni. Amennyiben a válasz kedvező, válasszon megfelelő pedagógust. — **G. Henriké.** Ezt igazán gyorsan és fájdalom nélkül el tudják távolítani. Kivételesen itt közlünk egy címet: Paizs Kató kozmetikai intézete, IV. Ferenciek tere 3. félelelet 18. Ugyanitt szakszerűen eltüntetik arcbőréről a panaszolt szépséghibákat is. — **J. Éva,** Ujpest. Walter Janssen 1891 február 7-én született és hosszú időn keresztül színpadi színész volt. Számátalan filmben szerepelt. Ezek között ismertebbek: Pique Dame, Stuart Mária, Miénk az éjszaka, Nur Du, Szívek szimfóniája, Danton, A császár szerelme, A király parancsol. Címe: Berlin NW 40, In der Zelten 9. — **Egy hű olvasó.** Huszonhat éves, reggeltől estig dolgozik és nem akad senki, aki becsületesen szeretné. Emiatt kétségbe van esve és úgy érzi, hogy már kevés örömet remélhet az élettől. Röviden összefoglalva ezt panaszolja. Könnyen megvigasztalhatjuk, hiszen a huszonhat éves leányok ma még nem öregek, de különben is majdnem minden férfi és nő a mai nehéz időkben joggal panaszkozhatik. Természetes, hogy a sors csapásait könnyebb elviselni, ha az ember nem áll egyedül az életben, de az, hogy valaki huszonhat éves koráig szerencsétlen volt, még nem jelenti azt, hogy a jövőben nem éri szerencse. Reméljen s nem hisszük, hogy nem jön el az a férfi, aki úgy fogja szeretni, ahogyan Maga szeretné: becsületesen. Ezt csak akkor érheti el, ha nem veszíti el önbizalmát és ha hisz. — **Sz. Lajos, Biharnagybajom.** A beküldött és Janet Gaynorhoz írott ódája nem közölhető, de hogy legalább egy részét láthassa nyomtatásban, ideiktatunk belőle négy sort:

„Hírhedett divája korszakunknak,
Téged dícsér az egész világ.
Van-e nagyobb szírtája a világnak,
Mint te, csillag virág?”

Fekete, 23. Készítményeket csak levélben ajánlhatunk. Küldjön be egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot szerkesztőségünkbe, hogy kérését teljesíthessük. — **Tanáestalan, 17.** Talán rosszul címezte első levelét, mert mi nem kaptuk meg. Válaszunk a következő: Ilyen sorsdöntő kérdésben mindig meg kell fogadni a szülők vagy a rokonok tanácsát és ha a fiú ellen az az egyetlen kifogás, hogy szegény, nem hisszük, hogy elleneznek a házasságot. Nagyon fontosja és gondolja meg a dolgot és amennyiben komolyan azt hiszi, hogy nem tudna nélkülülni, úgy próbálja megszerezni hozzátartozói beleegyezését. — **Bízsí, Szolnok.** Készítményeket csak levélben ajánlhatunk, küldjön egy felbélyegzett válaszborítékot. — **R. Hona, Bécs.** A szakszofónt Sax Adolf francia hangszerkészítőről neveztek el. Fatűvő-jellegű hangszer és ma hatféle nagyságban készílik. Az az előnye, hogy könnyűben rajta játszani, mint a klarinét. Mindenütt a világon, de különösen Amerikában nagyon népszerű. — **SOS.** Nils Asther nem volt kereskedő. Malmöben született és ma 31 éves. Előbb tengerésztiiszt volt, de Stiller felfedezte a film számára és ettől kezdve felváltva a színpadon és a felvívógép előtt szerepelt. Rövid ideig a stockholmi nemzeti színház tagja volt, majd Berlinbe került, ahol a legnagyobb filmgyárban kapott szerepet. Később kiment Amerikába, ahol elvette a világhírű Duncan Sisters-ek egyikét, Rosetta Duncant. Egy gyermekük van. Jelenleg Párizsban él, de rövidesen visszamegy Amerikába, ahová szerződés köti. — **Cserebere.** A kérdézt cím nem áll rendelkezésünkre. Azt hisszük, hogy téved. — **Dr. O. Lajosné.** Forduljon közvetlenül a filmgyárhoz, a megadott címre. Véleményünk szerint nem sikerül, mert a filmgyárak legtöbbször csak íróktól vásárolnak, de tőlük is csak megjelent regénytemákat, vagy pedig bemutatott színdarabokat. Az eredeti szcenáriumokat a gyárak szerződötett íróktól veszik. Ezzel elkerülik az állandó pereskedést. A legtöbbször el sem olvassák. — **Barna kislány.** Levele nagyon kedves és mivel arra kért bennünket, hogy őszinték legyünk, megmondjuk, hogy az fráshoz nincs tehetsége. Miért is ír? Kérdéseit átadtuk kozmetikus orvosunknak. Az üdvözlötet köszönjük.

Előfizetési ár:
¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.

Szerkesztő: TOLNAI SÁNDOR

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADOVÁLLALAT RT.
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-kőrforgógépén,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423-39 és József 423-50

A
LEGMODERNEBB
MAGYAR DIVATLAP
A
Párizsi
divat

olnai Nyomdai Műintézet
és Kiadóvállalat R-T.
nyomása, Budapest

foto M. G. M.